

קונטרס

ליקוטי דברות קודש

וכשמו כן הוא ליקוטים מדברות קודש קול חוצב מלהבות אש מהצדיקים הקדושים מדורות שלפנינו ויבלחט"א צדיקי דורינו הרבנים הגאונים שליט"א אשר צווחו ככרוכיא להזהר ולהשמר לבל יתן המשחית (טעלעוויזשאן, ראדיא, ספרים חיצונים, וכו' וכו') לבוא אל בתי בני ישראל לנגוף, ולהזהר ולהשמר לגדל את בנינו רק על דרך הצניעות המקובל לנו מדור דור.

בית דין צרק לכל מקהלות האשכנזים
ע"י העדה החרדית פרו"ח
(ועד העיר לקהלת האשכנזים)
פעיה"ק ירושלים תובב"א
ת. ד. 5006

פעיה"ק ירושלים ת"ו יום י"א לחודש אייר שנת תשמ"ג

מכתב הסכמה

לבקשת הרה"צ המפורסם מזכה הרבנים כקש"ת הרבי רבי יחיאל מיכל
מיכלוביץ שליט"א מנתני' שהוא יצק מים על ידו שרוצה לאדפוסו אידרא
ספר "קומי אורי" מהגאון"צ ממיהאלעוויטץ כ"ק רבי שמואל רובין זצ"ל.

ע"כ גם ידינו תכון עמו להרפיסם ולהפיצם בישראל לתועלת וזיכוי
הרבנים וזכותו תגן עלינו ועכ"י לישועה כללית בביאת גוא"צ בב"א.

הכו"ת הבר"צ דפעיה"ק ירושת"ו

נאם משה ארי' פריינד ראב"ד פה עיה"ק ת"ו

נאם ישראל משה בלאאמור הגה"ק מהרי"צ דושינסקי

נאם אברהם דוד הורוויץ

ג"א מצטרף לדברי הגאון"צ הבר"צ שליט"א הנ"ל, ובודאי זכות גדול
הוא להפיץ תורה ויראה בישראל, וכאו"א יביא לביתו ברכה

יצחק יעקב ווייס רב ואב"ד פעיה"ק ת"ו

הסכמות הגאונים

בעזרה ית', יום ה' וארח ר"ח שנת תר"ל לס"ק.

שלום וכרכה מאלהי המערכה לאשרי שלו ככה ה"ה כבוד אהובי תלמודי הרב המאוהב זית רענן מטוטר ומוכתר במעלות נכבדות תרימות ונשאות חו"ש מרגניתא טבא פאר וסדר כש"ת מו"ה ר' **שמואל רובין** נ"י וזרת, וזכה לכ"ע סלה.

יקרתך הגעני ושמתתי מאד שזכית להוליא לאור ליקוסי אורות פנייים ומרגליות, אמרות טהורות לחוק הלכות, לאמץ כרכים כושלות להשיר עקלקלות ולהשיב אמרים נכוחות — והנה הגם שספרים כאלו אין לרעים להסכמה, וכפרע הלא ידעתי מך ערכי מלהיות שר המסכים, ומה מני יהלוק, ועוד קאמינא הלא כבר אחווקי ואתמתי גברא בחיבורך הקודמים מלאים יראת ה', ולא באתי רק לעשות דיוקן הטעור בשורות אלו, ותקבל לא את ברכתי על שערחת וינעת לאסף ולקבץ מספרים קדמונים ומדעת קדושים וטהורים אמרות קודש, שיעשו דרכך רושם בלב הקוראים בספר הזה לעוררם ולקרנם אל התורה ואל העבודה ואל דרכי היהדות, וישר כוחך וחילך לאורייתא, ויסולו משימתך חולה, ויהיו דרכך נשמעים לעבודתו ית"ש, והי' נרחמיו ירום קרנך בכבוד — כאו"כ אהבך אהבה נאמנה דוש"ת וטובך, המלסה לישועת ה' בקרוב, הקי' **שמואל רוד הרוי אונגאר** אב"ד דקה"י טירנוי י"ז.

כ"ה יום ו' תשרי תר"ץ פעה"ק ירושלים ת"ו גב"ר התימה טובה למע"כ הרה"ג המפורסם וכו' כש"ת מוה"י **שמואל רובין** שליט"א,

אחרי שה"ט, מכתבו הגיעני אשר בו הודיע לי מחפלו הטוב להדפיס בקרוב ליקוטים מספרי גאונים המפורסמים בעניני אמונה והשגחה, הנה אם כי אין דרכי לבוא בהסכמות על ספרים, לא אמנע את הטוב מלחזק ידי עושי מלה לזכות את הרבים וכפרע בענינים כאלה המושכי את לב ישראל לאכיהם ששמים בדברי אמונת חכמי ודברי תורי ויראה שמים. אשרי המסייע לו בהולאת מחשבתו הטובה לפועל, יפ"ו מעינותיו חולה ויראה טוב בעמלה עמלה של תורה ויראה, וזכה לראות בהרמת קרן ישראל ובנין בית מקדשנו ותפארתנו בכ"א, כפתירת החותם לאען כבוד התורה המהכה לישועה קרובה

יוסף חיים זאננענפעלד רב ואב"ד לקהלת האשכנזים בעה"ק ירושלים תוככ"א.

בשם ה' ובעזרתו ית"ש ועש"ק ויגש תר"ץ, ווארשא. **רכבוד** ידידי הרב הגדול בתורה וי"ש אולר בלוס, ערוגת הכושם וכו' כש"ת מוה"ר **שמואל רובין** שליט"א.

אנרתו האיר מול פני, בו מכשר ואומר כי ינוסף שנית ידו להדפיס ספרים חדשים בעניני אמונה ויר"ש, וכמפשהו בראשונים הראה פרשת גדולתו בתורה ועבודת הכורא ית"ש, כן תמונה עיניו בקרוב בספריו אלה, אמרתי לסעלא טבא, יישר חילו ותהא משכורתו שלמה מאל עליין, יתשו להביא הכרכה לחך ביתם, ויתענוו מלוק אמריו מלאים אמונה, חכמה ויראת ה' היא אולרו הטוב, יכנסו בלכות אח"כ, ישמעו ויקחו מוסר, ומגודל הטרדות ומסרון בריאתי ל"ע אקלר. יידו **צבי יחזקאל מיכרזאדה** כועד הרבנים דפה.

ה'שיבה מנייטרא

שלו' משה הלוי אונגאר
ראש ישיבת

ב"ה ; כ' לסדר שמוח כנ"י השל"ר לפ"ק

רוכב שמים כעזרתו יצו את כרכתו וידאהו
ככנין היכל ואולמו ככוד ירי"נ הנעלה
כחורה ויראה סהורה וו"ח פאר המעלות והמדוח
מוה"ר ישעי' אשר מענדלארוויטש הי"ו

שמוע שמעתי וחגל נפשי כי ברעה מעכ"ה ירי"נ נ"י לשום
שם ושמריה להאי צריק וקדוש זכה וזיכה את הרכים כ"ק הגה"צ
מוה"ר שמואל רוכין זצ"ל הי"ד, וכיקש ממני שאכתוב איזה שורוח
מהאי בכדא יקירי וקדישא כי הכרחי אוחו היטב שהי' אחד ממיוחרי
חלמידי רכיננו אאדמ"ו הגה"ק זי"ע.

האמת אגיד כי קשה עלי המלאכה כי כל מה שאכתוב אקצר
כשכחיך המביע כי הי' כל ימי חייו אש להכה ושלשלה של עכורח ה'
כמסירות נפש ממש - עוד זכור אזכור כשלמד הוא ואחיו הצריק והק'
ר' יהושע זצ"ל ככיה מדרשן של רכיננו אאמ"ו זצ"ל ההנהגו עצמם
כקדושה יחידה וכשלו עכורס כמיוחר וחפלוהו והההגוחו עשה רושם
גדול ככיה המורש - וככל כוחו עכר עכורה כלי גכול לזכות את
הרכים והרפיס הרכה חכורים, ונטע מעיר לעיר לעורר הלככות כורשותיו
המלאים יראח שמים כקול חוצב להכות אש להזהיר על העכרות שאדם
רש כעקכו וכפרט הרעיש עולמוה על לימורי ספרי חצונות חערוכות
קודש עם חול ורכריו היוצאים מן הלכ נכנסים אל לכ שומעם כי כל
כונחו הי' לשמים - וכשנים האחרונות כימי חייו הי' כנייטרא
ככיה מדרשו של רכיננו ז"ל ועכד עכורחו עכורה הקודש כמס"נ ולא
עייכב אוחו שום גזירה ולא שום פחד מהרשעים כעכורח ה'.

ומה' ישא כרכה שנשל על עצמו מצוה רכה כזו להרפיס
את ספריו הקדושים כפרט שהחחיל כספר הק' הזה אשר הוא מלהיב
את לכות כנ"א כאמונת ה' וצדיקיו וזהו כזמן הזה דכר כחוץ
מאוד זכוחו יגז עליו להכרך ככל מידי ומיטב כזה וככא.

ומכרכת כ"ק רכיננו :אמ"ו זי"ע שכירך את הגהזה"ק הנ"ל יבורך גם
כ"ת ידירי נ"י והנני כזה ירידו דו"ש באהבה ויראו עינינו וישמח לבנג
זועתו באמת.

הק' שלום משה הלוי אונגאר

קונטרס

ליקוטי דברות קודש

העתק אגרת שבא אל הגאון הקדוש ר' מרדכי באנעטה זי"ע,
והוא כעין פתקא מן שמיא.

[מצאתיו בסוף ספר שו"ת פרשת מרדכי, וז"ל שם]

העתק מאגרת ישן נושן שנמצא אצל הרב הצדיק מו"ה ליב
זי"ל אב"ד דק"ק קארלעסבורג, ואמר שנכתב בשנת תק"פ,
ואמר שנמצא בלייפניק בזמן ההוא. למעלה נכתב בזה"ל
מכתב מפלוני אלמוני להרב הגאון מו"ה מרדכי בנעט זצ"ל
בלשון תרגום, וז"ל:

אל נשיא ישראל אב"ד דק"ק ניקלשבורג והמדינה.

ה' עמך גבור החיל חכיבי וידידי מרדכי היהודי איש ימיני מסטרא
דקדושה, הנה יצאתי לקראתך כי הקב"ה מבני מתיבתא שדרוני לאתויי
לך שלם ולאודיעותך הלא אם קטן אתה כעיניך ראש שבטי ישראל אתה
מעידנא דפסלת לך ארבעה טורים נגד ד' אותיות הוי"ו כ"ה ככן תעלה
ותתנשא ותתרום לפני כל בני מתיבתא דרקיע וכולם משדרין לך שלם
על שאתה עוסק תדיר באורייתא ובפוסקים קמאי, ובפרט הרי"ף והרא"ש
והרמב"ם ומרדכי שאתה מחבר אותם זה כזה, ואע"ג דכמה עידנא
דאפרדת מנהון לעסוק ביגיעה רבה כמקדמת דנא מחמת חולשא, מ"מ
כיון דאהדרותא דלכך תדיר לדחלתא דה' ולאורייתא ומסגיאות טיבותא
ורחמי דקב"ה איתקף עלך, לכן שדרני לגבך לעורר נר"נ דילך. הלא ידעת
אם לא שמעת, איך גברה פרצות בישראל ואבדה אמונה, ואפיקורסת
מתגברת בכל יומא ויומא, לית קרתא דלית בי' מכת דלהון, אית בהון

אחד למקומו איש חרבו על ירכו לייסר את בני עירו, וכל ישראל ישמעו וייראו, וכולם יענו ויאמרו נעשה ונשמע, וישובו אל ה' בכל לבבם ובכל נפשם ובכל מאודם, ואיש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, והחלש יאמר גבור אני לעשות רצון קונו, ותמלא הארץ דעה לדעת את ד', ובאתערותא דלתתא יתעורר אתערותא דלעילא בעולם התשובה היא בינה והיא יובל, ומשם ישפע שפע רבה בכל הספירות עד מלכות שמים מלכות כל העולמים, ומשם יבנה ויכונן מלכות בית דוד ויצמח פורקני' ויקרב משיחא, וימלוך בציון במהרה בחייכון וכיומיכון ובחיי דכל בית ישראל, ויהיה ד' אחד ושמו אחד, ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום, ד' עוז לעמו יתן ד' יברך את עמו בשלום.

• • •

אגרת הקודש מכ"ק מרן הגה"ק בעל ישמח משה זי"ע אשר כתב לבנו כ"ק מרן הגה"ק רבי אלעזר ניסן ט"ב זי"ע אחר חתונתו.

וידוע מחסידי קדמאי שהיי להם קביעות ללמוד את האגרת הזאת מזמן לזמן.

טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת, נאמנים פצעי אוהב ונשיקות שונא נעתרות, שמע בני מוסר אביך, יתמוך דברי לבך, אל ילוזו מעיניך, כתבם על לוח לבך, לדברי הקשיבה לאמרי פי הט אזניך, רפאות תהי לשריך ושקוי לעצמותיך, אם עד עתה קיימת "שמח בחור בילדותך", מעתה הגיע העת שתקיים "זכור את בוראך בימי בחורותיך", ויראת ה' תהי על פניך, ותורת ה' יומם ולילה יהגה חייך, כי כל הבטל ממנה באחריתו על העבר קובל, כי זולתה הכל הבל, ותתרחק מן הבטלה עד קצה האחרון ובאורייתא קדישא רמש וצפור קרא בגרון, ובכל עצמותיך תאמרנה ותשבית כעס וחרון, ואז תהי תורתך זכורה, כמו שדרשו רז"ל ערוכה בכל ושמורה.

בני ידידי הלא לך לדעת כי שני הינקות הם מבחר החיים, וביטול שעה אחת מהן הוא מגדולי העוונות, מעוות אשר לא יוכל

לתקון וחסרון לא יוכל להמנות, כי תמול לעד לא ישוב, ושעה אחת בשני הבחרות כשנה שלימה בשנות העמידה חשוב, למאי נפקא מינה לגירסא דינקותא, היא על לוח חרותה, גם כי יזקין לא יסור ממנה, כי מה מאד דברי חז"ל נאמנים, הלומר ילד למה הוא דומה לדיו כתובה על נייר חדש מהיר לקלוט וקשה לאבד, על כן נעשה מלא וגרוש ונעשה כמעין המתגבר ממקור מעיני חכמתו חידושין לחדש, ונשמע קולו בבואו אל הקודש, דרוש דרש, בני בני בתורה הקדושה קרא בגרונוך עד לא רחיים על צווארך, ועד לא טירודין דעלמא על קדלך, יראת השי"ת תהי' למולך, ומישיבת בתי כנסיות של יושבי קרנות כמפני הארי תנוס, ועצור לשונך מלשון הרע שקר וליצנות, כי הם רצים לבאר שחת ואתה על נפשך תחוס.

בני יחירי יודי, למען השם יתברך בלום פיך מדברי הכלים ותתרחק כמטחרי קשת מן הטיילנים אשר ימיהם בעשן כלים, ומכל שיחה בטילה פיך תשמור כאישון, כי החיים והמות ביד הלשון, ותמיד יהי' בין עיניך כטוטפות, מאמר החסיד בחובת הלכבות, שתהי' בעיניך הנעת האבר הכבד שבאברייך יותר קל מהנעת הלשון, ואל יתר לו רק לצורך התורה או לצורך הכרחי בעיניך, ודע כי היום קצר והמלאכה מרובה כי תורה הקדושה ארוכה מארץ מדה, ומיני ים רחבה, אי בעית אימא גמרא אי בעית אימא סברא, הא לגירסא והא לעיוני, ולחזור על לימודך כ"פ עד שתהי' כמונה בקופסא, כי הלומד ואינו חוזר כמוליד וקובר.

בני בני! למען השם ית' תראה לקבוע שיעורין דאורייתא לגרסא בגמרא ותוספות והרא"ש עם חדושי זקננו מהרש"א ז"ל ולחזור כמה פעמים, וכן שיעור פוסק ללמוד ולחזור כמה פעמים, ושיעור מקרא דהיינו תורה עם פרש"י ונביאים או כתובים סימן א' או ב' סימנים, ושעה אחת ביום לעיין היטב ביגיעה רבה עם כל עשתונותיך ומחשבותך ורעיוןך, כי שניהם כאחד טובים למגמר ולמסבר וגם לזה על תנח ידך, ואם יהי' לך איזה חידושין תאמריהו בפני לומדים ואם יושר בעיניהם כתבהו, ואל ביתך אל תשען, ותרגיל עצמך לכתוב אחר גמר השיעורים בכל יום, ותהי' צייתן לכל ותלמד מכל אדם, כמו שאמרו רז"ל איזה חכם הלומד מכל אדם, ובפרט שתציית מאד לכבוד חמך וחמותך, ותרגיל עצמך לכתוב בלי שיבושין וטעות כי שבשחא כיון דעל על.

למען השם ית' תרחק עצמך מן הבטלה מאד מאד, כי הלואי

שיספיק כל הזמן לזכות בכתרה של תורה, ואיזה זמן הוא נעשה נותר להוציא לבטלה, ועוד ראוי לך לדעת הלא הזמן אשר האדם חי הוא מבחר הקנינים כי כל אשר לאדם יתן בעד נפשו, ואם יקח אדם צרור כספו וישליך למצולות הנהר משתגע יקרא, ואם כן יותר מזה הוא משתגע מי שמשליך קצת זמן מחייו לקיא צואה בלי מקום, ולמען השי"ת תרחיק עצמך מכת החנפים והצבועים ומדרך השקר לא יחרוך רמי' צידם, רק תדרוך בדרך אמת כפיך כן לבך, ותהי' ירא שמים בסתר כבגלוי ותשכים בבוקר ותתפלל בכונה וברעותא דלבא, ותרגיל עצמך במעט שינה, מעט תנומות, וכל התחלות קשות, אבל הבא לטהר מסייעין לו וההרגל נעשה טבע, ותרגיל עצמך לקראות בעת הפנאי קצת באיזה ספר מוסר בכל יום, והרחק עצמך מדרך תהפוכות כי מה לאנוש בדרכי ההבל, אם ירתק החבל, ע"כ ישוב וניחם עד נפשו לא תאבל, וטרם בא רב החובל, הפקדון לקבל, וטרם לקבר יוכל ותעתועיו ישליך באהב, טרם תרוץ גולת הזהב, מה לשפחה כי גבירתה בעיני' תקל, בזכרה יום בואה לפני סופר ושוקל, מה לעבר בעבודת רבו מואס, בזכרו יום שרבו כועס, ומשלם אל פניו להאבירו כפיס מעץ יעננו, ואבן מקיר מעידו.

ע"כ בני יחידי מחמד עיני ולבי, נפשי קשורה בנפשך, עומד ומשתטח לפניך בוכה ומבכה, משה כותב בדמע ומתחנן אליך שתעזוב דברי היצר ותדבק בדרכי היוצר ב"ה וב"ש, וכעת אין לך לחשוב מחשבה אחרת כלל וכלל רק בהבורא ית"ש ובתורתו הק', ואף בעסקך במפורסמות בצורכי גופך כוויץ תהי' פתוחין לך בעליתך נגד אלקיך, ובכל דרכיך דעהו וכל מעשיך יהיו לשם שמים, ולמען השם אף אם תלמד חו"מ או יו"ד מ"מ תלמד מעט בכל יום בשו"ע או"ח ע"מ לעשות, למען תשמור לעשות ככל הכתוב בו לחיים כי כשמו כן הוא אורח חיים למעלה למשכיל, ולמען השי"ת תראה לחדש מדי שבת בשבתו חידושי תורה, והיינו ביום ו' ערש"ק תלמד איזה ענין קטן בגמרא ותוספות ומהרש"א ותיגע בו מאד לחדש בו ותכתוב לי מה שתחדש ותקיים בו מצוות כיבוד אב על אופן המעולה והשלם שבשלימות, כי אין לי נחת רוח ותענוג עולם כמו בשמעי מחידושי תורה היוצאים ממעיני חכמתך, ואודות המקוה . . . לא תלך יותר מדאי רק בעת הצורך או לכבוד שבת ותתענג על רוב שלום, ושמח באשת נעורך ויהי' מקורך ברוך, ויתן ה' האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה. אשר בנו שתיהן את בית ישראל.

ליקוטי דברות קודש

ט

והנה אהובי בני, הלא ידעת אם לא שמעת כי אני יודע בעצמי באמת ובלב שלם שאינני בגדר צדיק והלואי שאהי' בגדר בינוני, אך אעפ"כ השי"ת ברוב רחמיו שומע תפלת כל פה וקרוב ה' לכל קוראיו כתוב והנה זה דרך כל ישראל להתפלל בימים הקדושים האלו עבור בניו ובנותיו וחתניו וכלותיו ובני ביתם, וידוע ומפורסם שבכל התפלות מזכירין שם האם דוקא ויש בזה טעם על פי סוד כנודע ליודעי חן, ואף שאין לי עסק בנסתרות מכל מקום ידוע לי ואני מאמין שדרכם בקודש דרך אמת, ע"כ תכתוב לי שם אם זוגתך תחי' כדי שאדע להזכירה בתפלה למשה ובתפלה לעני בדעת ובמעשים טובים כמותי, וזה עני קרא וה' שמע.

בני בני, אל יהיו דברי אביך עליך למשא כי מרוב אהבה דברתי עד הנה, חזור עליהן כמה פעמים, ובני קח אמרי ומצותי תצפון אתך בעומק הלב ולא תקרא את דברי מן השפה ולחוץ בלא לב, והי' זה שלום מאד"ש כנפשך וכנפש אביך המעתיר בערך בכל הענינים.

מכתב שכתב מרן הגה"ק בעל ישמח משה זי"ע לנכדו הגה"ק רבי שמואל זצוק"ל

בעזה"י, שיל"ת אור ליום ה' י"ג שבט, תקצ"ה לפ"ק

רב שלום וברכה לראש נכדי ב"ב הרבני החר"ף האברך כ"ש מר' שמואל* נ"י לנצח.

אחרי דרך מבא השלום אין חדשות בפי רק אודיע כי ת"ל אתנו החיים והשלום כה לחי ונזכה תמיד לשמוע רק בשורות טובות זה מזה ומכל ישראל אכ"ר.

* הוא הי' אבד"ק גארליץ ובנו השני של הגה"ק ר' אלעזר ניסן זי"ע.

ליקוטי דברות קודש

ראשית חכמה יראת ה' להתחזק במעוזך בתורה וביראה בהתמדה גדולה ביגיעה כאמרם ז"ל יגעת ומצאת תאמין ושניהם כאחד טובים הא למגמר והא למסבר ולקבוע עתים הא לגרס' והא לעיוני ואל תבלבל מחשבתך בהבלי עולם רק בתורה וביראת ה' כל הימים ומלאכתך יהי נעשית ע"י אחרים בעלי אמונה ותדע באמת כי גרסא דינקותא הוא העיקר ולמע"ה אל תזוז מביתך עד שיבא אביך ה' הרב הגאון** נ"י למכוננו ויהי שם אי"ה עידן עידנים עד שיתוודע לנו היטב מהות ענין הרבנות הנ"ל אז נחקור איך יהי בקביעת אהלך אהל של תורה אי"ה ודברתי עם חותנך*** הנגיד נ"י שבאם שיהי באפשרי שחקבע אהלך כעת אצל אחיך**** הרב הגדול החרף ובקי ותמים במעשיו כו' הי' טוב מאוד מאוד רק באופן ובתנאי שתשמע לקולו בכל אשר יאמר כי הוא זה ואל תט ימין ושמאל מדבריו כי אז תצליח בעזה"י את דרכך ואז תשכיל כי אחיך נ"י הוא איש נבון ומשכיל ומתון וכל פינותיו לש"ש ומשתוקק מאוד מאוד לזכות לכל איש ישראל אשר יוכל לזכותו ומכ"ש לאחיו אשר כנפשו ובוזה אצא ואומר שלום מא"ה.

ה' יזכני לראות בגדולתך יושב על כסא ישראל ועיני רואות ולראות ממך בנים ובני בנים גדולי ישראל בתורה ובמצות כולם חיים וקיימים ונוצה במהרה דידן לשמע קול מבשר לאמר להאסירים צאו.

דברי זקינוך המעתיר בעדכם

הק' משה טייטלבוים

** ה"ה הגה"ק ר' אלעזר ניסן זצ"ל.

*** ה"ה הר"ר מנחם מגדל מסקולע יצ"ו.

**** ה"ה הגה"ק בעל ייטב לב זי"ע שהי' אז אבד"ק סטראפקוב.

מכתב מהספר דברי שמתה מהגה"ק מציעשנוב זלה"ה

ב"ה.

לשמע אזן שמעתי אשר נתכבדתי בעמוד הקלון במכה"ע "המצפה",
אמרתי אודיע נא דברי לפני אחב"י מה זה ועל מה זה.

הן צעקת "הציונים" ומגמתם נעלמה מרבתי בני עמי ובמדינותינו הי'
בהעלם גמור, אך בחסד עליון כי לא אלמן ישראל התעוררו והתנדבו
אנשים יראים ושלמים מקאוונא (ברוסיא) וע"י פעולתם בגוף ובממון
השתדלו ופעלו אשר הוציאו כמה חיבורים מהם "דעת הרבנים" "אור
לישרים" וכו', אשר באילו החיבורים מאספים את כל היוצא "מהמכתבי
עתים" של הציונים מה נעשה על ידיהם בכל אתר ואתר, ומתאות נלהבים
מגאוני רוסיא נ"י נגדם, וכאשר בקיץ העבר רצו לשלוח ארסס למדינת
אונגארן שלחו מהתם את חיבורים האלו וגם מכתבים פרטים ואז גם כל
הרבנים הגה"צ נ"י יצאו לעזרתם במחאה גדולה נגדם והן ידוע אשר יהודי
בלא תורה ומצות אינו יהודי, ועל אמונה הזאת כבר נהרגו ונשרפו מאתנו
לאלפים ולרבבות וכן האמונה קשורה בלבנו עד עולם ועד בעזהשי"ת.
ועתה בחסדי השי"ת אשר מלכי האומות יר"ה בחסדם נותנים לנו חופש
להחזיק ולקיים דת תוה"ק באין מפריע באו ועמדו עלינו מהע"ר כמאה"כ
מהרסיך וגו' ובאמונה חדשה שוא ונתעה להאמין הבלי "הרצל" ו"נורדו"
שהמה יקנו לנו מדינות ומלך יתן לנו ועבור בטחון שוא ונתעה הזה ירצו
לגזול מאתנו כל מחמדינו ומאונינו אשר למורשה לנו עד עולם ולהחליף
תוה"ק בלאומיות [כאשר נגלה כן בארץ היהודים להרצל] ותחת פאר
התפילין להלביש צורת מגן דוד [כהטפת מטיפים בקישינוב מובא באור
לישרים] וממלאים בעתותיהם כוז וקלון על הנביאים התנאים והפוסקים
[כמבואר דופות מאמריהם בשם אמרם בס' "אור לישרים" עפרא
לפומייהו] אשר ארי לאזנים שכך שומעות ורואות והלב נקרע לשנים עשר
קרעים בשמוע דבריהם ומודעותיהם אשר ירביקו על כותלי ביהכ"נ
וביהמר"ר להכחיש בפומבי את תקות גאולתנו בדברים בוטים כמדקרות
חרב בזה"ל אם אין אני לי מי לי וכו' דברים שאסור לשומען ובדברים

כאלו ימלאו את חלל דעלמא וח"ז קמו אלה המכונים בשם המזרחים רק בשינוי השם לבר, ובאמת פנימיותם ושיטתם אחווי יד המה עם הציונים, כי רעת הציונים איננה מפני שאנשים חטאים הם המחזיקים בה, כי האמת הוא בהיפך, הציונית מחלה ממארת היא בעצמותה, כפירה והכחשה לדתנו, ואשר ע"כ החטאים האלה מחזיקים בה ו"המזרחים" האלה אומרים לטהר את הציונית הרי הם חפצים לטהר את השרץ במקוה טהרה ועל כל רעתם ילבישו א"ע באיצטלא ירושלמית להביא לנו משיח, ובין כך ובין כך מבעירים את לבות בני הנעורים ופשוטי עם במכתבי עתותיהם בדברי בוז ולצון על כל קודש ועל רבנן ותלמידיהון ומכניסים את האדם לדברים שהיצה"ר חפץ בהם "נשפי חשק" "חג המכבים", והכל לטובת מצב ישראל בעוה"ר, וכמה ישיבות עלה על מוקד ה"מינות" וכמה נפשות נאבדו מאמונת תורתנו הקדושה כאשר עינינו רואות במדינתנו, וכאשר ישאגו מר הרבנים הגאונים מרוסיא ומה יתפארו בהבעלי תשובות שלהם איזה תשובה כהוגן עשו מי הניח דרכו בעבורה האם מקודם כחשו אשר לא מבני ישראל המה והאם עתה סרו מדרכם מלחלל שבת ומועד בפומבי, ואך זאת ירשו בלבותם תחת מקודם ידעו כי לא לד' ולתורתו המה והוקירו איש ישר הולך בדרכי התורה ורבנן ותלמידיהון, ואילו פתחו את מוחם שרק המה ישראלים גמורים, ואותם השופכים את נפשם בתפלת "את צמח" "בונה ירושלים" כלא המה, ויש בידי קבוצת מכתבים מרבני גדולי רוסיא אשר יצעקו בקול מר צורח — לאמר — על אלו המזרחים שמחבלים כרם ד' צבאות, קול ד' חוצב להבות אש להזהיר את בני ישראל באזהרה חמורה להתרחק מהם ומדרכיהם ולמנוע מנתיבותיהם, כי המה לדמים יארבו יצפנו לנפשותם, כי בכל המקומות אשר נצמדו ונתחברו עליהם בני הנעורים מבחורי חמד מבנ"י אשר היו נטועים בגן ד' כרם ד' צבאות כגן ד' כלו משקה תורה ויר"ש מימי הדעת חכמה ותבונה. ועתה בעוה"ר נלכדו בפח המוקש "מזרחיות" ו"ציונית" סרו עולם עול מלכות שמים מעל צואריהם, ופרקו עול התורה לילך בדרך שובב לאמור ידינו רמה שפתותינו אתנו מי אדון לנו וכופרים בדרשת חז"ל ומבלים כל ימיהם בעתותיהם אשר מלאים בוז וקלון מדברים סרה על ד' ועל משיחו והרבה מהם אשר יצאו לגמרי לתרבות רעה ר"ל, כי אך מחשבותם והגיונם כל היום להתיר כל איסורין שבתורה ולהשליך הגדרים והסייגים שגדרו חז"ל יען כי כן ראו מראשית [נראה דצ"ל מראשין] הציונים והמזרחיים אשר בחרו להם למורה דרך וכן עשו גם המה ועתה מי אשר יש לו ידיעות אלו יותר האם יכול לעמוד על

נפשו מבלי לצעוק מר בקול גדול על אלו אשר רוצים לגזול נפשינו
 בנשיקה, וגזירותיהם קשים יותר עוד מגזירת המן אשר ידעו הכל אנשים
 ונשים וגו' כי נמכרו להשמיד וגו' והי' ישראל באגודה אחת עומדים בבכי
 וצעקה והשי"ת ריחם עליהם, ובעצותיהם הגופות שמחות ורק הנפשות
 נאבדות ואין הכל יודעים לצעוק על נפשם ועל זרעם, ולכן מי שיש לו
 ידיעה, האם החובה אין מוטל עליו להציל נפשות תמימים מכפירה גמורה,
 אם כי הנסיון יוכיח כי לאותם אשר כבר נלכדו ברשת הכפירה לא יועיל
 ולא יציל שום מחאה כאשר הורונו חכו"ל שאני מינות וכו' כי ר"ל כבר
 נעשה להם הכל כהיתר ואין מפחידים משום דבר, וכל דברי חכמים
 בעיניהם כדברי היתול ובפרט במקום שסותר אמונתם הנכזבה
 ב"לאומיות", אולם לאנשי ישרי לב אשר לא מעדו עוד רגלם מדרכי
 אבותינו דרך התורה והיראה, לאלו בודאי יועיל כי ישראל קדושים הם,
 ומבואר בפ' אבות להגריעב"ץ זלה"ה בפ"ב מ"ו בזה"ל [ויתכן לומר ע"ז
 הדרך כי מי שאינו נכנס במחלוקת על המתיצבים על דרך לא טוב אינו
 חושש לעלבון תורת קונו ואינו נכנס בגדר אנשים עכלה"ק] וכמו כן עושים
 כל גדולי וצדיקי דורנו וכל מי אשר ניצוץ ישראל בקרבו למען הציל את
 יתר הפליטה. זאת אשר מצאתי לי לחובה להשיב נגד הוצפת "המצפה"
 ועל יתר הבלי וסקריו לא אשיב כי שקר ענה כי ולא אענה עוד מעתה.
 והשי"ת יחוס וירחם עלינו ויבוא בעל הכרם ויכלה את קוציו ונזכה במהרה
 לגאולתנו.

כ"ד הכותב וחותר במר נפש ומצפה לישועה

שמחה ישכר בער הלב שטם

• • •

התאחדות הרבנים דארה"נ וקנדה

בס"ד

קול קורא לתשובה

לכבוד אחינו בניי האהובים והישרים ה' עליהם יחיו.

היות שנתועדנו יחד לעיין בכמה דברים העומדים על הפרק הנוגעים להצלת נפשינו ונפשות אחינו שומרי התורה והמצות אשר עוד קשור בלבם שביב האמונה בהשי"ת ובתורתו הקדושה ונפשם מרה להם מהפחד הנורא שלא ישטפוס ח"ו מים רבים מים הזידונים של הזמן הדרורו שאנו חיים בעקבתא דמשיחא המלאים על כל גדותם מהפירצות הנוראות אשר רבים נמשכים אחריהם ובעו"ה רבים חללים הפילו ועצומים כל הרוגי, ר"ל.

הנה לפרט ולהעלות על הכתב כל פרצות הדרור ר"ל תקצר היריעה מהכיל, אמנם אחת מהנה אשר ראינו כעת שהיא עולה על כולנה הוא הכלי המטמא כל המשתמשים בו להיות אבי אבות הטומאה, הוא הנקרא **טעלעוויזשאן** אשר בו רואים ממש את הנשמע, אביזריהו דכל ראשי עבירות ע"ג ג"ע שפ"ד וכל דברי מינות המושכים את הנפשו לבאר שחת ר"ל או לעינים שכך רואות ולאזניים שכך שומעות, וקל וחומר להמחזיקים אותו בביתם ומתיחדים עמו, וכך דרכם של היצה"ר היום אומר לו עשה כך ולמחר עשה כך עד שאומר לו לך עבוד ע"ז ר"ל.

לזאת אנו מודיעין ומפרסמין שכל זה אסרה התורה הקדושה (ולא לחדש באנו) שכמעט כל האיטורים החמורים ביותר שבכל התורה"ק עלולים לבא על ידי הכלי הזה דמשם יוצא השחתה הנוראה לכל מצב הבית וביחוד לבני בית הצעירים הצריכים להתחנך בדרכי תורתנו הקדושה.

אנא חוסו על נפשותיכם ונפש בניכם וב"ב היקרים שיחיו טרם יושחת מוסר בניכם. ולא תתנו המשחית לבא אל בתיכם ובל יראה ובל ימצא עוד כזה בבית ישראל המבקש להנהיג ביתו בדרך תורה"ק אנא שימו לבכם

ליקוטי דברות קודש

לדברינו הנאמרים באמת לטובתכם ובזכות זה ירחם השי"ת עלינו מכל צרה וצוקה יצילנו, יאר פניו אלינו ולא נבוש ולא נכלם מאבותינו עד ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אכי"ר. ונזכה לכתיבה וחתימה טובה שנת גאולה וישועה, שנה טובה ומתוקה.

כאעה"ח יום ה' לסדר הסכת ושמע ישראל י"ד אלול התשט"ו לפ"ק ברוקלין יצ"ו.

יואל טייטלבוים
אבדק"ק סאטמאר והגלילות
נשיא

יהושע חיים טייטלבוים
אבדק"ק טשענסקאוויץ
סגן הנשיא

יונתן שטייף
ראבדק"ק בודאפעסט.
סגן הנשיא

ואלה שמות הרבנים הגאונים שליט"א אשר באו ג"כ על החתום

ו ע ד ה פ ו ע ל

אברהם שלמה כ"ץ ריסקווא
אלטר וואגשאהל לאנצוט
אלעזר בר"ש ד"ל טווערסקי סקווירא
אלעזר שפירא קיוואשד
הלל ליכטענשטיין קראסנא
חיים שלמה הורוויץ סטריזוב
יוסף פאנעט דעעש
יוסף יונה הורוויץ אונסדארף פפד"מ
יוסף משה מייזעלס מאראשויוואר
יוסף גרינוואלד פאפא
יושיע גרינוואלד חוסט
ישכר בער ראטטענבערג וואידיסלאוו
ישראל אברהם שטיין פאלטישעני
משה טייטעלבוים סיגעט
משה הורוויץ באסטאן
נסתלי הירצקא העניג שארמאש
צבי מייזעלס וויצען (שיקאגא)
רפאל בלום קאשרא

ליקוטי דברות קודש

שלום יחזקאל רובין האלבערשטאם טשעשניב
 שמואל אברהם זעלמנרייך טשאקאווא
 שמעון ישראל פאזען שאפראן
 ו ע ד ה מ ר כ ז י
 אלקנה זויבערמאן יאדינא
 אשר באבד טאטארקוב
 גבריאל יודא איליאוויטש שאמשאן
 חיים מייזעלם סארוואש (דעטריט)
 חנני יר"ט ליפא דייטש העלמען (קליוולאנד)
 חנני יר"ט ליפא טייטעלבוים נירבאטור
 יודא גאטליעב מישקאלץ
 יוסף הירש טשאטנא
 יצחק מאיר הכהן ראפאפארט פראג
 יצחק אייזיק אייכענשטיין קיוויאשד
 יקותיאל יודא היילפרין נאנאש
 ירחמיאל ישראל סעקולא סאראווא
 ישראל אהרן אונגער הי"ש קאשי (מאנטרעאל)
 מאיר גרינוואלד טעטש (טאראנטא)
 מנחם מענדל רובין מאזשאי
 מרדכי האגער וויזניץ
 משה יעקב בעק אפשא
 משה צבי ארי' ביק ניו יארק
 משה שטערן רעברעצן
 עזריאל יודא לעבאוויטש האדהאז
 שלום משה אונגאר נייטרא (מאנט קיסקא)

הנני במודע כי לערך מאה וחמשים רבנים חברי התאחדות הרבנים נתנו
 חתימתם על הקול קורא דלעיל, אשר חתימת ידם מונח במרכז שלנו,
 ובאסיפת הרבנים הוסכם שהנשיאות, גם ועד הפועל, עם ועד המרכזי של
 התאחדות הרבנים יפרסמו את הקול קורא הזה.

נא להדביק בנחלי ביה"נ וניה"ט ובכל מקום שרבים נאספים.

יעקב סג"ל לעבאוויטש — קאפיש

מנהל סניף התאחדות הרבנים

• • •

יואל טייטלבוים

אב"ד דק"ק סאטמאר והגלילות

ברוקלין, נ. י.

ב"ה א' לסדר וישבתם לבטח, תשי"ד

שלום וכט"ס אל כבוד ידידי הה"ג חו"ב טובא, אוצר
בלום, החסיד המפואר, מרביץ תורה וטהרה בישראל
כש"ת מוה"ר חנני' יו"ט שליט"א.

אחדשת"ה באה"ר, הגיעני מה ששלח אלי תשובתו של הרב הגאון
מוה"ר א"מ בלאך שליט"א, ר"מ דטעלז, (התשובה באריכות) . . . גם
מ"ש אודות הטלוויזשן כל דבריו בזה הוא אמת ויציב כי הוא ממש ע"ז
וג"ע וכל דברי נבלה ומינות ר"ל, והוא אבי אבות הטומאה בכל בית
שמכניסין אותו, ומהראוי שכל הרבנים וראשי הישיבות היראים ימחו
ע"ז בכל תוקף ועוז טרם שתתפשט הנגע המרה הזו בבתי ישראל
הכשרים.

והשי"ת ירחם וימשוך לבכות בני ישראל לתורה וטהרה, ויצילנו
מכל צוקה וצרה, ונוכה לישועה במהרה.

והנני ידו דושת"ה באה"ר

הק' יואל טייטלבוים

• • •

טו.

לנגיד אחד, שיבער מביתו הכלי הטמא הנקרא
"טעלעוויזשן"

ב"ה, ניסן תשט"ז.

שלו' וכט"ס אל כבוד ידידי הר' הנגיד המפואר יו"ש בכש"ק כש"ת מו"ה
... נ"י.

אחד"ש באה"ר, היות כי הכרתיו מאז ומקדם מעת שהייתי בביתו כי תלי"ת מגדל את בניו ואת ביתו אחריו ע"ד התורה והיראה כראוי לבית אבותיו זלה"ה, והשי"ת הצליח את דרכו ורואה סימן טוב בעמלו זרע ברוך ה' לשם ולתפארת, ולכן נצטערתי מאוד בשמעי כי פתאום בא לידי טעות גדול ונורא ליקח ח"ו לביתו אותו הכלי הטמא ומטמא כל הסביבה הנקרא "טעלעוויזשן", תמה תמה אקרא, מה ראה על ככה והאיך לא יבין בלבבו גדול הנזק והפגם המסתעף מזה ח"ו מיד ולדורות, ולא אוכל להאריך כ"כ, גם א"א לתאר על הכתב עד היכן הדברים מגיעים, נא ונא למעה"ש לבער אותו החמץ מביתו תיכף ומיד, ולא יראה ולא ימצא אותו הכלי הטמאה בגבולי ישראל ובפרט בבית כ"מ נ"י וחביריו היראים, והחרדים לדבר ה' ישמרם ה' לבל יפלו ח"ו ברשת זו, ואקוה להשי"ת שיתן לב לדבר ויקיים מצות ביעור אותו החמץ בעתו ובזמנו בלי איחור.

והשי"ת יצליח דרכו וירומם קרנו ומזלו למעלה למעלה בגבו"ר, ויזכה לראות דור ישרים יבורך מתוך נחת והרחבה, הם ופירותיהם ופ"פ כשתילי זתים סביב לשולחן הטהור לפני ה' ע"ע. ואת חג המצות יחוג בדיצות וכשרות, כאשר עם לבבו וכלר"נ ידידו דו"ש באה"ר מבקש הצלחתו.

הק' יוא"ל טייטלבוים

• • •

נעתיק לכאן דברות קודש מכ"ק מרן רבינו הקוה"ט מסאטמאר זי"ע,
מה שעורר בדרשת הו"ר נגד הכלי הטמאה "טעלעוויזשן"

למען גדלך ותפארתך, תפארתן של ישראל הוא אם רואין יודישקייט שהולכין בצלם אלקים ואין משנין כלום מדרכי אבותינו זהו תפארת לפני הבוכ"ע שרואין את הקדושה דצריך לראותה וכמ"ש וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך דפנימיות א"א לידע אבל החיצוניות צריך לראות

וכמ"ש הרא"ה בספר החינוך שהחיצוניות משפיע על הפנימיות והו
 ותפארתך. והנה אמרתי ביום הקדוש קודם כל נדרי שבעוה"ר רואין
 שהדורות מתמעטין ואלו המעט יהודים צריכין מסירת נפש שיתקיימו,
 בעוה"ר הירידה המרה פון יודישקייט שרואין בכל העולם ובאלו המעט
 יהודים בפרטיות, וידוע היטב שלא בפעם אחת מנתקין עצמן מדת
 היהדות רק שמתחיל בדבר מועט וכל פעם יותר וכל החסרון הוא
 בהתחלה, וכדאי" בגמ' שעגלי ירבעם לא היו ע"ז ורק שהי' התחלה לכן
 הי' חמור כל כך, וכע"ז פי' החת"ס כי "פנה" אל אלהים אחרים,
 והתחלה הוא מקודם אצל הנשים כה תאמר לבית יעקב אלו הנשים.
 והזכרתי כבר ביום הקדוש גודל חומר האיסור, ואחזור אותו היום עוה"פ
 כי היום הוא יום האחרון וצריכין לקבל עול מלכות שמים שרואין
 בעוה"ר אז מ'ריקט זיך בדרכי הצניעות שמתחיל אצל הנשים, שא"צ
 לפרט שזה גורם לכל הצרות, ואמרתי שרואין בעוה"ר כמה גדול הקליפה
 וגודל כח הסט"א על אלו המעט יהודים, דהרי אתנה יודעין שאין יכולין
 להתדמות אל העולם שכן אירע לכל הדור הקדום שרצו להתלמד מן
 העולם לכן ירדו שפל כ"כ, והאמת הוא שכולם משוקעין כבר והם עתה
 כבר רק כשוגגין וכתינוק שנשבה לבין העכו"ם שאין יודעין מאומה, וכל
 קיום העולם מוטל רק על אלו המעט יהודים שיודעין עוד שיש תורה ויש
 בורא עולם, ואמרתי אז ואחזור עליו עוה"פ, שבשום אופן שבעולם, שכל
 הנשים שהם כאן שיש להם שער מ'וועט זיך חלילה דער'זעהן א קהילה
 מיט די אייגענע האר, לא יזכר ולא יפקד! שכל הנשים שיש להם שער
 (בייאר בלע"ז) עליה לגלח את שערותיה, שזהו ההתחלה מהכל, וכבר
 אנחנו הגענו עד כה, עד שהפרצה כבר הולך וגדול, איני יודע ממי הן
 מתביישין מהמדינה, הכי גם בשמירת שבת יתביישו, לפני הבוכ"ע כמה
 גדולה החרפה והבושה שדבר קטן כזה אין רוצין להפקיר עבור הבורא
 כל עולמים, אומרים ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך שאפילו
 אם הקב"ה מבקש את נפשינו ג"כ צריך ליתן עבור כבוד שמים, ואיך
 אומרים ובכל נפשך שאפילו מעט שער אין רוצין ליתן עבור כבוד שמים,
 איך משוקעין כ"כ, תזכירו עצמיכם עד שיש עוד פנאי עד שישנם עוד
 מעט יהודים אוי ואבוי, כך עומדין בגדר האמונה שדבר קטן כזה אין
 רוצין ליתן עבור הכבוד שמים, הלא הבורא עולם בכוחו לשלם שכר ע"ז,
 והאמת הוא שכל אלו המעט יהודים הם מוצלים מאש מי נתן לנו כל
 החיות מי השאיר אותנו מתוך ההפיכה רק הבורא עולם לברו, וכן הוא
 בכל הענינים בעוה"ר, מי הי' יכול לצייר כזאת בדור הקדום שיהי' עוד

חציפות כ"כ שיהי' "טעלעוויזשאן" בעולם ויהיו נמצאין יהודים, שעוד לא נשתמדו שיקחו זאת לביתם, כמה מר הוא אוי ואבוי, ואם הי' כזאת בדור הקדום היו מבדילים בית כזה מתוך הקהל, כי זהו הכל בעוה"ר עבודה זרה וגילוי עריות, וא"א שיהי' לזה סיפא טבא, ובעוה"ר כמעט שא"א להשאר יהודי נאמן לה' הנשמע עוד חציפות כמוהו, וצריך לדעת שאם רוצין תפארת יכולין רק לפני הקב"ה וא"א להתפאר בפני אחר דאצל מי יתפארו הכי אצל אוה"ע או אצל עוברי עבירה, ואלו שמתחילין להתדמות להעוברי עבירה ועודן משתוקקין ליהדות בעוה"ר הם המהרסים יותר מכולם ה' ירחם, ותפארת צריכין לבקש רק לפני הבוי"ת, והבורא עולם יעזור שיהי' לו עלינו השקפה לטובה ונהי' נאים אצל הבורא עולם, כולנו ביחד נזכה עוד לראות כבוד שמים, רורי דורות מישראל, ונזכה עוד לראות זאת. ונשא חן לפני הבורא עולם, וכמ"ש נמצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואח"כ ואדם שקודם הוא הבורא עולם.

וזה"ש למען גדלך ותפארתך דבזה היום נתפארין לפני הבוי"ת, כמה נאה יהודי אשר הוא מלא יראת שמים ואינו שוכח עצמו כמעט רגע ודבוק בתורה ועבדות הבוב"ה ומשמר עצמו ואת ביתו, ונחי' עוד לראות שהבורא עולם יאמר ישראל אשר כך אתפאר שהבוי"ת יתפאר עמנו אוי ואבוי, דבאמת כ"כ גדלו הנסיונות ותוקף הגלות והחשכות וזה עצמו הוא לימוד זכות שהבוכ"ע רואה הכל, ונזכה שנעמוד בהנסיונות ולא נשכח עצמינו שצריכין לחפש איך יכולין להיות דבוקין בבוי"ת מ'זאל חלילה נישט אוועקגעריסן ווערן, אנו מקוין שנזכה עוד להיות בין אלו שיאמרו הנה אלקינו זה קוינו לו וישיענו ולא נדחה חלילה. **הושענא למען גדלך ותפארתך הושענא.**

(חשט"ו)

• • •

משה דוד אסטרייכער

אב"ד דק"ק טשימפ"א יצ"ו

ברוקלין נ. י.

בעזה"ת א' שלח תשי"ג לפ"ק

שלמא רבא לגברא רבה, ה"ה ידיד עליון וידנ"פ כל חי וידידי הרב הגאון המפורסם לשבח בספריו וחיבוריו הקדושים, אין גומרין עליו את ההלל לו דומי' תהלה וכו' כקש"ת ר' חנני' יו"ט לייפא דייטש שליט"א, מצלאין אנחנו לחיי רב רבנן וביתו, ברוך יאמר לעומתו, יפוצו עוד חוצה מעיין גנתו, אשרי קהל עדתו, שזכה להם ממשנתו, עוד יחליף כח יעל אבר כנשר יסוכך באברתו, ועד זקנה ושיבה ינוב בטובה לאו"י ושנות חיים אנ"סו.

נועם מכתבו קבלתי בעש"ק העל"ט בשעה שאין הלב לר יוצא בקולמסו ועתה באתי להשיבו כתשובה מאהבה ע"ד שאלתו, אמנם בקצרה מכ"ט, א' אין לי כח לכתוב מחמת גודל חולשתי, וגם מאפס הפנאי אקצר במקום שהי' ראוי להאריך, ואשיב על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון.

(א) אודות הליכת לטעאטער הנקרא "מאווי" ר"ל שם התערובות בכח טומאה גדולה וכו', והנה המפורסם א"צ ראי', מי לא ידע מזה שאיסור גמור לילך אנשים עם נשים במק"א אפי' בביהמ"ק מקום שהשכינה שורה וצדיקים גדולים בזמן הבית מצינו בסוכה ריש פרק החליל ביו"ט הא' וכו' ומתקנין שם תקון גדול ומבואר שם בגמ' שהיו מקיפים וכו' הנשים מלמעלה והאנשים מלמטה כדי שלא יבואו לידי קלות ראש, והק' בגמרא והכתיב הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל ותי' קרא אשכחו ודריש וכו' עי"ש. וז"ל רש"י ז"ל שם שצריך להכביל אנשים מנשים ולעשות גדר בישראל שלא יבואו לידי קלקול ע"ש. וז"ל הרמב"ם: גדול התועלת וכו' כדי שלא יסתכלו האנשים בנשים וכו' ע"ש, אפי' במקום קדוש בביהמ"ק ובמקום מצוה, כש"כ בנ"ד חוב קדוש להפריד אנשים מנשים. ולכאור' קשה מי חשידי אף מן הגרוע בישראל יהי' חשוד על קישוי לדעת ח"ו מי פתי יסור הנה, אלא כל שיש בו חשש שע"י תערובות והסתכלות

ח"ו יבוא לידי כך זה חשוב לדעת, שלא הי' לו לילך במקום סכנה לעבירה ח"ו וכו' ע"כ לית דין צריך בושש והדין דין אמת שהיא עבירה חמורה אביוזרי' דע"ז ג"ע שפ"ד, וגודל חומר האיסור מבואר בש"ס ופוסקים ובפרט ספרי מוסר כלם מלאים מגודל חומר האיסור הגדול הזה ר"ל רחמנא לישזבן.

(ב) חומר האיסור ליקח לבית כלי הנקרא "טעלעוויזשאן" שם רואים ר"ל אסורות וכו' ודאי הצדק אתו עמו שזה חלק הס"א וע"ז ר"ל למען ספות הרוה את הצמאה ומי שיש לו מורא שמים ודאי יפחד מעונש הגדול המפורש בתוה"ק נצבים וכו' שמץ טומאת מצרים דרכי עכו"ם ואבזרי' דע"ז ג"ע ש"ד ללמוד מדרכי עכו"ם מהכ' בפ' נצבים לא יאבה ה' סלוח לו ח"ו, אך אנחנו בני ישראל סבא מחויבים לילך בדתי התוה"ק ואבות הק' לשמור א"ע מאלף שערים של היתר שלא להכשל בשער אחד של איסור ח"ו, וכל הספרים כולם מלאים מזה, ולית דין צריך בושש, והאורך שלא לצורך, הוא לטורח, וז"פ.

והנה רציתי לכתוב לו עוד הערות על ספרו הנחמד אך מחמת גודל חולשת כחי אין בי כח לכתוב יותר. והנני להודיעו כי אני מחבב מאוד את כ' הדר"ג שליט"א וחיבוריו הנפלאים אשר חיבר לטובת כל ישראל וכל הרבנים וצדיקים וחסידים וזכה מן השמים שיתקבלו כל חיבורים שלו שוה לכל נפש תדרשנו לטובה, וזכות הרבים תלוי בו.

ובזה הנני ידידו המוקירו כערכו הרם מברכו בכט"ס

הק' משה דוד אפטררייכער

• • •

יונתן שטייף

ראב"ד דקה"י בודאפעסט יצ"ו

ברוקלין, נ. י.

ג' לסדר ויברך אותם, תשי"ד לפ"ק

שוכט"ס לכבוד ידי"נ הרב הגאון הגדול, מעוז ומגדל,
צדיק תמים במעלות ובמדות תרומיות, זי"ר יפ"ת כש"ת
מו"ה חנני' יו"ט ליפא דייטש שליט"א, אבדק"ק
העלמעטין, וכעת בקליוולאנד.

אחדשה"ט. יקרתו הגיעני, ולעשות רצון צדיק כי"ב מהרתי לכתוב
תשובה על אגרתו. השתוממתי על המרא"ה מה זו שאלה, ובוודאי אסור
להסתכל בהצורות וחזיונות שמראים ב"טעלעוויזשען" שמגרים יצה"ר
בעצמן, ועיין שו"ע אר"ח סי' ש"ז סעיף ט"ז דברי חשק כו' אפילו בעין
אסור כו' ועובר משום אל תפנו אל האלילים ומי שהעתיקו כו' מחטיאים
את הרכים. וא"כ מכש"כ הטעלעוויזשען שכולהו איתנהו בהו מושב לצים
וגירי יצה"ר, ובמשהה זה בביתו עובר משום אל תשכן באהליך עולה
שאינן לך עולה יותר מזה להחטיא עצמו ואת בני ביתו. והאבות חייבים
לחנך בניהם ובנותם על פי דרכי הצניעות והטהרה וקדושה, ועיי
הטעלעוויזשען אדרבה מחנך אותם לפריצות ולכן הוה ערוה. מה גם אם
וראים עניני ע"א ושומעים דרשות הכומרים ושומעים במוזיק שלהם, עיין
רש"י כריתות ב' ד"ה מגדף שציין למס' סנהדרין נ"ט ע"א שמזמר ומשורר
לעבודה זרה, וכ"כ רש"י כריתות ו' בד"ה ולא אמרת, ומטעם זה אסור
להיות בביתו גם "ראדיא" שג"כ אפשר לשמוע שירי עכו"ם, וכבר דברתי
כן ברבים להודיע חומר העון, עיין מדרש תהלים על הפסוק אשרי האיש
ובמס' ע"א ח"י ע"ב.

ומה שכ' בשם האריה"ק מענין מראות הצובאות י"ל שבמקום קדוש
כביהמ"ק לא היה כ"כ גירוי יצר וכאשר כ' ה"ג בספריו בכ"מ וכ"כ בס'
יערות דבש ח"א סוף דרשה ח'.

וד' יטהר לבבינו ולב עמו ישראל ותחזינה עינינו בשוכו בה לציון
ברחמים, כאו"נ הטהורה וכעתירת ידידו בלת"ח

יונתן שטייף

נפתלי הירצקא העניג

אב"ד דק"ק שאומאש יצ"ו

ניו יורק

כ"ה אור ליום ה' לס' ויכרך אותם משה, תשי"ד לפ"ק

שפעת שלום וחיים נעימים לרב פעלים, ה"ה ידינ"פ הרב
המאוה"ג הגאון המפורסם חו"פ צ"נ בוצינא דנהורא וכו'
קקש"ת מוה"ר חנני' יו"ט ליפא דייטש שליט"א,
אבדק"ק העלמעיץ יצ"ו.

אחדשה"ט ושתוה"ק באה"ר כמשפט לאוהבי ה' ויראיו, יקרת מכתבו
הגיעני אתמול לנכון וחשתי בתשובתי ולעשות רצונו חפצתי, מאד שמח
לבי בראותי שמעכ"ת נ"י שוקד להרבות גבול הקדושה והטהרה בישראל,
ובפרט במה שהרעיש בצוף דבש אמרי נועם לעורר את אחב"י בבית
מדרשו הטהור ובכל מקום בואו על אודות התועבה הגדולה של
ה"טעלעוויזשן" המטמא כל אבריו של אדם, ובודאי מוטל החוב לצעוק
מרה ולמחות על חורבן הגדול והנורא הזה, אשר מנפש עד בשר יכלה
מבלי השאיר ח"ו שם ושארית לדת תורתנו הקדושה, כי החציפות
והפריצות שרואים שם גורם לטמא ולתעב הלב והמוח עד החרמה ומויק
לדורות עולם, ובפרט להילדים וקורא אני על אבותיהם שוחטי הילדים כי
חנוך לנער ע"פ דרכו גם כי יזקין לא יסיר ממנו. והוא איסור גמור מדינא
דגמרא והפוסקים כדאמרינן במס' שבת דף ל"ג ע"ב בעון נבלות הפה
צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות ובחורי שונאי ישראל מתים, יתומים
ואלמנות צועקין ואינן נענין, ואפי' גזר דין של שבעים שנה לטובה הופכין
עליו לרעה ומעמיקין לו גיהנם. ועוד אמרינן בגיטין ז' ע"א זמרא מנא לן
דאסור אפי' דפומא מכ"ש במנא וגם הוא בכלל כת לצים שאינם מקבלים
פני השכינה.

וכראי להעתיק דברי סה"ק פלא יועץ אות נבלות הפה, וז"ל: כזאת
וכזאת האריכו רז"ל בעונש המדבר נבלות הפה, וכן בעון חטא זה מצוי בין
הנבלים כי נבלים הם ונבלה ידברו והשומע יצחק להם במקום למחות
כידם, אוי להם מיום הדין. ואגיד לדור אשר שמעה אזני מעשה שאירע
בימינו באיש אחד שהי' בודחן והי' מרבה בשחוק וקלות ראש בשמחת

מרעים והי' מדבר נבלות הפה וכדומה ודברים הגורמים שחוק וקלות ראש ושמחה לרקים ופחזים, ויהי היום כאשר קרב קיצו והי' שכיב מרע ונתעלף כמה ימים, ויהי בחצי הלילה פתח את עיניו כבָּרְקִים ועמד והתחיל לזעוק מרה אר, ווי, אר ווי, מה בא עליו. והעומדים עליו רעדה אחזתם והתחיל לומר להם הלא דמות אנשים שחורים וצורות משונות שמראים לו נאדות נפוחים מלאים אש להריק לתוך פיו על אשר הרבה שחוק וק"ר ודברי נבלות, ושלשלאות של ברזל וכהנה דינים קשים מכינים לו והי' צועק צעקה גדולה ומרה. ויהי היום ויוודע הדבר כתוך העיר והיו מרכיבים העם לבוא ולכולם הי' מגיד כדברים האלה בקול צעקה גדולה ומרה, וכשהי' נכנס איש שעשה כמעשהו הי' אומר לו גם אתה כמוני עשית, גם עליך יעבור כוס. וכשהי' נכנס מי שראה ושתק וצחק הי' אומר לו, זכור אתה ביום פלוני ששמעת אותי דובר נבלה וליצנות, ובמקום שהי' לך להכות בסנדל על פני, שחקת וצחקת, גם עליך יעבור כוס כזה. והי' צועק מרה ומגיד הדינים קשים שהיו מראים לו. ונמשך כזה ג' ימים וג' לילות, עד שלבסוף הניח ידיו לתוך פיו ופער פיו לכלי חוק והי' צועק השליכו השליכו השליכו אש, ומתוך כך יצתה נשמתו ונתעוררו כל העם בתשובה. לזאת יחרד כל לב. והן בכלל נבלות הפה שירי נכרים שכל דבריהם דברי עגבים ונבלות הפה ומטמאים את הפה ונעשית חתיכה דנבלה וכו', עכ"ל. העתקתי כ"ז כי בעו"ה זה דרכם כסל למו ואחריהם בפיהם ירצו סלה, וכודאי בהתועבה הזאת נוסף ג"כ איסור הראי' בנשים ובחצופות.

ומה שהביא מעכ"ת דברי רבנו האריז"ל בפ' ויקהל עה"כ ויעש את הכיור נחושת במראות הצובאות, וז"ל: הנה בשעת הקרבת הקרבן הי' הכהן מכיר בפניו מקום שפגם ובמחשבתו והי' מנקה אותו מחטאו, ובאשה שאסור להסתכל בפני' הביאה אותה בפני הכיור שעשו במראות הצובאות ורואה שם צורתה ומכיר במחשבה והי' מנקה חלאתה, ע"כ. אין מן הצורך לרחוק ולומר שכן הי' דרך מצותו ולזה הי' מותר לו להסתכל במראה צורתה, אלא דבלא זה ג"כ לא קשה מידי, דלא קאמר האריז"ל שמשתכל במראות הצובאות אלא שהי' מביאה אותה בפני הכיור וזה הי' דרך מצותו כי משם לקח מים קדושים להשקותה והי' מסיעין אותה ממקום למקום ובכל מקום שהי' מהלך הכהן הסיע אותה ג"כ אחריו כדי שתטרוף דעתיה ותתודה, וממילא דרך מתעסק בעבודתו ליקח מים מהכיור ראה צורתה, לא שהסתכל בהמראה, שלא הותר לו איסור הסתכלות, ואפי' הראי' בהעברה בעלמא לא הותר לו, אבל ממילא נראה לו צורתה דרך

עבודתו והי' די לו בכך שיוכל להכיר במחשבתה כי מאת ה' היתה זאת שיוכל להכיר במחשבתו ואין מעצור לה' בין רב בין מעט ולא הי' צריך ע"ז הסתכלות רב רק בראי' בעלמא קנה ידיעה זאת, וזה פשוט.

והא דאמרינן שם בסוטה דף ח' אמר רבא כל הרוצה לראות בה בא לראות, ל"ש גברי ל"ש נשי, אפשר בשעה שקושר חבל המצרי למעלה מדריה שמרבה בבזיונה לא שייך הרהור, ואעפ"כ לא אמרו אלא רואה אבל להסתכל אסור אפי' לעת כזאת. ובתוס' דף י"ט בשם הירושלמי וכהן מניח את ידו תחתיו ואין לדבר כיעור, מניח מפה ואינו חוצץ, מביא כהן זקן, ואפילו תימא כהן ולד שאין יצה"ר מצויה לשעה, אפשר כוונת הירושלמי מחמת קדושת המקום והכהן אין יצה"ר מצוי, או מחמת דבעבדותי' טריד כהאי דאמרינן רועי בהמה מכניסין כמכחיל בשפופרת דבעבדותי' טריד ולא אתי להרהורי'.

ולענין לשמוע קול של אשה ב"פאנאגראף" או ב"ראדיא" באין מכירה, שכ' בבית שערים שאפשר להביא ראי' מהסתכלות בבגדי צבעונים שאין איסור אלא במכיר בעליהם, לכאורה אין הנדון דומה לראי' דהא קול אשה אין דומה לקול איש ואפי' באינה מכירה יודע שהוא קול אשה ולא קול איש, אבל הצבע של הבגד כ"ז שאין מכיר בעליהן לא שייך הרהור כי מצבע של הבגד עדיין אין הכרח שהיא בגד אשה. ומה שהביא מהב"ש דקול פנוי' שרי ורק בשעת ק"ש ותפלה אסור, הנה הבאה"ט באה"ע סי' כ"א מביא בשם הבאר שבע שאפי' קול פנוי' אסור, יעיי"ש. ומלבד זה הרי קול נדה אפי' פנוי' הוא ערוה וא"כ אסור לשמוע על ה"ראדיא" שום קול אשה משום נדות. והנה לבסוף מסיק הב"ש דמכוער הדבר, ובאמת אפילו לדירי' יש לאסור כנ"ל ובפרט שיוכל לגרום ח"ו לבוא לידי עבירה, ע"כ בודאי שיש לאסור. והשי"ת ישמרנו מכל הרהור חטא ועון ונזכה לישועה בגוף ובנפש, ועיי' הגדרים וסייגים נזכה לשמור שמירת הברית בשלמות ונזכה לגאו"ש ע"י משיח צדקנו במהרה.

ידידו הרד"ש בלונ"ח ומאוה לו כ"ט ויזכה לזכות אחב"י במומע"ט

הק' נפתלי הירצא העניג

יצחק צבי סופר

אב"ד דק"ק טעמעשוואר יצ"ו

כעיה"ק ירושלים ת"ו

פה ירושלים עיה"ק, כ"ו אדר שני, תשי"ד לפ"ק

כין גאולה לגאולה, קול רינה ישועה וצהלה, במשכן כבוד אהובי ידידי הרב הגאון הצדיק המתגוסס לשם ולתפארת בקרב עם סגולה, עומד ומזהיר לבלתי הביא משהית לנגוף אל הבתים, עיניו ולבו אל אהבי תורה ויראי ה' המועטים, כש"ת מוה"ר חנני' יו"ט ל'פא דייטש נ"י, אבדק"ק העלמעיץ, בעיר קליוולאנד יע"א.

אחדשת"ה באהבה רבה. הגיעני מכ"ק וכו כתוב לאמור, וז"ל: היות שבשבוע העל"ט במסיבת סעודה השלישית דברתי על לב הבאים בצל מדרשי ועוררתי אותם על דבר התועבה החדשה היא הע"ז הטמאה שהבע"ד ר"ל מוביל כעת בעוה"ר אל תוך ביתם, והיא הנקראת "טעלעוויזשעץ", שם רואין ר"ל מראות טמאות כל מיני תועבות, אשר לא נשמע כמוהו מימות עולם חציפות ועזות כזו, תסמר שערות אנוש, ובקשתי מהם למען השי"ת ותוה"ק שישליכו חוצה כלי הטמאה הזאת, וצריך כל אחד מהרבנים מדור הישן להרים את קולם וללחום בכל כחותיהם לבער הטומאה הזאת מקרב ישראל. ובקשני הדר"ג להודיע דעתי העניה והגני לרצונו לבאר ההלכה בקצרה.

כתוב בתוה"ק בפ' עקב ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמוהו. והנה כפי דמשמע מגמרא מכות כ"ב ע"א ילפינן מהאי קרא דאם נהנה מהע"ז לוקין עליה משום לא תביא תועבה, וגם משום לא ידבק בידך מאומה, וכ"כ הרמב"ם בפ"ז מהל' עכו"ם ה"ב: עכו"כ ומשמשי' ותקרובת שלה וכל הנעשה בשבילה אסור בהנאה וכו', וכל הנהנה בא' מכל אלו לוקה שתים, א' משום ולא תביא, וא' משום ולא ידבק וגו', עכ"ל. אמנם משמע מסוגיא דאין משכירין להם בתים במס' ע"ז כ"א ובתוס' שם בד"ה אף במקום שאמרו להשכיר וכו' דפשטי' דקרא כשאמרה תורה לא תביא תועבה וגו' דאסור לישראל להכניס עכו"ז לביתו שהוא דר בו, אפילו אם אינו נהנה ממנה, וכ"כ במנ"ח מ' תכ"ט דאם מכניס לביתו בידים אף

שאינו רוצה ליהנות בו נראה דעוברים בלאו הזה שלא ולא תביא וכו' וגם ראוי ללקות על לאו זה, עיי"ש. והחילוק רק בין נהנה ובין לא נהנה, דבנהנה עובר בשני לאוין, ואם מכניס בלא הנאתו ממנו עובר רק משום ולא תביא וכו', ולא משום ולא ידבק וכו' משום דאינו נהנה.

והנה בפסוק הקודם יש עוד לאו דלא תחמוד כסף זהב עליהם ולקחת לך, וילפינן מיני' במס' ע"ז דף מ"ה ע"א במתניתין, הנכרים העובדים את ההרים ואת הגבעות הן מותרין ומה שעליהן אסורין, שנאמר לא תחמוד כסף וזהב עליהן, וכ' שם רש"י ואע"ג דאינהו לאו עבו"כ מיקרי ולא מתסרי, גזיה"כ הוא דתלוש שעליהן כתלוש של שאר עכו"ם, עיי"ש. וכן מסיק הר"י בתוס' שם וכן משמע מרמב"ם פ"ח מהל' עכו"ם ה"ז, ותורה"ק עצמה מפרשת טעמה על מה החמירה כ"כ וכתבה פן תוקש בו, וכן לכ"ע דרשינן טעמא דקרא אפי' לר"י כי התורה מפ' טעמא וכדאי' בסנהדרין כ"א ע"א.

והנה מסידור הכתובים נראה דהא דאמר קרא בפסוק כ"ה כי תועבת ה' אלקיך הוא קאי גם על הכסף והזהב, היינו על משמשי הנעבד במחוכר, וא"כ כשכתבה התורה אחר כך ולא תביא תועבה אל ביתך משמע דקאי על מה דמסיים בפסוק הקודם, כי תועבת ה' אלקיך הוא, היינו דאפילו משמשי הנעבד במחוכר לא יביא אל ביתו, אפילו אם לא נהנה, והחילוק הוא דאם נהנה אז עובר על לאו דלא תחמוד ולקחת לך, ואם מביאים לביתו בלא הנאה מהם, אז עובר על לאו דלא תביא. וכן נראה מתיב"ע שם שמתרגם ולא תיעלין ריחוקיה טעוותא ותשמישהא לבתיכון, דשם תועבה כוללת הכל. ועוד נראה דהא דמזהיר רחמנא פן תוקש בו נדרש לפניו ולאחריו, היינו גם על מש"כ למטה ולא תביא וגו' דגם אם אינו נהנה ממנה רק מביאה אל ביתו חששה תוה"ק שיפול ברשת לעבוד עבודתה. ויותר מזה מצינו באבינו הזקן ישראל סבא שאמר אל ביתו הסירו את אלהי הנכר אשר בתוכם וכ' שם הרמב"ן כי בני יעקב לא לקחו ע"א ומשמשי' משכם עד שנתכטלה והותרה להם, שהעכו"ם מבטל ע"א בעל כרחו, והנה היא מותרת להם, אבל יעקב צוה להסיר אותה לטהרת הקודש שיהי' ראויים לעבוד את השם ולהקריב לפניו קרבן, כאשר צוה להם בטבילה וחילוף הבגדים, עכ"ל.

מכ"ז נראה דטומאת ע"ז חמורה מאד מאד, וצריך להתרחק ממנה בכל מיני ריחוקים שלא תפגום קדושת ישראל, ואפילו אם אין עליה לפי

ההלכה שם ע"ז, כמו הנעבד במחוכר, ואין כוונתו לכבדה ולהוקירה, ולא עלתה שום מחשבה רעה בלבבו, רק מכניסה לרשותו, אפילו אם טמנה במסתרי ביתו ואינו רואה אותה לפניו, מ"מ יש בהבאתה לחדרו לאו דאורייתא, כי כל התקרבות אליה אסרה תורה משום העתיד שלא יתלכד בה.

והנה בשבת קמ"ט ע"א אמרינן ודיוקנא עצמה אף בחול אסור להסתכל בה משום שנאמר אל תפנו אל האלילים, ומפירש"י שם משמע דהוי רק איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, ולשיטתו י"ל דמשמע ליה דמיירי באין עליה שם ע"ז, אבל הרמב"ם בפ"ב מהל' עכו"ם ה"ב כ': ספרים רבים חברו עו"כ בעבודתה וכו' ציוה הקב"ה שלא לקרות באותן הספרים כללו וכו' ואפילו להסתכל לדמות הצורה אסור שנאמר אל תפנו אל האלילים, עכ"ל. משמע דהוא לאו דאורייתא, וכמש"כ בהלכה ג': וכל הלאוין האלו בענין אחד הן, והוא שלא יפנה אחר עבודת כוכבים וכל הנפנה אחרי' בדרך שהוא עושה בו מעשה הרי זה לוקה, עכ"ל. הרי לך בהדיא דהרמב"ם מיירי מלאו דאורייתא רק באין בו מעשה אין לוקין וכו' שם הכ"מ דהרמב"ם מפ' דהני דיוקנאות שם בגמ' של עכו"ם והא דאמרינן שם מאי תלמודא, דמשמע לי' דאל תפנו היינו שלא יפנה ללכת בדרכיהם, ולא לאסור להסתכל בצורה, ומהדר לי' אל תפנו אל מדעתכם, דהיינו בהסתכלם בצורת העכו"ם עיי"ש. וכ"כ הרא"ה בס' החינוך מצוה רי"ג: אל תפנו אל האלילים, שלא לפנות אחר ע"ז במחשבה או בדיבור, ולא אפילו בראי' בלבד וכו' ובפ"י אמרו בספרא שאפי' ההבטה לכד אסורה וכו' וזהו שאמז"ל בפרק שואל אדם מחבירו, ודיוקנא עצמה אפי' בחול אסור להסתכל בה משום שנאמר אל תפנו וגו', ע"כ.

ומעתה פשוט וברור דמי שמכניס לתוך ביתו הטעלעוויזשן שנראו בו דיוקנאות של ע"ז ואיך כהני הדתות עושים עבודתם, עובר על לאו דלא תביא תועבה אל ביתך והלאו הוא עובר בכל רגע ורגע גם אם אין נראין בו מחזות, וגם באישון לילה כשהוא נח על משכבו, כל זמן שהתועבה בביתו דנעשה למשמשי ע"ז, וגם המשמשים המה בכלל תועבה, וגם עליהם אמרה תורה לא תביא תועבה אל ביתך, כש"כ למעלה. ואם הוא מביט בדיוקנאות עובר גם על לאו דאל תפנו. ואל יאמר האדם בלבבו כי הוא יעמוד על המשמר שאל יראו בו רק מחזות מותרות, כי כבר אחז"ל

שאני מינות דמשכי, ויצרא דע"ז דמיא כי גוריא דנורא ועדיין מרקד בינן. והתורה אמרה ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה' ואמ' בגמ' ע"ז נ"ב ע"א ור"ע דבר המביא לידי תועבה, ופירש"י ור"ע דאמר בשל ישראל עד שתעבד האי תועבת ה' לאו דמיסתר משעת עשייתה, אלא ה"ק ארור משעת עשייה דעשייה מביאתו לידי תועבה שעובדה, עכ"ל. וא"כ גם בנידון כיון שהטעלעוויזשאן מאפשר לראות צורות ע"ז ר"ל, ויכון לבוא ע"י לעבירות חמורות, א"כ באותה שעה שהוא מכניס אפשרות טומאה דע"ז לתוך ביתו, רוכצת בו חלילה קללת הר עיבל, כי הטעלעוויזשאן הוא דבר המביא לידי תועבה. ולא זו בלבד, רק עוד עבירה אחרת חמורה כמותה מתאחרת עמה, כי בטלעוויזשאן חולפות ועוכרות מחזות מתועבות ומשוקצות המביאות לידי זנות, וכך דרכו של יצה"ר להחליש האמונה בתוך הלבבות, בהרהורי ע"ז ומינות, ולטמאות קדושת ישראל כמעשי זימה ר"ל. ושתי עבירות החמורות האלה מתלכדות ולא מתפרדות לעולם, וכמש"כ הרמב"ם בפ"ב מהל' ע"ז ה"ג וד"ל: ולא עכו"ם בלבד הוא שאסור להפנות אחריה במחשבה אלא כל מחשבה שהוא גורם לו לאדם לעקור עיקר מעיקרי התורה, מוזהרין אנו שלא להעלותה על לבנו וכו', ועל ענין זה הזהירה תורה ונאמר בה ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים וכו' כך אמרו חכמים אחרי לבבכם זו מינות, ואחרי עיניכם זו זנות, עכ"ל.

לב כל ירא ה' מי לא יחרד בראות נפילתינו המוסרי בפזורינו, עלינו הי' לעמוד בשליכות העליונות של סולם השלימות, ובעונינו יען לא שמענו לקול מלמדינו להועיל ירדנו ושחה לעפר נפשינו. הנה חז"ל אמרו כי בשתי עבירות החמורות של ע"ז וג"ע יהרג ואל יעבור, ועכשיו אנחנו רואים כי המונים מאחב"י המחזיקים עוד בתורת ה' יש להם מסי"נ להכניס שתי עבירות החמורות האלה לתוך ביתם, המה שומעים לקול המסיתים לקשט ביתם בטעלעוויזשאן שיאמר עליהם מבני הרור המה, ותחת לקמץ ולמנוע המותרות, המקור לכל עון ואון, מקיימים הם באופן זה בכל מאדך ר"ל, לתת תוקף בשריד האחרון של כחם החומרי, לטומאת ע"ז וג"ע. אנחנו עוד שמענו באזנינו בדור הקרוש איך רכותינו מאורי הגולה זי"ע הרעימו בקולם וצעקו במר רוחם למנוע יראי ה' שלא יכניסו "ראדיא" לתוך ביתם, ובכל התאמצותם והשתדלותם ובכל תחבולות מלחמתם לא עלתה ביזם להניע הלבבות שיסגרו בעד ה"חדש" הזה הדלתות. ועכשיו אנחנו רואים פרי חטאתם. האבות הכניסו ה"ראדיא" והבנים מכניסים

ה"טעלעוויזשען". כך דרכו של יצה"ר להוריד מעט מעט, משליכה לשליכה כחות הקדושה והטהרה. הוי גוי חוטא — קרא החוזה על יהודה וירושלים — עם כבד עון וגו' וסיים נזור אחור, הסיפא דקרא היא תשובה על השאלה הגדולה איכה היתה לזונה קריה נאמנה, איך ה' אפשר כי גוי קדוש יהי לגוי חוטא, עם סגולה יהי לעם כבד עון, זרע קודש לזרע מרעים, ה"בנים אתם לה' אלקיכם" יתהפך ח"ו לבנים משחיתים, ה"ואתם הדבקים בה' אלקיכם" יהי ל"עזבו את ה'" ותחת והקרישו את קדוש יעקב, יאמר עליהם נאצו את קדוש ישראל. והתשובה ע"ז נזרו אחור, יען הלכו אחורנית, מתחילה רק פסיעה קטנה, ואח"כ הוסיפו על נסוגותם מעט מעט, ובפעם נמצאו רחוקים מאד מאד. הקשר האמין אם נפתח קצת, יסתר כולו, אם פורצים פרץ בחומה בצורה, תהרס כולה.

על כן אליכם המאמינים באלקי ישראל, אברכים יקרים ההולכים בתורת ה' אשים דברתי. דעו כי חטאתכם כבדה מאד אם תתמהמו לכער הע"ז של הטעלעוויזשען מתוך בתיכם. דעו כי זעקת שכר של הנשמה הטהורה בקרביכם בוקעת ועולה עד לרקיע, ואין אתם שומעים צעקתה יען היצה"ר מאטם אזניכם. ראו אוהבים יקרים, כי ה"נזרו אחור" של ה"ראדיא" הביא טומאת הטעלעוויזשען לחדריכם, ואם תעמדו בקשיות ערפיתם לבלתי השלך אותה החוצה, יוגדלו בניכם ובנותיכם באוירה הארסי של טומאת ע"ז חזונה, המכלה כל רגש קודש, ודור הבא חלילה ישכח עושהו ית"ש, ושם ישראל לא יזכר עוד ח"ו. דברי החכם מכל אדם יעמדו לנגד עיניכם, הוא שאמר (משלי ה' י"א) ונהמת באחריתיך וגו' ואמרת איך שנאתי מוסר וגו' ולא שמעתי בקול מורי ולמלמדי לא הטיתי אזני. תתחזקו ותתאמצו בכל כחכם לתקן המעוות, תכוננו רוח טהרה ורעת ויראת ה' במשכנותיכם, ותזכו לדרור ישרים, ואור ההצלחה והאושר נגה באהליכם לעולמים, אכי"ר.

והדר"ג יזכה לעשות חיל, להקים הדת על תלה, כעתירת ידידו הנאמן החותם בכרכת שמחת החג בהכשר ויתרון

יצחק צבי סופר

מעשה נורא

מאת כבוד קדושת הרב הצדיק קדוש ישראל ותפארתו

מו"ה אהרן ראטה זצוק"ל

בעהמ"ח פה"ק "שומר אמונים" זיעועכ"י

ואספר מעשה נורא שסיפר לי איש נאמן ולא נחשד לשקר, אשר הי אצל אביו שהי' דר באיזה ישוב ופעם בא בחברת איזה אנשים מדרכם ונסעו בעגלה עם סוסים, ועברו דרך השדה ופתאום שמעו קול יללה וצעקת קול מר: "יהודים, יהודים, בואו ורחמו והושיעו לנו". ונשאו עיניהם וראו בית אחד עומד בשדה ומשם יוצא הקול. וקפצו כולם מהעגלה כי חשבו אולי בא אליהם איזה גזלן ורצו להושיע.

אבל כשנכנסו לבית ראו ותמהו, כי ראו שם אשה זקנה אחת ועל הספסל שוכבת אשה צעירה ואש גדולה מאד בוערת על הארץ ועל האש הי' יורה גדולה, ובתוך היורה הרבה בגדים והי' מרתיח מאד מגודל האש עד שהרתיחה עלה למעלה, ולא דברה זו האשה כלום עמהם, רק תחבה ידי' לתוך היורה הרותח ולקחה הבגדים שבשלו והרתיחו ונתנה אותם על האשה הצעירה עד ששרפה בשרה, והיא היתה צועקת בקולות גדולות ככה עשתה כסדר כמעט בכל רגע.

והבינו שאין זה ענין אנושי, ורק מהנשמות הנדחות מעולם התוהו שזה עונשם רח"ל, ונפל פחד גדול ונורא עליהם, ונשמטו אחד אחד לחרץ וכשראתה האשה הזקנה שהולכים לחרץ, יצאה אחריהם והתחילה עוד הפעם לצעוק בקולות: "רחמו, הושיעו לנו", ומכח הפחד הגדול שנפל עליהם שכחו שיש להם סוסים ועגלה, וברחו ורצו עד הכפר באימה גדולה, ונפלו שם לארץ ושכבו חלשים כמה שבועות רח"ל, ואחר כך נזכרו שאין שם בזה השדה ולא הי' מעולם שום בית עומד שם.

וכנראה שהצעירה היתה בתה של הזקנה שלא גדלה אותה על דרכי הצניעות והי' זה עונשם שהאמה בעצמה שרפה אותה וככה יהא בתוקף עוז ביתר שאת לאלו הנשים השחוצות, ולמגדלי בנותיהם בחציפות

ושורפות נשמותיהן בחמלה שחומלות עליהן, אבל שם לאחר הפטירה יתהפכו לאכזרים גדולים עליהם והאבות והאמהות בעצמם ידונו אותם בכל מיני אכזריות שבעולם.

ומצוה לכל אחד לקרוא זאת ולפרש ולספר זאת לנשי זמנינו, למען יכירו וידעו שיש בורא עולם ואינו מוותר כלום וכלום.

ועתה בני ישראל קדושים!

מי שמכניס לביתו הטלביזיה הטמאה בודאי שלא זו דרכי הצניעות ואדרבה מכניס לביתו דבר טמא ומטמאה ומלמד את ביתו לכל מיני תועבות רעות, פריצות והפקרות, שפיכות דמים ועבודה זרה. ע"כ יחוס וירחם על עצמו ועל בני ביתו שלא יצטרכו לסבול מהאש שביררה הרוחח ולא יהיו בכלל האבות והאמהות שיתהפכו לאכזרים גדולים שבעצמם ידונו אותם בכל מיני אכזריות שבעולם. כי הטלביזיה גורמת לזה והגורם לנזקין חייב. תזרקו את הזבל (הטלביזיה) מביתכם — וטוב לכם כל הימים, ותזכו לכל טוב עד עולם.

• • •

מעשה נורא

שהי' אצל משפחה טובה

כאשר הנגע הטמאה הטלביזיה הטמאה אבי אבות הטומאה המכלה נפשות ועשתה חורבן גדול בעולם מנפש ועד בשר מכלה והחריבה הרבה בתים כשרים ובפרט להחנוך שנתקלקלו ילדים טובים ויקרים, ובפרט ילדים ממשפחות טובות שהכלי המשחית הזאת גרמה להם קלקול גדול בכל אופנים הן ביראת שמים הן בסדר הלימוד שנתמלא מוחם בכל מיני טומאות ואיך הי' יכולים לקבל תורתנו הקדושה במוח טמא ומטמאה? ועד שמעשה שטן הצליח והכניס הכלי המשחית הזאת גם לארצנו הקדושה...

ועתה אצל משפחה טובה, בתו של ראש ישיבה נערה טובה, למדה בבתי-ספר דתי, והיתה מתנהגת בדרך הישר והטוב, ופתאום נפלה

במחשבתה ללכת בלבוש של פושעים בלי צניעות וגם ללכת בדרך של הפושעים, וההורים לא ידעו מה לעשות איזה עצה להחזיק אותה ולהשיב אותה לדרך התורה, הלכו אתה לתלמידי חכמים ובקשו לדבר על לבה כדי להשפיע עליה שתחזור לדרך הטוב וכו', עד אחרי הרבה כוחות ועמלה הצליחו אתה ומסכימה לשמור את התורה.

הי' שואלים אותה ממה באת לידי מחשבה כזאת ללכת מדרכי התורה ולבחור בדרך הפושעים? אבא ראש ישיבה הסבא ג"כ ראש ישיבה המשפחה חשובה ומיוחסת?

סיפרה הנערה, כי אבא לא הי' בבית ואצל השכנים נמצא טלביזיה והלכתי יום אחר יום לשכנים להסתכל בטלביזיה וראיתי לפני עולם אחר לגמרי. יום אחד שמעתי כומר מדבר יום אחר שמעתי גויים מדברים יום אחר פושעים מדברים, וזה נכנס בלבי כי יש עולם אחר ויכולים ללכת בדרך אחר, ועי"ז הפסקתי ללכת בצניעות עד שהחלטתי ללכת כמו כל הפושעים...

עתה דיברו כבר עם ההורים שמוכרחים לצאת מן הבית הזה של הפושעים לגור, ולחפש בית כזה שאין בו טלביזיה, כי הטלביזיה של השכנים היא שקלקלה להם את הנערה עד שברחמים גדולים הסכימה להשיב לדרך התורה אחר כמה יגיעות ודיבורים הרבה ועמל הרבה שהצליחו בחסדי ד' להשיב ללכת בדרך הטובים...

עתה בני ישראל, ניקח מוסר מזה הספור ומי שגר אצל שכנים פושעים שיש להם טלביזיה יחשוב עצות להנצל מהם ולא ליתן רשות בשום אופן בעולם לילד להכנס להסתכל על כלי המשחית הזאת, ולא לטמאות את העינים של הילדים, ואם ביכלתו להחליף הדירה אצל שכנים טובים שאין להם טלביזיה הי' מצוה גדולה לברוח משכנים פושעים ולהתרחק מהם, ולקיים הרחק משכן רע, ובזכות זה נזכה לכתיבה ורחימה טובה, אמן.

שוכו שוכו מדרכיכם הרעים ולמה תמותו בית ישראל (יחזקאל ל"ג י"א)

(כתפילת נעילה של יום כפור)

אזהרה נוראה לדורנו

מתוך ספר אוצר הספרים מאת הרה"ח ר' צבי מאשקאוויטש,
חלק ד' אות י"ב, (וראה שם בהגה"ה)

שמעתי מהרי"ז מרגליות שליט"א [זצ"ל] ששמע מכ"ק מו"ר הרב
מבארנוב זצוק"ל ששמע מכ"ק זקנו אדמו"ר הרב הצה"ק אליעזר
מדזיקוב זצוק"ל, שהי' פ"א עם אביו הקדוש הרב מראפשיץ זצוק"ל
אצל החוזה מלובלין, ובש"ק באמצע השולחן סגר הרבי מלובלין את
עיניו זמן רב והתאנח מאד מאד. ואמר לו אביו הרב מראפשיץ: "אליעזר
אל תסחך דעתך עכשיו ושים לבך אל הרבי מלובלין מה שיאמר עכשיו".
והרבי מלובלין פתח עיני קדשו ובאנחות גדולות אמר:

"הנה הבעש"ט הקדוש זי"ע — פעם הי' לו עליית נשמה,
וכשחזר אמר להחברייא: דעו כי ראה בשמים שעומדים מלאכים ובונים
סיר גדול ורחב מאד, ושאל ממלאך אחד מה זה בנין הסיר הגדול והרחב
הזה? המלאך הגביהו עד למעלה מן הסיר ואמר לו ראה מה שיש בפנים
— ורע שהסיר מלא ידים ורגלים והמלאך אמר לו:

"דע כי קרוב לימות המשיח ירדו לעולם התחתון נשמות של דור
הפלגה (מינות וכפירה), ודור המכול (פריצות של נשים שהידים והרגלים
ערומות) — ועבורם בונה עתה זה הסיר לירד אותם לגיהנום מיוחד עבור
— לבשל בהסיר הזה אלו הידים והרגלים שלהם".

וסיים הרבי החוזה מלובלין: "הנה הבעש"ט הק' ראה זה החזיון
בהעלם — ואנן רואים זאת בגילוי בחוש הראות — איך שעתה
מתחילים לירד נשמות האלו לזה העולם", וסיים ואמר:

"ה' ירחם עלינו ועל כל ישראל — שיוכלו לעמוד בנסיונות הגדולות
ונוראות האלו בעולם", עכ"ל וכי"ר, אמן.

מזה החזיון — יזהר כל אדם לשמור את נפשות ב"ב וכל קרוביו — שילכו בצניעות שלא יפלו ח"ו לבשלם בסיר הנורא הזה בשאל תחתית יחדיו עם נשמות דור המבול, ר"ל.

ועתה בני ישראל קדושים! מי שמכניס לביתו הטלביזיה הטמאה מלמד את ביתו לכל מיני תועבות, פריצות והפקרות, עריות ושפיכות דמים ועבודה זרה. ע"כ יחוס וירחם על עצמו שלא יצטרך להיות בסיר הזה של הפריצות, כי הטלביזיה גורמת לזה והגורם לנזקין חייב. חוסו ורחמו עליכם ותזרקו את הזבל (הטלביזיה) מביתכם, וטוב לכם כל הימים.

• • •

נתן געשטעטנר
אב"ד קרית אגודת ישראל בני ברק

למען דעת

היות כי לדאבון לב עלה לאחרונה הפורץ סמוך לגבולינו, והכניסו לבתיהם את כלי התועבה דמתקרי טלביזיה אשר כל עיקר ברייתה ומטרתה להחדיר בבתי ישראל כל זוהמא של עבודה זרה ג"ע ושפיכות דמים — שלש עבירות החמורות שנצטוינו למסור נפשינו עליהן — והוא נאסר באיסור ובשמתא על ידי כל גדולי ישראל בארץ ובחוץ לארץ.

לכן רואה אנכי חובה לעצמי להודיע בשער בת רבים, כי האיש המחזיק תועבה זו בביתו, הוציא את עצמו מכלל החרדים לדבר ה', והרי הוא חבר לאיש משחית מנאצי ה', ותורתו הקדושה אשר זכרם לדראון עולם, ועליו נאמר ופורץ גדר וגו'.

כל איש מישראל אשר חס על נפשו ועל נפש זרעו — יבדל מהם בתכלית, ולא ייכנס לביתם המנוגע כי בנפשו הוא, פן ילכד בעונו ח"ו.

וכדי להבדל מהחוטאים האלה בנפשותם, הריני מודיע בזה כי אותו האיש המחזיק את התועבה הזאת בביתו.

(א) אינו יכול להמנות בין :זברי קהלתנו — קהל קרית אגו"י ואסור לקבל ממנו דמי-חבר, ואין לו שום זכויות של חברה הקהלה.

(ב) אסור להשכיר לו ולבני ביתו מקום ישיבה בבית הכנסת או בעזרת נשים, ואף אם הושכר לו מקום מכבד — השכירות בטלה מעיקרא.

(ג) אין לו שום זכות לעליה לתורה או להתפלל לפני התיבה אף כשיש לו יארציט או שאר חיוב.

ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת, הוא יראה בעניינו ויערה רוח טהרה ממרום להעביר חטאים מן הארץ. וכל העומד בפרץ ומחזיק במעוז תורתנו הקדושה, תתקיימנה בו כל הברכות המבוטחות למקימי עולה של תורה.

בס"ד אייר תשל"ה בני ברק

קריאת קודש

אחינו בני ישראל האהובים, בני א"ל חי!

כאשר בתקופה האחרונה התפשט מאוד בעוה"ר מכשיר הטלכיזיה תועבה ומינות ר"ל, וכנגע נראה לנו בבית, כי מחוסר ידיעה והבנה רבו בתים של מאמינים ושומרי דת שזרזר לתוכם זה המכשיר המשחית ולא ידעו ולא יבינו שכל המסתכל בו מטמא עיניו מוחו וליבו ומתרחק מהשי"ת ואחריתו מי ישורנו ה' ישמרנו.

יש עוד בנ"א אשר בעצמם לא הרהיבו להכניס מכשיר כזה לבתיהם, אבל הולכים דרך אקראי ודרך קבע לבתי השכנים וכדומה הצופים בטלביזיא ונלכדים ברשת היצה"ר, וסופם שהילדים יחקו את ההורים ונמשכין אחרי מים גנובים ימתקו להביט בטלביזיא על כל חומר המשמעות של איסור זה והשפעתו הנפסדת.

לפיכך מרוב רחמנות וחמלה עליהם ועל זרעם, העלולים להכרת ח"ו מב' עולמות, באנו בזה להתריע ולהתחנן אנא אחים אל תרעו לנפשכם ותתרחקו כמטחוי קשת מהביט במכשיר מלא השחתה זה, וחוסו על עמלינו אלו הבנים להזהירם ולפקח בכל החומרה לכל יודקקו והסתכל בו בשום אופן ומקום, והא בהא תליא, כי האיש אשר בעצמו מזלול בכך ולפעמים מסתכל בבתי השכנים וכדו' גורם בידים שתהא פרצה קוראת לבניו וילדיו הרכים להמשך אחרי הדין סמא דמותא ואי אפשר בכלל לשער גודל הנזק והסכנה הרוחנית לנפשות הילדים עד שעלול כי יודחו ח"ו מעל השי"ת ותורתו כליל וכמאה"כ בנים ובנות תוליד ולא יהיו לך ה' ישמרנו.

ומי האיש החפץ חיים לו ולזרעו לדורותיו ישמור א"ע ואת ילדיו בנים ובנות להרחיקם מסכנת הטלביזיא להטעימם תענוג יהודי אמיתי כשר כאשר הורגלו מאבות אבותינו עד כי יערב ויבוסס להם כמאה"כ טעמו וראו כי טוב ה', ובשכר זאת יתברכו מאלקי הגמולות לראות בנים ובני בנים חיים וקיימים עוסקים בתורה ובמצות לשמה על ישראל שלום.

כעתירת המדברים בצדקה לכבוד השי"ת וקדושת ישראל

משולם זוסיא כהר"צ מוהר"ר יצחק זצוק"ל
האדמו"ר מטשרנוביץ
שלמה בנימין באאמו"ר מוהר"ל אשלג
האדמו"ר מאש"ג
משה מרדכי בידרמן
אדמו"ר מצ'עלוב
הצעיר חיים מרדכי
כהר"צ מוה"ר איתמר זצלה"ה
האדמו"ר מנדבורנא
הק' נחמן כהנא מספינקא
האדמו"ר מספינקא

הק' משה יהושע כהר"צ זצלה"ה
האדמו"ר סויזניץ
אברהם אייגר בן הרה"ק מצובלין
האדמו"ר מצובלין
הק' חיים מאיר יחיאל שפירא
הרב מגארול
אברהם יהושע העשיל
כהרב המפורסם מו"ה יוסף מאיר זצלה"ה
האדמו"ר מסחנובקא
אברהם מנחם דנציגר
בן כ"ק אאמו"ר זצוק"ל ז"ע מאלכסנדר
האדמו"ר מאלכסנדר

קול קורא

בעת רגלי עומדות בשערי ירושלים ת"ו, מצאתי חובה לנפשי לעורר את אחי, ובפרט את תושבי קריתנו קרית מטרסדורף הי"ו על כמה דברים נחוצים, העומדים ברומו של עולם.

ואחד מהדברים הנחוצים:

ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם

הכלי המשחית הנקרא "טלביזיה" מאבד נפשות ונשמות טהורות, פוגם מאד בחנוך ילדנו, ומביא רוח טומאה והרס לבית היהודי רח"ל, ונמצא בכלי משחית זה עבודה זרה, גילוי עריות שפיכות דמים אשר הם ביהרג ואל יעבור! וכבר יצאו גאוני ורבני ירושלים עיה"ק שליט"א באיסור וחרם על כלי משחית זה. ובעוה"ר חדר לאחרונה גם לארץ הקודש ולעיר הקודש וכאש תוקד בקרבי הגם לכבוש את המלכה עמי בבית?!

אחינו בני ישראל!

אל תתנו למשחית זה לבא חלילה לביתכם, ולמותר הוא להזהיר לא להסתכל בכלי זה. אלה העושים במחשך מעשיהם כסתר, משחתם בהם מום בס. וגדול עוונם מנשוא רח"ל, וכל העובר עבירה כסתר נפרעין ממנו בגלוי, ומה יאמרו ביום דין, ומה יענו לעת פקודה אהא על נפשם החוטאת וצא טמא יאמר להם והי' מחנינו קדוש.

אחי אהובי היקרים!

מי יתן ודברי המעטים ימצאו אוזן קשבת, וכשם שיצאו מעומק לבי, כן יכנסו ללבכם הטהור, ויקויים בנו, ומלאה הארץ דעה את ד' כמים לים מכסים.

הכותב וחותם למען קדושת ישראל וקדושת ציון וירושלים ת"ו. פעיה"ק ירושלים תובכ"א מנחם אב שנת השמיטה, תשל"ג

הק' שמואל בלאאמור"ר הג' מו"ה ש"ב זצוק"ל עדהנפעלד

אב"ד ק"ק מטארסדארף יע"א

מטעם רבותינו שרי התורה הגה"צ הביד"צ שליט"א ירושלם ת"ו

דבר החרם

הוחרדנו לשמוע כי עלה הפורץ בכרם בית ישראל ופשתה המספחת של טומאת הטלביזיה ורכים חללים היא מפילה יום יום, ודין גרמא להצרות והפורעניות בכל העולם כולו

ואין לנו אלא להודיע בשער בת רכים כי החרם הנורא שנעשה על כלי מתועב זה ע"י רבותינו הגאונים הצדיקים מרנן הכד"צ זיע"א עוד בתוקפו ועוון, וכל דבריהם כגחלי אש. ואין בכח שום אדם להזיז אותו כלשהו עד ביאת יגון

והאיסור נורא להסתכל ולחזות בכלי תיעוב זה הממיט שואה רוחנית על כל רואיו

וכבר הורה לנו מרן החתם סופר זיע"א: אל תאמר נשתנה העתים וכו' כי יש לנו אב זקן ית"ש לא נשתנה ולא ישונה ותוה"ק נצחית כל המשנה ידו על התחתונה, וכל העובר על דברינו אלה גדול עונו מנשוא בזה וכבא.

והשומעים לדברינו ישכנו בטח ושאנן מפחד ויזכו לראות בנחמה בב"א

י"ח כסלו תשל"ח

נאם יצחק יעקב ווייס ראב"ד פעיה"ק

נאם משה ארי' פריינד

נאם ישראל משה דושינסקי

נאם ישראל יעקב פישר

נאם בנימין ראבינאוויטץ

• • •

ראיה חומרה שמביאה לידי עבירה שהעין רואה והלב חומר וכמה רעות רבות ועבירות חמורות באות ע"י העינים אם מסתכל בעריות והלב חומר ובא ליד עבירה או לידי הרהורי עבירה גדול עונו ואפילו אם לא בא לידי עבירה כלל ולא נסתכל בה אלא כדי להכירה הראיה עצמה היא גופה עבירה ופוגמת בעיני נשמתו ובעינין עילאין והמסתכל בקשת ובלבנה עבירה היא בידו ואמרו בש"ס שהוא בכלל מי שלא חס על כבוד קונו שראוי לו שלא בא לעולם והמסתכל בפני אדם רשע איסורא קעביד ופוגם עיניו וכ"ש בפני אלילים שעובר על מ"ש אל תפנו אל האלילים וגדר אדם רשע הוא עד שאמרו שאין להסתכל בפני הבעלי דינים לפי שאמרו בשעה שעומדים לפניך יהיו בעיניך כרשעים וכן בזה"ק אמרו שאסור להסתכל בפני אדם הכועס בשעת כעסו וע"י הראייה אדם גוזל וחומס וגונב והורג וכמעט כל העבירות אין נעשות בלתי ראיית העינים ואפילו ראייה שאין בה עבירה כלל כגון ראיית הכלי העוה"ז גוררת עבירה שמפנה לבו לבטלה ומבלבלת מחשבתו ואינו יכול לכויץ דעתו ליראה ולאהבה את ה' ולדבקה בו ולכוין בתפלותיו וברכותיו כראוי בלי תערובת מחשבות זרות והרהורים רעים אי מצד שטבע הוא כאנוש ובלתי אפשר שיראה רבו או בריה איש או אשה מאדם עד בהמה עד כל נברא ולא יחשוב שום מחשבה עליו ברגע ראייתו ולפעמים המחשבה מתערבת ומשכת מדבר לרבו ומענין לענין עד שהאיש משתאה ותושב מהיכן באו לו המחשבות הללו וחוזר לאחוריו להבין אחרית דבר מראשיתו ובתוך כך הלשון שליח עושה שליחותו וגומר תפלתו וברכתו ואין כל מאומה בידו מי גרם לו תחילת המחשבה הראיה וגם בהיות האדם פוגם עיני נשמתו לא יוכל לראות במושכלות ועונותיו מבדילין בינו לבין אביו שבשמים ואינו יכול לכויץ דעתו ובזה"ק איתא דאסור להסתכל בכל דבר שיביא את האדם לידי שמחה בזמן הזה כי עשן שריפת בהמ"ק נתק בין העינים וקרא כתיב גבה עינים אותו לא אוכל ובפרט בתפלה אם אינו כופה עיניו או נותנם בתוך הספר גדול עונשו שמקדים עליו מלאך המות ואינו רואה פני שכינה בפטירתו ולפי רעת העינים היה ראוי להתאוות ולהתפלל להיות סומא או לסמות אותם בידיים אם לא שגדלה ג"כ טובת העינים וצריכים הרבה לעהי"ת ולכן עשה הקב"ה עפעפי עינים כדי שיהא סוגרם ופותחם כשירצה וצריך האדם להתחזק ברוב עוז תעצומות להיות עוצם עיניו מראות ברא ולא יסתכל בנשים ולא בחיה ועוף בשעה שנוקקין ובכל ראיות זרות ואסורות ואשרי מי שיוכל לקיים מה שהיו עושים הראשונים שלא להסתכל חרץ לד' אמות עליו נאמר ושח עינים

יושיע כי בהיותו מסלק עינו מהגשמיים דבר זה יכירוהו לחשוב
 במושכלות וברוחניים וליראה ולאהבה את ה' ולדבקה בו וזהו כונת
 אומרנו כי כל עין לך תצפה ועוד כתבו המקובלים כי בעין יש בו שם
 הוי"ה ובהיותו מסתכל בארץ היא אדנות נמצא מיחד אבל אם מסתכל
 לחוץ למה שאינו צורך נמצא מפסיד ועוד כתבו שהשומר הראות שומר
 הזרע והפוגם בו פוגם בזרע בודאי כי הזרע מאיר עיניו של אדם וכמו
 שלכל דבר טוב צריך חיזוק עאכ"ו למשמרת העינים שהם קלים המרוץ
 והפסדם גדול ורעתם ועונשם מרובה והנזהר בהם בשומרם עקב רב
 ואמרו במד"א שמי ששומר עצמו ועוצם עיניו מראות ברע אומר הקב"ה
 הדין דידי ועל מה שעבר וחטא בעיניו אם ירצה לתקן פלגי מים ירדו
 עיניו כדכתיב פלגי מים ירדו עיני על לא שמרו תורתך ר"ל על שלא
 שמרו עיני תורתך וגם ינודד שינה מעיניו וחצות לילה יקום או לפחות
 יקדמו עיניו אשמורות ויהא מעבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות כגון
 במקומות שעושים מרד ולומדים בכנופייא בכל ליל הששי ובליל שבועות
 ובליל הושענא רבא הוא תיקון גדול להתחזק לעמוד על המשמר לנגד
 שינה כל הלילה לא ינום ולא יישן אפילו בדוחק ובצער גדול ובלבד
 שיהא יכול לעמוד שלא לישן בתוך תפלתו כי הוא תיקון גדול לפגם
 הראות וכן אם עשה עם העינים חבילות של עבירות יעשה עמהם כנגדם
 חבילות של מצוה כגון יסתכל בציצית ועיניו תחזנה בספר לקרות תורה
 ותפלות וברכות וטוב להסתכל בפני רבו והוא מסוגל לחכמה כדכתיב
 והיו עיניך רואות את מוריך וכשם שהסתכלות בפני אדם רשע גורם רעה
 כל קבל רנא הסתכלות בפני אדם צדיק וטוב וחכם גורם טובה והוא
 ממשך לנפשו שפע קרושה ואיתא בש"ס דאמר ר' האי רעדיפנא מחבראי
 משום דחזיתיה לר"מ מאחוריה ואי הוה חזינא ליה מאפיה הוה עדיפנא
 טפי ואמרו עוד המקביל פני רבו כמקביל פני שכינה ואמרו עוד כתיב
 יחי עור לנצח לא יראה השחת כי יראה חכמים ימותו הרואה חכמים
 במיתתם כך בחייהם עאכ"ו וגם תיקון לפגם הראות לבכות על אדם כשר
 ועל עונותיו ועל חורבן בהמ"ק פלגי מים ירדו עיניו ובוה יזכה לחזות
 בנועם ה' ולבקר בהיכלו.

(ספר פלא יועץ אות ר')

ובכלל האזהרה המסתכל באשה בכוונה (הנה הוא מוזהר מן התורה ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם לאפוקי אם ראה פתאום בלא הודע שלא בכוונה אינו עובר אבל צריך תיכף להיות עוצם עיניו) וצריך האדם להתפלל שהש"י ישמרהו מראיית העין כמשד"ה העבר עיני מראות שוא כי ראות העין אינו ברשות האדם כי בפתע פתאום יוכל לבא לנגד עיניו איזה דבר ערוה ותיטב בעיניו ונהנה בראיה והוא אביזיריה דניאוף ועין רואה ולב חומד וכו' ומי שמקדש א"ע ומתפלל אל ה' ישמרהו לעד ונאמן הוא בעל מלאכתיו שישלם לנו שכר פעולתו והוא ימסור בידינו את האברים שאינן ברשותו של אדם שיהיה ברשותו לכל יראו רק הדבר המתור לנו לראות עפ"י התורה כמ"ש לאברהם אבינו התהלך לפני והיה תמים שעד עתה ה' שמו אברם מנין רמ"ג כי רק רמ"ג אברים ברשותו משא"כ ב' עינים וב' אזנים וראש הגויה ואיכא גירסא החוטם ותריוויהו איתנהו להמשכיל בדבר חכמה וקרא הש"י שמו אברהם מנין רמ"ח ונתן גם החמשה איברים הנ"ל ברשותו וכן פירשנו בפסוק יששכר חמ"ר גרם רבץ בין המשפתים ר"ל יששכר שהוא רבץ בין גבולי התורה לכל לצאת מגבול וגדור שגדרה לנו התורה הוא עשה מן גר"ם היינו רמ"ג איברים שהם ברשותו (חמ"ר) היינו רמ"ח איברים שכולם ינתנו ברשותו.

ותדע ידידי שהרבה מהמון עם חושבים כי זה רק ממילי דחסידי ואינם נוהרים מהסתכלות בנשים תדע ידידי שזה איסור גמור מדאורייתא והמקילים אי לנפשם כי גמלו להם רעה והנה מקרא מלא הוא בתורה לא תתורו וכו'. ואמרו רז"ל בגמ' מ"ד טוב מראה עינים ממהלך נפש טוב מראה עינים באשה יותר מאותה מעשה עצמה ופרש"י טוב כנגד יצה"ר היינו שיותר יוטב בעיני היצה"ר להחטיאו במראה עינים יותר מאותה מעשה ראה ידידי עד היכן הדברים מגיעים וכל ההמון אינם חושבים זה לאיסור רק למילי דחסידי וחלילה חלילה לשמוע לדבריהם ואפילו אדם היודע בעצמו שלא יתפעל ע"י ההסתכלות כי בין כך וכך עבר על דברי תורה ועל דברי חז"ל בזה ומכש"כ אם יתפעל ח"ו בזה גדול עונו מנשוא והמשכיל על דבר ישים כ"ז לנגד עיניו וידע ע"כ שזה איסור גמור בלי שום היתר ואפילו בפני פנוי אסור להסתכל רק אם צריך לישא אשה והסתכל בה אם תשא חן בעיניו שישאנה או להשיאה לבנו או באופן אחר המצטרך לש"ש ובשיקול הדעת שלא יונה א"ע שהוא לש"ה המתכוונן בכ"ר ישוב אל ה' על העבר ויקבל על עצמו וכו'.

ומדי דברי בזה זכור אזכרנו לטובה מה שסיפר לי החסיד הקדוש הרב המפורסם בקדושה כבוד מהר"ם זצלה"ה סת"ם מפשעווארסקי במעשה שאירע לו בהיותו בדרך נחשו ה' ובכואו למלון התאספו אליו רבים מאותן אשר קרבות אלקים יחפצון ואירע שנסע דרך העיר הזאת אחד מנגידי ק"ק ברא"ד, ובא אליו בתוך המקהלות ואמר לו שאלה אחת אני שואל מאתכם אם תשיבני על נכון מה טוב ובאם לאו הרי אתם כולכם מכת הרמאים והוסיף לדבר עתק אין מן הצורך להאריך ותוכן השאלה הוא, אמרו לו בזה"ל היות ששבת בקהלתינו הרב הקדוש המפורסם מהר"ם הראשון שהי' בפשעווארסק זצוק"ל והתאספו אליו אנשים המתחסדים והרעישו עולם ומלואו כדרכם, ובזמן סעודה שלישית אזי אמרתי אלכה נא אל כת המשתגעים עם רבם המובהק להם ואראה בפחזותם מה מנהגם והנה בכואי אל המקום הנועד אשר שם הי' הקיבוץ אזי אמר הרב המובהק הנ"ל הנה נואף בא אל הבית ואני ידעתי בעצמי שלא הייתי נואף מעולם והאריך לדבר עתק ודברי חוצפה בזה. והנה אמר לי הרב הקדוש הנ"ל המספר לי המאורע שהתפלל אז אל הש"י יראהו נפלאות לתרץ לו תירוצו גמור לפי דרכו והיתה מונחת גמרא על השלחן וביקש מהש"י שיראהו התירוצו הנכון בתוך דברי חז"ל ופתח הגמ' והנה המאמר חז"ל הנ"ל מ"ד טוב מראה עינים ממהלך נפש כתובה לפניו אז שמח לב הצדיק בקרבו והראה להנגיד הנ"ל ואמר לו הנך רואה דברי חז"ל נודמנו לי בעת הצורך לתרץ לך כי בהיותך הולך מבלי דעת וחוצפך יסגא להיותך בזה במלאכי ה' והיית הולך בתוך השוק בעיר הגדולה הנ"ל והיית משוטט בעיניך במקהלות הנשים היושבים אנה ואנה ביום המנוחה והיית נהנה במראה עיניך ובאת מתוך הראיה הלזו לבית מקום הצדיק וראה ברוח קדשו קליפת הניאוף אצלך כי טוב מראה עינים וכו'. ואמר לי שסיפר לי סמוכות לדברינו בתוה"ק וישאל את אנשי מקומי היינו אנשי המקום ית"ש איה הקד' רצ"ל היכן היא הזונ' שאתה אומר שזניתי ואני ידעתי בעצמי שלא זניתי מעולם התירוץ הוא, היא בעינים על הדרך רצ"ל איכות הזנות הוא ע"י עיניך כשהיית הולך בדרך ונהנת במראה עיניך. והאריך הצדיק בזה ובכאן הראתיך רק לדוגמא ואתה תשכיל ותבין.

(דרך פקודיך מל"ת ל"ה, אות ז')

• • •

דרוש מוסר שדרש ב"ק מרז אדמו"ר הק' מנעלו זצוק"ל בש"ק פ' לד"לך שנת תרצ"ו

קודם קרה"ת על הבלעמיר (הבימה)

אף על פי שלומר מוסר ליהודים הוא דבר קשה מאד, אבל הרי כתוב ב"חתם סופר" שרב העיר מחויב לומר, שהרי הוא נתמנה על כך ולוקח שכר, וגם אני לוקח שכר, לכן הנני מחויב לומר.

כתוב בפסוק: "ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך" וגו'. שואל ה"כלי יקר" ושאר המפרשים, לשם מה הוצרך השי"ת למנות את כל הדברים הללו, הרי ה' מספיק לכתוב "לך לך אל הארץ אשר אראך". — מתרץ הכלי יקר שהשי"ת רצה להרגיל תחילה את אברהם אבינו לרעיון ההגירה, כדי שזה לא יהי' קשה לו כל כך. לכן אמר לו השי"ת תחילה את הדבר הקל ביותר "לך לך מארצך", מפני שדרך האדם הוא, שאעפ"י שאין הוא רוצה לעזוב את ארצו, בכל זאת אין זה כל כך קשה לו, מפני שאין לו יותר תועלת מארצו מאשר מארץ אחרת, והוא חושב לעצמו, כשם שהשי"ת עוזר לו ככאן, כך גם יעזור לו שם. — אח"כ אמר לו השי"ת "וממולדתך", היינו מעירך, ממקום בו נולדת, זה כבר יותר קשה לעזוב את משפחתו ואת ידידיו, שמהם כן יש לאדם לפעמים תועלת. — אח"כ אמר לו השי"ת "ומבית אביך", זה עוד יותר קשה, מפני שיש לו תועלת כספית מבית אביו, כמו שכתב "בית והון נחלת אבות", וציווה לו השי"ת לעזוב גם את בית אביו וללכת "אל הארץ אשר אראך", היינו לארץ ישראל, כלומר להר המוריה, מקום שממנו נברא האדם, מקום שממנו נובעים כל הגופים הטהורים והנשמות הקדושות והטהורות, המקום של הקדושות העליונות ביותר, שבית המקדש של מטה מכון כנגד בית המקדש של מעלה, מקום שם ניצב הסולם שעולים ויורדים בו הנשמות הקדושות והטהורות. וכך ציווה לו השי"ת: "לך לך", כלומר תלך אל עצמותך, אליך עצמך, אל המקום שממנו הנך נובע, הידבק אל הקדושה העליונה ביותר. עיין שם הענין באריכות.

נו, אעפ"י שקשה לי לומר, מוכרח אבל אני לומר: כל ישראל הם בחזקת כשרים אלא שאינם יודעים את חומר האיסור. ישנן, לצערנו, נשים רבות שהולכות בשערות, הן חושבות שללכר בלי שערות היא רק מידת חסידות, הנני חייב לכן לומר: שחן ממה שהרבר נוגע לחשש איסור דאורייתא של חציצה בטבילה, מובא גם בגמרא ובשלחן ערוך שזה נקרא "עוברת על דת משה", כלומר שהן עוברות חלילה על כל התורה, וצריך לתת להן גט בלי כתובה. אינני רוצה לומר לכם עד היכן הדברים מגיעים, מסכנות אלו הרי הן בכל זאת בנות ישראל. וגם למען השלום.

ישנן גם כאלה שמגלות מעט משערותיהן, זה כבר קצת יותר קל, אבל גם זה מר מאד, זה נקרא "עוברת על דת יהודית", מפרש רש"י, כלומר, הן יוצאות חלילה מכלל בנות ישראל. לא רציתי לומר לכם, אבל אני חייב לומר לכם, ישנן לצערנו ביניכם כאלה שהולכות בגילוי בשר, חשופות, וכשמוכיחין אותן, הן עונות: שטויות והבלים! — זאת עבירה חמורה מאד. צריך לצאת כנגדן במקלות, כל יהודי חייב למנוע זאת!

כמו כן נפרץ לצערנו ענין טהרת המשפחה של בנות ישראל, בערים רבות פעלו ב"ה רבות בשטח זה ב"ה, חייבים להתוער בכל עיר ולטכס עצות, לתקן תקנות בנוגע לכל הענינים האלה, כדי שיוכלו לצאת נשמות קדושות וטהורות וגופים טהורים.

כשאורח בא לעיר ונכנס לאכסניא, הוא שואל תחילה אם מותר לו לאכול כאן. עונים לו: אם רב העיר מסכים שיתאכסנו כאן, בודאי שמותר לאכול. נו, על מי רובצת האחריות? על הרב. אם כן אני, מרא דאתרא, חייב לומר לכם, הנני מודיע לכם, שכל אכסניא בה נמצאת חלילה, מישהי ההולכת בשערות, אפילו רק במקצת בשערות, או שחלילה הולכת חשופה, הנני מסיב משם את חזקת הכשרות הן על מאכל בשרי והן על מאכל חלבי, וחסל.

(כאן התחיל מרן הק' שליט"א בלשון מוסר של קודם כל נדרי ובכבי גרולה, אין לשער).

עכשיו נפרש את המשך הפסוק. התורה הרי היא נצחית עד סוף כל הדרות. השי"ת אמר "לך מארצך", כלומר, צא מארציותך, והשלך

ממך את כל השטויות וההבלים, את כל השחיתויות, "וממולדתך", היזכר מאין נולדת, מהר המוריה, הנקרא אבן שתייה, שממנו הושתת העולם, שממנו נובעות כל הנשמות הקדושות והטהורות והגופים הטהורים — אם אכן יש לנו את הזכיה שאנו נובעים ממקום קדוש כזה, עלינו להזהר להתנהג בקדושה ובטהרה. — ממשיך הפסוק: "אל הארץ אשר אראך", כמו שמפרש ה"כלי יקר" שהכוונה היא על הר המוריה.

עוד אפשר לומר, שהפסוק מרמז על ביאת המשיח, הקרובה כבר מאד, ומלכות בית דור ומלכותו יתברך חד הוא. עלינו להזהר שלא נהיה חלילה מורדים במלכות. ושנוכל ללכת לקראתו בדורות ישרים כאלה, שלא נצטרך להתבייש אתם לפני מלך המשיח.

יהי רצון שנזכה לכל הקדושות אמן.

— עד כאן לשונו הקדוש כמעט אות באות.

(נכתב ע"י אחד שהיה שם בעת הדרשה ובסופו כתב בזה הלשון: מי יוכל לשער האימה והפחד והבכיה הגדולה שהיה אז בבית המדרש, עמודי הכותלים בכו).

• • •

העתק הדרשה של ב"ק אדמו"ר מבעלז
זלה"ה שאמר בשב"ק פרשת שמות שנת
תרצ"ז בבית המדרש לפני קריאת התורה

וזה לשון קדשו:

הנה מאד קשה עלי להגיד דברי מוסר לפני בני"י, אך איתא בחת"ס כי הרב דמתא, כיון שהוא נוטל פרס מהקהל, רשאי לומר דברי מוסר להודיע גודל המכשלה ח"ו, כמו שמש דביהכ"נ שמכריז ומודיע להם. והנה כל ישראל בחזקת כשרות הם, רק דאינם יודעים חומר האיסור ולזאת צריכים להודיע להם.

איתא במד"ר פ' זו וכן במד"ר שה"ש ובמדרש שוח"ט בשביל ד' דברים נגאלו ישראל ממצרים, (א) שלא שינו את שמם, (ב) שלא שינו את לשונם, (ג) שהיו גדורים בעריות, (ד) שלא שינו את מלבושם. ואיתא עוד במדרש רבה פרשה זו דרש רבי עקיבא בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים. וצריך להבין, הלא מצינו בהגדה ובספרים כמה זכויות שהיו לישראל, ולמה היתה הגאולה דוקא בשביל דברים אלו שחשב כאן. אך הענין הוא דכתיב במשלי: "חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה ויאחו בדרכי ה'". ויש לפרש הענין, עפמ"ש בלקוטי תורה מהאר"י ז"ל על הפסוק: "הנסתרות לד' אלקינו והנגלות לבנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת", דאהבת הבורא ויראת הבורא, צריך להיות טמון ומכוסה בלבו של אדם, שלא ידע מזה שום אדם רק ד' אלקינו, "והנגלות" — אלו מצוות ומעש"ט, "לנו ולבנינו" — צריך האדם לעשות בגלוי, כדי שילמדו גם בניו ממנו ללכת בדרך ה'. והנה אמרינן בסדר ההושענות של שבת קודש: כהושעת גוי מציון מקיים חופש, והפירוש הוא: גוי המצוינים במצוות מקיים להגאולה. והענין בזה הוא, עפ"מ דאיתא בגמרא יומא (דף פו:): אמר ר"י גדולה תשובה שמקרכת הגאולה שנאמר ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב, ואיתא ברש"י ז"ל פרשת עקב על הפסוק לדבר בס, כשהתינוק מתחיל לדבר אביו מלמדו תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, וידבר עמו בלשון הקודש ואמרינן בברכות (דף יז:). הני נשי כמה זכין באקרויי בנייהו לבי כנישתא. וזהו המקור למנהג בני"י שהאמהות מוליכות את התינוק לבי כנישתא בפעם הראשונה. והנה בתרי עשר בסופו כתיב: והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם וגו', ופירש"י ז"ל ע"י בנים שיעוררו להאבות ודרך אהבה ורצון שיחזרו בתשובה ולילך בדרכי ה', וכן האבות לבנים.

והנה יש נשים שהולכות פרועות ראש, ועל פי המבואר בגמרא ושו"ע נקראות עוברת על דת משה ויהודית, ואף אם הולכות מכוסה עוברות על דת יהודית, היינו שנהגו בהיפוך ממה שנוהגות עצמן בנות ישראל הצנועות מכבר, ומלבד כל זה נוגע דבר זה לאיסור חמור, (ב) עוד נמצא אשר פרצו בקדושת ישראל אשר עד כעת לא נשמע כמוהו וגם זה נוגע לחומר האיסור, והוא טהרת ישראל. (ג) עוד נעשה פרצה בהעמדת המטות, מלבד מה שמשנים ממנהג אבותינו הקדושים שהיו מקפידים על המטות שיעמדו דוקא בירכתי הבית, וכבר הראה כ"ק א"א ז"ל זי"ע

ועכ"י מקור לזה מפירוש רש"י ז"ל בתהלים עה"פ אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך, ופירש רש"י ז"ל*): שכן דרך הצנועות שיהיו המטות בירכתי הבית, והם משנים כל זאת ומעמידים אותן באמצע הבית, אבל על כל פנים מה שפסקו כל גדולי ישראל זה איזה שנים בהאסיפה הגדולה בלכוב שחייבים להרחיק בין המטות אמה**), דבר זה חיוב הן מן התורה והן מדרבנן והן מצד מנהג ישראל. (ד) עוד נעשה היתר בענין חילול שב"ק שמוכרים בשב"ק וכמה חילול שב"ק עוברים בזה, אחר כל ההיתרים יש חילול שבת קודש בכמה ענינים. (ה) עוד נמצא בני אדם שנותנים בניהם הקטנים למקומות וחבורות שהמה מלאם אפיקורסות ומעשה תעתועים ומחעים, וכזה רוצים לגדל בניהם, ואינם משגיחים כלל על התועבות הללו.

ועתה נבוא לבאר הדברים מ"ש במשלי: חנוך לנער על פי דרכו, היינו כמ"ש בליקוטי תורה מהאר"י ז"ל שהעצה היעוצה לזה היא שיסגל מצוות ומעשים טובים בפרסום, כדי שילמדו גם בניו אחריו ממנו, וזו הכוונה גם כי יזקין לא יסור ממנה ותמיד יחזיק בדרך ה'. וזהו גם כן הענין גוי מצויין מקוים חופש, היינו ישראל המצוינים במצוות ועושים מצוות ומעשים טובים, ועי"ז לומדים בניהם ג"כ, ודבר זה הוא עיקר התשובה כמו שפירש"י ז"ל עה"פ והשיב לב אבות על בנים, ועי"ז מקוים חפש, ע"ד דקאמר בגמרא גדולה תשובה שמקרכת את הגאולה. ולכן חשב במדרש דוקא אלו הזכיות שעל ידן יגאלו ישראל, כי על ידי שהיו נוהגים עצמם בדרך הצניעות בכל הענינים כמנהג ישראל והיו מגדלים בניהם בדרך ה' יתב' בזכות זו נגאלו. וכל אלו הדברים שחשב במדרש כולם רומזים על ענין אחד. ה' יתברך יעזור לנו שנתקדש ונטהר עצמנו ונגדל בנינו בדרך התורה והיראה ונזכה לגאולה שלימה במהרה.

* (ז"ל רש"י (קמ"ח ג') בירכתי ביתך אם אשתך נדה תשימה בירכתי ביתך שלא תתרגל אצלה. פרש"י הזה נשמט בהרכה מקומות.

** (לדעת החת"ס הוא 64.8 ס"מ, (ראה על כך ב"ליקוטי הערות", שעל שו"ת חת"ס חאר"ח, סי' קכ"ז אות ב).

קול חוצב להבות אש מנ"ק מרז אדמו"ר הגה"ק מסאטמאר זי"ע

פרשת בלק קודם קריאת התורה

מורי ורבותי! לא לדרשה קאתינא ולא באתי רק לעורר בדבר הפירצה הנוראה שנפרצה גם בקהלתינו והוא מה שהולכין הנשים ב"דורכזיכטיגע שטרימפ" — הגם שפירצות הדור רבה בעוה"ר בהרבה ענינים אמנם בענין הזה הוא עוד ביותר ולא אוכל לשתוק עוד וצריך לגדור גדר ולעמוד בפרץ שדבר הזה הוא כנגד הדין ואין לו שום היתר שהיה ערוה בעששית במקום שצריכה להיות מכוסה — וכבר אין לי מנוחה מדבר הזה כמה שנים אך עכשיו באתי לידי החלטה גמורה וצריך לעשות סוף לזה — והנה האמת הוא שיותר גרוע אם לובשין בגדי פריצות האלה מאם לא היו לובשין כלל דהנה ידוע מדברי חז"ל שאם עוברין איזה עבירה ויש עמה מעשה להעבירה הוא יותר חמור מאם היו עוברין עבירה בשב ואל תעשה דקום ועשה הוא חמיר תמיד משב ואל תעשה — כ"כ בענין זה אם לא היו לובשין כלל שטרימפ הוא עבירה בשב ואל תעשה משא"כ אם לובשין דורכזיכטיגע שטרימפ הוא יותר חמור שזה הוא בלי שום ספק מלבוש של פריצות דוודאי שהפאבריק אין עושה מלבושים אלו רק לנשים של ויליאמסבורג רק גם עבור הפריצות והוא חקות הגוי אם כן במה שלובשין לבוש של פריצות עושין העבירה בקום ועשה — הוא עבירה שאין עליה תשובה — ויש שאומרין תירוץ שבקיץ הוא חם ביותר וקשה לילך בשטרימפ עבה אבל זה שקר דהא אפי' בחורף ביותר קר הולכין ג"כ באלו השטרימפ ועוד דאם המאדע היתה להיפך היו יכולין ג"כ לילך כן אפילו בימים היותר חם משום שהמאדע הוא כן — וחוץ מזה מה תירוץ הוא זה שקשה לילך כן הלא כל הדת היהדות הוא קשה ורש"י פי' על מצות לאו ליהנות ניתנו, אלא לעול, וגם הותר דבר שאסור לו בהנאה לעשות עמה מצוה משום שמצות לאו ליהנות ניתנה ע"כ, אין זה שום תירוץ שקשה לילך בשטרימפ עבה — וחוץ מזה הוא תקנה בקהלתינו שאסור לילך בדורכזיכטיגע בגדים — ומי שיש עליו זה הרבב "סאקמער" אינו יכול למחקו מעליו בזה שאשתו ילך בבגדי פריצות.

והנה מה שהתחלתי היום לומר בזה הגם שאני יודע שלא יוגמר הדבר כ"כ מהר עכ"ז רציתי לעשות התחלה ומחאה בזה שכל אחד ידע ויכינו א"ע על מה שעתידי עור לבוא שלא אנוח ולא אשקט עד שיוגמר הדבר בע"ה — וכל אחד שאשתו או בתו הולכין בזה הוא מקום ערוה ואסור לו לעשות קידוש ושום ברכה שם והוא אוכל תמיד בלא ברכה ראשונה ובלא ברכה אחרונה בלא נט"י ובלא ברכת המזון והקידוש שלו אינו קידוש — וגם בזיכעציגער אין לילך דסר"ד הוא בגמטריא זיכעציג ונתגלה הסר"ד שגם זאת היא דורכזיכטיג — רק שאין הולכין אפילו בזה — ע"כ באתי עכשיו לעשות מחאה ברכים שידעו שזה הדרך הוא לא טובה וצריכין להתאסף יחד ולטכס עצות מה לעשות ובאיזה שטרימפ מותר לילך עפ"י הדין עכ"ז צריכין לטכס עצות כולנו יחד נתאסף באיזה יום מימי החול אי"ה.

והנה עכשיו נוסעים להקאנטריס ומתפרדין מהחברותא ומביהמ"ד ומקילין שם בהרכה ענינים שאין מקילין כשהם בכיתם ואיני יודע טעם לזה דהרי אע"פ שנוסעין מהחברותא אבל מהשי"ת אין נוסעין שהקב"ה גם שם נמצא כמו בעיר ע"כ אין שום טעם לזה וצריכים להתנהג שם כמו בבית ולילך במלבושי צניעות ויהי הכל עפ"י הדין — וכמו שאמרתי בתחלה שזה הוא רק התחלה אבל לא אנוח ולא אשקוט עד שאגמור הדבר בע"ה.

הנה ימי הרחמים והסליחות מתקרבין וצריכין להכין א"ע להימים הנוראים ונזכה להיות רבוק בהתוה"ק ובדרך האמת עדי נזכה לגאולה שלימה כ"ב אמן.

• • •

ובשנת תשי"א ג"כ פרשת בלק קודם קריאת התורה בתוך הדברים: אני רגיל לפרש מאמר חכו"ל המתכבר בקלון חבירו אין לו חלק לעוה"ב דהנה יש אומריין תירוץ שעל כן הולכין כן שגם זו הולכת כן וזו הולכת כן ע"כ, אין אצלה עבירה כ"כ במה שגם היא הולכת כן אבל זה אינו תירוץ כל שעיי"ז עוד לא תזכה לעוה"ב כמה שהשאר הולכין כן, וז"ש המתכבר בקלון חבירו, שרוצה לתרץ עצמו בקלון חבירו שע"כ עשה העבירה משום שגם חבירו עשה כן אבל בזה אין לו עוד חלק לעוה"ב שזה אינו תירוץ כלל.

• • •

מדברי הגאון הצדיק רבי דוד הלוי יונגרייז שליט"א
שנמסרו בשמו בעת הכינוס, ע"י רמקול
מחדר הביד"צ אל האולם שבו נתאספו הנשים

כידוע שטייען מיר ליידער אין זייער א שווערן מצב בנוגע לצניעות
בנות ישראל, אין די הייליגע ספרים שטייט, אז דער גלות יון, וואס האט
גיוואלט פורץ זיין בגדרי הצניעות, איז גיווען א עונש פארן חטא פון
פריצות ח"ו, און חנוכה איז גיווען די ישועה וואס מען איז דערפון
אויסגילייזט גיווארן.

דער מדרש רבה זאגט, אין פרשת אמור: פארוואס האט שמן זית
זוכה גיווען מען זאל פון דעם אנצונדן די מנורה, — און נישט אנדערע
שמנים?! — ענטפערט דער מדרש א משל: משל למלך שמרדו בו
לגיניו, חוץ מלגיון אחד שלא מרד בו, אמר המלך לגיון זה שלא מרד
בי, ממנו דוכסין ממנו איפרכין.

ונראה מדברי המדרש, כי עץ הזית לא השחית את דרכו על הארץ,
בדור המבול ובדור הפלגה. וע"כ זכה להאיר במנורה, ולדורות כחנוכה
(כדברי הרמב"ן בפ' בהעלותך).

אין דעת זקנים מבעלי התוספות (אין פרשת נח ח' ג'), פרעגט ער,
פארוואס איז דער זית איבער גיבליכן נאך דער מבול, (און די אנדערע
בויער זענען אומגיקומען), אויב דו וועסט זאגן, בזכות דעם וואס מען
בעדארף מאכן פון זיינע איילבירטן בויעל צו דער מנורה, האט דאך
גידארפט בלייבן אויך דער כרם (וויינגארטן) וואס פון זיינע פרוכט וועט
מען מאכן נסכים אין בית המקדש.

ענטפערט ער, דאס דער כרם האט גיהאט אן עצה עס זאל פון אים
בלייבן — דורך דעם וואס מען האט פון אים אריינגינומען צווייגן אין
דער תיבה — אבער דער זית, האט נישט גיקאנט האלטן אין דער תיבה,
ווייל עס וועט טרוקן ווערן, אין דעם יאר פון דעם מבול, דעריבער איז
גיבליכן דער זית און נישט דער כרם.

זאגט רבי דוד שליט"א, אז דערמיט וועלן מיר פארשטיין די הפטורה פון שבת חנוכה: ראיתי והנה מנורת זהב כלה וגו' ושנים זיתים עליה, — לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה' וגו'.

מיר זעהן אז השי"ת האט איבער גילאזן נאך דעם מכול, דעם שוואכן, דעם זית, וואס האט זיך נישט גיקאנט האלטן אין דער תיבה. ד.ה. דער שוואכער וואס ער איז נישט נאך גיגאנגען דעם דור המכול ודור הפלגה, וואס האבן פארדארבן זייערע מעשים בדרכי הפריצות, — נאר ער האט זיך גיהאלטן ריין אן הרכבה, דער איז איבער גיבליבן און זוכה גיווען להאיר במנורה ולנר חנוכה, דאס איז דער פשט: לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה' צב', נישט דער שטארקער! און נישט דער וואס גייט מיט כח, דער וועט בלייבן, נאר דווקא דער שוואכער, וואס איז ליידער א מיעוט אין דער היינטיגער גאס, וואס פלייצט אוועק, אט דער שוואכער ווען ער האלט זיך אבער אין די דרכי הצניעות, אן שינויים נאר ווי אבוה"ק זענען גיגאנגען, דער וועט זוכה זיין. און די יונה, וואס האט גיברענגט דעם עלה זית טרף בפיה, איז דער בעווייז דערצו, כידוע פון חז"ל אז א יונה איז דער סימבאל פון צניעות, אויך דעד זית, ווי מיר האבן דערמאנט.

מיר דארפן זיך מחזק זיין בגדרי הצניעות, און נישט נאך גישלעפט ווערן פון די גאס ח"ו. און נישט נתפעל ווערן פון דער גאס. — און ווי די גמרא זאגט אין פסחים אויף דעם פסוק: אשר בנינו כנטיעים מגודלים בנעוריהם בנוחינו כזויות מחוטבות תבנית היכל, — אז די יידישע קינדער וועלכע גייען אין תורה וועג, ובדרכי הצניעות — איז גירעכנט ביי השי"ת ווי דער בית המקדש וואלט געבויט געווארן, אין זייער צייט.

יעדע יידישע טאכטער, איז מחוייב זיך צו האלטן ביי דעם פסק הלכה וואס איז ארויס גיקומען פון מרן הגה"ק רבי יוסף חיים זוננפעלד זיע"א מיט זיין בית דין זצ"ל אין יאר תרפ"ח און מיר האבן דאס אויך דאס יאר אונטער גישריבן, מחזק צו זיין ביי די היינטיגע צייט.

• • •

דעת תורה פון גדולי ישראל אין ענין פון טעלעוויזשאן

דער רמב"ם ז"ל אין פ"ב הלכות ע"ז ה"ב ערקלערט דעם הארבן איסור צו ליינען אין ספרים וואס שטייט דערין זאכן פון ע"ז. אויך אז ס'איז פארבאטן צו קוקן זייערע בילדער און געשטאלטן אזוי ווי עס שטייט אין פסוק אל תפנו אל האלילים [איר זאלט זיך נישט ווענדן צו פרעמדע אפגעטער, שטייט אין תוה"כ פ' קדושים, אז דאס מיינט אפילו מ'מיינט נישט צו דינען עס נאר מען זעט עס סתם].

ווייטער שרייבט דער רמב"ם ז"ל: אויף דער זאך שטייט אין דער תורה ופן תדרוש לאלהיהם לאמר איכה יעבדו הגוים. אז מ'זאל נישט נאכפרעגן וויאזוי מ'דינט די עבודה זרה, ווייל כאטש מען דינט עס נישט, אבער דאס אז מ'פרעגט זיך נאך ברענגט דערצו אז מען זאל זיך קערען צו די ע"ז און טאן אזוי ווי די גוים טוען, ווי עס שטייט ווייטער אין פסוק ואעשה כן גם אני, עכלה"ק.

דערפון קענען מיר ארויסלערנען אויף יעדע זינדיגע און פארדארבענע זאך, אז אויב מ'הייבט זיך אן צו אינטערעסירן דערין צו וויסן פרטים וועגן איר, איז דער סוף א פארלענדוג, צו ווערן נאכגעשלעפט דערנך, און צו ווידערשפעניגן אין השי"ת, ה' ישמרנו.

אצינד וואס זאלן מיר זאגן וועגן דער טמאינער באהעפטונג וואס רופט זיך טעלעוויזיע, וואס דאס אויג זעט דערין אלע אומווערדיגקייטן וואס געפינען זיך אויף דער לעבנס גאנג פון די פארדארבענע רשעים, און דאס איז צוזאמען מיט א שטארקע פראפאגאנדע און אויפרייצונג צו ווערן נאכגעשלעפט צו א לעבן פון הוללות, הפקרות און פריקת עול רח"ל, און דער שטן טאנצט דארט ווייל עס האט א געוואלדיגן צוציאונגס-קראפט רח"ל.

עס איז זיכער און קלאר, אז דאס קוקן אין דער טמאינער כלי איז א גרויסע סכנה פאר'ן גאנצען אידישקייט פון דעם וואס קוקט עס. און אפילו ווער עס קוקט עס נאר אומדירעקט ברענגט עס אויך אריין אין אים

א קאלטקייט אין זיין אמונה און יראת שמים רח"ל, און אוודאי ווער עס געוויינט זיך צו קוקן דערין ווערט ער איינגעליידיגט יעדן ברעקל אמונה, יר"ש און פון אלע זיינע גוטע אייגנשאפטן און זיין אידישע שיינקייט ווערט רח"ל איבערגעקערט אויף פארדארבנהייט.

עס איז שוין באקאנט אין דער גאנצער וועלט פון איבערצייגונג, אז ווער עס קוקט אין דער טמאנער כלי ווערט ער איבערגעקערט צו א פארדארבענעם מענטש וואס ווארפט פון זיך אראפ יעדן עול רח"ל. **דערפאר ווער עס היט זיין נפש זאל זיך דערפון דערווייטערן און עס באשמוצן ווייל עס איז א חורבן.**

מיר האבן געהערט, אז עס געפינען זיך מענטשן שומרי תורה וואס כאטש זיי און זייערע גרעסערע קינדער וועלן זיך נישט וואגן צו קוקן אין דער טמאנער כלי, אבער זייערע קליינע קינדער לאזן זיי יא גיין צו די שכנים צו קוקן דערין [אדער זיי שרייען נישט אן די קינדער וואס דערציילן זיי, אז זיי זענען געווען קוקן] אין זיי טראכטן זיך, עס איז דאך נאך א קינד, זאל עס זיך שפילן אביסל, און פאר אזא קינד וועט נאכנישט שאדן די כלי.

אבער דער אמת איז, אז דאס איז א גרויסער טעות וואס ברענגט צו זינד ווייל אדרבה ביי א קינד איז נאך די סכנה פיל גרעסער, ווייל די גלוסטונג פון ואעשה כן גם אני [איך וועל עס אויך נאכטאן] איז זייער שטארק ביי א קינד [און דאס גאנע אנטוויקלוג פון קינד און זיין גאנג אין לעבן איז בעיקר געבויט אויף די סארט גלוסטונג וואס ער וויל נאכטאן דאס וואס ער זעהט ביי א צווייטן] און דערפאר ווען א קינד זעהט א פארדארבענע זאך איז דאס ביי אים א חינוך און אן הדרכה עס נאכצומאכן. ספעציעל וואס ביי א קינד ווערט זייער שטארק איינגעקריצט אין זיין מח און פאנטאזיע אלעס וואס ער זעהט [בפרט וואס ער זעהט מיט התפעלות און אינטערעסע] און די זאך וואס ער זעהט אין די כלי ווערט איינגעקריצט אין זיין מח אויף זיין גאנץ לעבן. אז אפילו ער וועט יא זוכה זיין צו אויפוואקסן א שומר תורה ומצוות, און אפילו ער וועט אויך זוכה זיין צו זיין א בן תורה און לערנען פלייסיג אין ישיבות פונדעסטוועגן וועט זיין נפש און אידישקייט ביטער ליידן פון די אומווערדיגע בילדער וואס זענען אים איינגעקריצט אין קאפ, וואס

שטייען פאר זיינע אויגן ווי לעבעדיג און ברענגען אים אריין פארמישונגען אין די אמונה און צו שרעקליכע נסיונות ר"ל.

און דערפאר איז א גרויסע פליכט אויף די עלטערן אכטונג צו געבן מיט זיבן אויגן אויף זייערע זין און טעכטער זאלן נישט האבן דעם מינדעסטן פאדקער מיט דער טמא'נער כלי כדי צו ראטעווען די קינדער פון אפגרונד.

און אין דעם זכות וועלן זיי זוכה זיין צו זען קינדער און קינדיס קינדער וואס זענען עוסק בתורה ובמצוות און זעהן א סך אידיש נחת, און וואו זיי וועלן זיך קערן וועלן זיי מצליח זיין.

דאס זענען די רייד פון אונז אונטערגעשריבענע לכבוד די הייליגע תורה און האפן אויף רחמנות פון הימל און די גאולה שלימה בב"א.

אלעזר מנחם מן שך — יעקב ישראל קניבסקי
משה פיינשטיין — יעקב קאמינצקי

• • •

והי' מתניד קדוש

בס"ד

לכבוד הרבנים הגאונים מנהיגי הקהילות שליט"א

שלום וברכה כל הימים:

היות שלפני איזה שבועות נתקיימה ועידת מחנכים ועסקנים ממוסדות התורה בבור-פארק לטכס עצה יחד על הפרצה הגדולה של טעלעוויזשאן שנחפשה בזמן האחרון בהרכה בתי ישראל — ואפי' בין אלו הנמנים על מחנה שומרי תורה ומצות.

וזהו דבר פשוט ומזוסכם לכל שהטעלעוויזשאן הוא גורם גדול; לביטול ת"ל ולקלקול החינוך לצעירים ולמבוגרים, מבלבל ומטפש המוחות ע"י ציורים והרהורים שונים, ומסכן באופן נורא את טהרת לבם וקדושת נשמתם ומכניס בבתי ישראל השפעות מרעילות של חסרון ד"א ומדות רעות, וגם רוח של זמה ותועבה, עם חשק לרדיפת תענוגי עוה"ז וחיי הפקרות באופן היותר שפל.

בין יתר הדברים שנתקבלו בוועידה הנ"ל לשפר המצב ולתקן בדקי חומת בית ישראל, החליטו לפנות אל כבוד הרבנים הגאונים, ראשי שבטי ישראל ומנהיגי קהילות הקודש שליט"א מבורו-פארק והסביבה ולבקש מהם שיואלו נא לדרוש ברבים בשבת הגדול הבעל"ט לעורר ע"י דברים כבושים אודות הפירצה הזאת, ולחבוע מהמתפללים והנאספים שיבערו הטומאה מבתיהם ולהוציא כלי משחית הזה מאליהם, ולהציל נשמותיהם ונשמות בניהם ובנותיהם מרדת שחת ר"ל.

בטוחים אנו שע"י תעמולה משותפת בין כל הרבנים הגאונים ועיני העדה שליט"א אשר דבריהם נשמעים, ובין מנהלי מוסדות התורה ומחנכי דור הצעיר המשתדלים להכניס תורה ורוח של קדושה ויר"ש בלבבות צאן קדשים הי"ו, שיזכו יחד לטהר מחננו ממחללת הטעלעוויזשאן המביא חורבנות לבתי ישראל.

מחאה חזקה וקריאה גדולה שישמע ברבים, ובהרבה מקומות כאחת בשבת הגדול הבעל"ט (כימים קודם ואחר ש"ק הג"ל) יעזור לעורר רבים מהמון בית ישראל לתקן הפרצה ולהחזיר עטרת הקדושה והטהורה למקומה, ובזכות זה נזכה כולנו להרמת קרן התורה וקרן בית ישראל, ולביאת משיח צדקנו בקרוב.

הכותבים למען כבוד שמים וביקרא דאורייתא

ועד להרמת קרן התורה

• • •

בספר הקדוש משפט צדק על תהלים

עוד לעניני פרישות מתאות עוה"ז בס' הקנה הק' דף כ"ו וז"ל: אגיד לך מה שראיתי פעם א' נתועדתי עם זקן א' בעל שיבה גדול מהודר בפנים, והייתי עצמי לאחת מהצדדין ושאלתי מי הוא זה, ואמרו לי הוא אדונינו הגדול מורינו ורבינו הנעלה הנמצא בנו המדריכנו בדרכי יושר ואל תקרב בד' אמותיו שנשיכתו נשיכת נחש ועקיצתו עקיצת עקרב וראיתי אותו כי פניו פני זעם ומפשפש בזקנו, ואמרתי בלבי אורייתא הוא דמרתחא ליה וישבתי אצלו ואמרתי אדוני נלך בבית מדרשך לשמוע מפיך תורה כי בזה אני חפץ. והשיב לי אני רואה שבעל גאווה אתה ורוצה אתה להתראות, רצוני שאני טהור. וכשמעי דבריו נרתעתי ואמרתי לו אדוני אין זה הדרך עמי, אז לקחני בידו והוליכני לביתו וראיתי נשים ופלגשים ושפחות בכיתו, חבילות מלאים יין בכיתו, וקורות ביתו נשברים מתלית בשר מלוח וגבינות ולא ירא אלקים.

ואמרתי לו אדונינו ברכך אלקים בכל מעשי ידיך ואעפ"כ לא זו הדרך לת"ח. ואז בא וישב לפני והתחיל ואמר לי: בני אני מכירך שקלקלת עצמך לגמרי, אשר שנא ה' אתה עושה וגם שמהכרת פניך ניכר שאתה בן גדולים מ"מ לא עשו בטוב שלא הדריכוך בדרכי העולם כי הקב"ה ברא את האדם ועשה בו עינים לראות כל טוב ולחמוד אותו ולהינות ממנו והנה ידיו ופיו לעשות רצון עיניו עשה לו אבר כדי להשביעו וכו', ואתה בני שמע לעצתי נאכל ונשביע כל אברינו פן ילכו רעבים בקבר כי לא לבטלה ברא לנו השי"ת וכו'. וכאשר שמעתי דבריו המכוערים שאלתי מהקב"ה ונפל הבית עליהם והמיתם ואת העיר החזרתי בתשובה, עכ"ל הטהור.

ועתה בני ישראל קדושים! — מי שמכניס לביתו דברים האסורים כמו עתונים חופשיים והכלי הטמאה אבי אבות הטומאה הטלביזיא הנאסרת מגדולי ישראל בכל העולם להכניסה לבית ישראל, והוא מחמת תאוות לבו כדי למלא תאוותו מכניסו לביתו ולא מתחשב עם האיסור.

באנו להזהירו כי בנפשו הוא, ומפקיר ח"ו את נפשו, כי חמירו דברי סופרים יותר מגופי של תורה והעובר על דברי חכמים חייב מיתה. להכניס טלביזיה לבית ישראל, חמור יותר מאכילת נבילה וטריפה, כי על

אכילת נבילה וטריפה לא מגיע מיתה, והעובר על דברי חכמים מגיע מיתה ח"ו, חרץ העונשים הגדולים ועצומים אשר יקבל אחר מאה ועשרים שנה אין לשער, אין שיעור וערך על העונשים הגדולים שיקבל מי שהכניס לביתו הטלביזיה כלי מלא זימה עם עריות, עבודה זרה ושפיכות דמים וכל העבירות שבעולם.

על כן יעשה תשובה בעוד מועד ונפשו בכפו ויזרוק הטומאה הזאת ויבער אותה מביתו, — ואז, יזכה לכל טוב אשר עין לא ראתה בזה ובכא עד ביאת גואל צדק.

• • •

פנינים יקרים

מאת הרהגה"צ המפורסם מוה"ר הלל ליכטענשטיין זצלה"ה

אבדק"ק קראסנא יע"א

בהקדמת ספרו כוונת הלב

בקהלת י' פסוק ח' — חופר גומץ בו יפול ופורץ גדר ישכנו נחש — לע"ד בפסוק זה יש לרמוז כל אלו הדברים אשר נזכיר אותם בס"ד. הלא גלוי וידוע הוא לכולנו פאר רום מעלת כל נפש מישראל אשר עליהם אמר הכתוב השוכן אתם בתוך טומאותם — וכל כך הושרשו נפשות ישראל בשמירת מצות התורה, והעמידה אותם התורה בחזקת כשרות עד שאפילו מי שנחשד לחטוא בדבר קל אכתי אינו חשוד על החמור — אפי' אם הוא מאותו סוג העבירה ונפשו של אדם מחמדתו — כגון מי שהוא חשוד על הטרפה אינו חשוד על החלב, ונוסף ע"ז שאפי' מן איסור כרת על איסור לאו אינו חשוד לפעמים, כמו שביאר מרן בית יוסף ביורה דעה סי' קי"ט עיי"ש במש"כ דמומר לערלות אינו חשוד על השחיטה כיון שהם שני מיני איסורים וכ"כ הש"ך שם עיי"ש. והטעם הוא מפני שישראל קדושים מקור מקומם טהור ומוחזקים שלא לעבור על מצות

השית"ב — ואם יצרו מתגבר עליו בדבר אחד לא איתרע חזקתו בדבר אחר שאינו ממין עבירה זאת ואפילו מחמור על הקל, מאחר שיש לומר שמצד מזגו וטבעו גבר עליו היצה"ר והכשילו, אבל לעבירה אחרת שהוא ממין אחר אין לו נטי' לחטוא, ואין יצרו תוקפו שאין לו כ"כ הנאה מעבירה אחרת, והוי לגבי איסור האחר כמו אין אדם חוטא ולא לו — כל זה מחמת חזקת כשרותו. ופשוט שעבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים המה שלשה סוגי עבירות ר"ל רחוקים זה מזה — ומי שנכשל או שהוא עלול להכשל ח"ו בעבירה אחת מהנה אינו עלול להאחרת ושיהי' מציאות לאדם לראות ולהתלמד עצמו בשלש אלה ביום אחד הי' מעולם מציאות רחוק — אבל בימינו אלה בעוה"ר גבר כח הסטרא אחרא — וקירב את הרחוקים — וזה שרמזו דהמע"ה קרבו רודפי זמה — שקרבו דברים שהי' רחוקים זה מזה כרחוק מזרח ממערב — והמציאו דברים אשר בהם ימצא האדם כל הדברים בשעה אחת — הלא המה שלשה דברים המתועבים הנ"ל — רעדיא — וטעלעוויזשען — ועתונים. — וכדי שלא ימשכו החרדים ידם מהם, המציאו המצאה עמוקה — לערב טהור בטמא — וקודש בחול, ועשאוהו כלי שרת — להרבעת תורה ולפרסם הזמן של כניסת שב"ק והדלקת נר חנוכה ושמיעת קריאת מגילה, ועוד ועוד — תמונות משונות מדברים גבוהים. ושיחות מצדיקים — ממש כמו מעשה המיסיאנארן שצודדים נפשות נקיות מישראל ע"י תחבולות הנה וכהנה — שמו שמים על זאת — עד אשר אחד גילה דעתו בירחון תורני — שהי' ראוי לברך על המצאת הטעלעווי' ברכת אשר חלק מחכמתו לב"ו — על דבר שאפי' הרבה מחכמי אוה"ע מרעישים נגדו שמקלקל את הילדים והילדות בכל מיני תיעוב ורציחה כאשר אירע כמ"פ עי"ז מאורעות שנות ר"ל — ואנחנו מחשים על הפירצה הנוראה אשר פרצה בעוה"ר בהרבה בתי בני ישראל — והרי הם בעיני כמו סעודתו של אותו הרשע שר"י שהי' במדינת טראנסילוואניע — שלמד זוה"ק בשבת בגילוי ראש ומעשן ציגארע — ופעם אחד עשה סעודה ומשתה גדול בחול המועד פסח להרבה שרי אוה"ע מסביבות מקום דירתו — ובסוף הסעודה הכריז, שעכשיו יביאו על השולחן דבר שלא יהודי ולא אינו יהודי רגיל לאכול — והשרים עמדו וכן תמהו מה זה יכול להיות, והביאו על השלחן חזיר מטוגן עם פירורי מצה (רח"ל) ואמר שהר"ז מאכל שאינו רגיל לא ליהודי ולא לא"י, כי היהודי אינו אוכל חזיר, והא"י אינו רגיל לאכול מצות — וכמו המאכל הנ"ל הוא בעיני הכהות — שלשה דברים הנ"ל רח"ל — וכמוהו לא נהייתה עוד

להביא תועבות כאלו לבית יהודי שהוא עלול להכשיל בשלשה דברים כפעם אחד בג"ע ע"ז ושפכ"ד — ואפילו אם ידמה האדם בעצמו שאינם באים לידי מכשול ולא ישמעו ולא יכיטו ולא יקראו ע"י ג' דברים הנ"ל רק מה שהותר להשתמש בהן — הרי זה דומה כמו מי שחופר גומץ בכיתו וכונתו להשתמש בו להטמין בו חפציו וכי יכרה איש בור ולא יכסנו קרוב לודאי הוא שכרבות הזמן יפול הנופל לתוכו ויבא לידי סכנת נפשות כמו כן הוא באלו השלשה דברים מתועבים הנ"ל שאפי' אם בתחלת תשמישו לא יכוון לעבירה כלל ח"ו מ"מ "חופר גומץ בו יפול", שכרבות הזמן לא ימלט שלא יפול ויבא לידי מכשול — ויפול בעבירות חמורות רח"ל בדבר שבאמת לא עלה על דעתו מעולם שיהי' לו בהם הנאה של כלום, וסמך לזה "פורץ גדר ישכנו נחש", שכמו כן הוא כפורץ גדר — שבשאר עבירות עבירה גוררת עבירה — אם הוא אותו סוג העבירה — אבל לא מסוג אחד לסוג שאינו דומה לו — וכנ"ל מהב"י — אבל מי שפורץ גדרו וחקנת חכמי הדורות נראה עין בעין שאדם כזה נופל בעבירות חמורות — ומכשולות גדולות ר"ל ויורד מטה מטה אפי' בדברים שמעולם לא הי' לו נטי' לעבירות כאלו ר"ל — ולא אעלה על הכתב מה שאירע לאנשים גדולים ע"י שלא הסכימה עצתם לגדור גדר ולעמוד בפרץ. וזה שאמר — ופורץ גדר ישכנו נחש — וידוע דחז"ל שנחש עפר לחמו, ובכל דבר טועם טעם עפר, וע"י פריצת גדר, יפול בעבירה שהוא בכחינת נחש שאין לו בו הנאה של כלום — והנסיקן יוכיח דהכי הוה. ה' ישמור עמו מלכד.

(ספר כוונת הלב בהקדמה, אות ה')

יום בשורה הוא לנו — להתודע ולהגלות את אשר החליטו גדולי דורנו ורבנים חשובים זקני ת"ח שליט"א באסיפת התאחדות הרבנים שהתקיימה פה ברוקלין יע"א ביום ג' אחרי קדושים העל"ט — אחר שהציע נשיא התאחדה"ר כ"ק האדמו"ר מסאטמאר שליט"א להודיע ולפרסם לאחינו בני ישראל גודל המכשלה וחומר איסור הכנסת התועבה בכתי ישראל — וההבטה בכלי הזמה הנקרא טעלעוויזשען — וגם נשאו ונתנו הרכה גם על אודות שאר אבות הטומאה — הרעדיא — וקריאת עתונים המלאים מינות ונבלות פה וצביעות — ואחר משא ומתן של

הלכה החליטו שלעת עתה יפרסמו איסור חומר על הטעלעוויזשען — בחתימת יד כל הרבנים שליט"א אשר ישתתפו וימלא את ידם לקום לעזרת ה' בגבורים למען כבוד שמו יתברך.

חדאי נפשאי שזכיתי ב"ה להיות חבר ונטפל לעושי מצוה — בהתאסף ראשי עם — ואמרתי זה היום עשה ה' — ועל כל תנועה וכל דבור שמדברים לכבוד השי"ת או צריכים להודות להשי"ת שהגיענו לידי מדה זאת — עיין גמ' ראש השנה י"ח ע"ב בתלחא בתשרי בטילת וכו' ואותו היום עשאוהו יום טוב — ופירש"י ביטלו הזכרת שם שמים מן השטרות וכו' וכששמעו חכמים וביטלום הוכשר הדבר בעיניהם ונחשב להם לנס ועשאוהו יום טוב, עכ"ל"ק. — ולפי שפלות הדור הפרץ מרובה על העומד גם אם רק מדברים בקבוץ ת"ח ממניעת מכשולים ולחקן תקנות ג"כ לדבר גדול מאד יחשב — ליראי ולחושבי שמו — יעזור השי"ת שנוכה ונח' ונראה בהרמת קרן הצניעות והיהדות ובכיאת גואלנו משיח צדקנו בב"א.

(ספר כוונת הלב בהקדמה, אות ט"ו)

• • •

מספדה"ק קב הישר פרק ב'

(א) דוד המלך ע"ה אמר בתהלים העבר עיני מראות שוא בדרכיך חייני. צריך אדם לדעת כי הרכה דברים הם תלוין בראיות של אדם ע"כ נראה לי שצריך לזוהר תיכף בקומו משנתו אם מסתכל בראיה אל הכתים יכין שהקב"ה נתן מצות מזווה בפתח הבית. מצות מעקה לגג הבית כדכתיב ועשית מעקה לגגך: (ב) ואם יוצא מפתח ביתו ופוגע בבהמות טהורות הראויין לקרבן יחשוב בדעתו שהקב"ה צוה לנו להקריב קרבנות ואם פגע בבהמות ובחיות טמאות יחשוב בדעתו איסור אכילתן וכל איש ואיש כל אחד צריך להקדיש ראיתו לפי ידיעתו ולפי לימודו והוא ענין גדול מאוד שהוא מכניס העינים בקדושה בגוונין וזה לעומת זה כמו שהמסתכל בדברי קדושה הוא עושה מלבוש לראיות עיניו בקדושה כן

ח"ו הוא להיפך כיון שהאדם ממציא לראות בדברים האסורים ובנשים זרים אז מכניס את עצמו לטומאה גדולה: (ג) וראיה גדולה שהראיה הוא פוגם ומפגים מעוף אחד הנקרא בת היענה שעל ידי שהביצים מונחים לפניה והיא מסתכלת בהן בראייתה מנקבת הביצה ויוצא מכל ביצה אפרוח אחד ועוד אוכיח לקמן בפרקים חדושים מזה: (ד) ולכן תקנו חכמינו ז"ל גדר וסייג שלא להסתכל במקום רע שלא יבא לידי חטא כגון בנשים ובתולות המביא לאדם לידי קרי ועל זה כוון דוד המלך עליו השלום העבר עיני מראות שוא בדרכך חניי דהוא מסטרא דחיים ולא מסטרא דמיתה ח"ו: (ה) והנה כבר כתבו בעלי מוסר שיש סגולה נפלאה להנצל מעבירה זו יצייר האדם תמיד כאילו שם הרי"ה כתוב לפניו בדיו שחור ע"ג קלף וכמ"ש שויתי ה' לנגדי תמיד וזהו סוד הכתוב שאמר ג"כ דוד המלך ע"ה עיני תמיד אל ה' כי הוא יוציא מרשת רגלי וק"ל: (ו) והנה המגיד להרב בית יוסף זצ"ל נתן עצה הוגנת להרב ז"ל כדי שלא יבא לידי חטא וזה ויצייר האדם כאילו דיוקנו של אביו עומדת לפניו והביא ראייה מיוסף הצדיק שביקש לשכב עם אשת פוטיפרע ונזדמן לפניו דיוקנו של אביו ופירש יוסף מהחטא ועוד רמז בתורתנו הקדושה דשא עשב מזריע זרע. דשא הוא ר"ת דיוקנו של אביו הוא עשב שהוא טוב למזריע זרע למינה ולא להוציא זרע לבטלה כי אם במינו דוקא: (ז) ובא וראה מה דאיתא בזוהר פ' פקודי כי יש ממונה אחד הנקרא פתוח על שם שהוא מפתה לבני נשא למסתכלא ולעינא במה דלא איצטריך ליה בכמה ניאופין וזוננין ולאחר מיתת האדם שנקבר בקבר בא הממונה ההוא ומחזיר להאדם נשמתו ואח"כ נוטל את האדם באכזריות ומשבר העצם של עינים ונוטל ממנו את העינים ואח"כ דן את האדם ביסורין קשים ומרים ואח"כ מורדין אותו לבור שיש בו הרכה נחשים ועקרבים ואוחזין בו ודנים אותו בדינין קשים ומרים רחמנא ליצלן: (ח) ואמר הקדוש האר"י ז"ל כי יש עוף קטן הנקרא בתורה ראה ונקרא כך ע"ש שרואה מרחוק ועל עוף זה אמרו חז"ל שנקרא כן שרואה למרחוק וממלא תאווה בראייתו. ולכן העונש של האיש המסתכל בנשים יתגלגל נשמתו בעוף זה מדה כנגד מדה וסוכל שם צער גדול מאוד: (ט) וצריך שתדע לכל עון יש גרם וסיבה המביאה אותו לידי כך. וה"נ יש גרם וסיבה המביאות אותו לידי הסתכלות בנשים האסורות והסיבה הראשונה כשאדם מסתכל בדברים טמאים עד שהשביע עינו בהם בהסתכלות אף שיש לאדם רשות לראות בריות משונות הבאים ממדינות מרחקים ועל זה תקנו חכמינו ז"ל וקבעו ברכה ברוך משנה הבריות מ"מ לא ישביע עינו בהסתכלות ולא

יראה בהם כי אם דרך עראי. כי מאור העינים דומים בד' גוונין שהן נגד
 אותיות שם יהו"ה: (י) ואם הבן אדם רואה בראיותיו בריות טמאות או
 הוא ממשיך רוח הטומאה החופף עליו בזה הדבר והוא הגורם אח"כ
 להסתכל בדבר היותר גרוע המביא האדם לידי מכשול ולכן הזהירו חז"ל
 שלא להסתכל אפילו באשתו נדה כי טומאה של נדה החופף על האשה
 בימי נדתה ע"י הראיות שואב הוא אותו הזוהמא ומדבק הטומאה בעיניו:
 (יא) והראיה לזה שכיון שהאשה נדה מסתכלת במראה (שקורין כל"א
 שפיגל) חדש עושה ראיתה במראה רושם כתם א' שא"א להעביר אותו
 הכתם ולכן אמרו ג"כ חז"ל דאסור הוא להסתכל בפנים של אדם רשע
 אלא ירגיל עצמו לשום עיניו בדבר קדושה ואז הוא ממשיך קדושה ונותן
 הארה גדולה לד' גוונין דעיני דיליה וטוב לאדם להסתכל בשמים כדי
 לראות מעשה ה' יתברך כמ"ש בזוהר פרשה בראשית אר"א בן רשב"י
 יומא חד הוינא על כיף ימא ואתא אליהו ואמר לי ר' ידעת מה"ד שאו
 מרום עיניכם וראו מי ברא אלה אמינא ליה אלין שמיא וחילהון עובדא
 דקב"ה דא"ל לבר נש לאסתכל בהו לברכה ליה דכתיב כי אראה שמיך
 מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננתה וכתיב ה' אדונינו מה אדיר
 שמך בכל הארץ עכ"ל:

• • •

דרשה מפוארה שדרש כ"ק מרז אדמו"ר הק' מבעלזא זצוק"ל בש"ק פ' לך שנת תרצ"ו קודם קרה"ת על הנלעמור

העתק הדרשה באידיש

חאטש יודין צו זאגען איז זייער שוועהר נאר עס שטייט אבער אין חתם
 סופר אז דער רב פון דער שטאט מעג יאה זאגען ווייל ער איז דאך נתמנה און
 נעמט געהאלט, דערפאר בין איך מחויב צו זאגען.

עס שטייט אין פסוק ויאמר ד' אל אברם לך לך מארצך וממולתך ובית
 אביך וכו' פרעגט דער כלי יקר און אללע מפורשים וואס האט איהם השי"ת

גידארפט אריס רעכענען די אללע זאכען עס וואלט גענוג געווען צו שטיין לך לך אל הארץ אשר אראך. ענפערט דער כלי יקר השי"ת האט געוואלט אברהם אבינו מחנך זיין עס זאל איהם נישט אזוי שוועהר אנקומען וועגען דעם האט איהם השי"ת געזאגט צו ערשט דאס גריגסטע לך לך מארצך ווייל דער שטייגער פון א מענטש איז חאטש עס איז איהם נישט ניחא אוועק צו גיין פון זיין לאנד פון דעסטוועגען קומט עס איהם נישט אזוי שווער אהן ווייל ער האט נישט פון זיין לאנד מער ניצין וריא פון איין אנדער לאנד, ער רעכניט, אזוי ווי השי"ת העלפט איהם דא אזוי וועט ער איהם דארט אויך העלפין דערנאך האט איהם השי"ת געזאגט וממולדתך דאס הייסט פון דיין שטאט וריא דיא ביסט געבארין געווארען, דאס איז שוין שווערער אוועק צו גיין פון די משפחות און גוטע פריינד וואס פון זיי האט א מענטש אמאהל ניצין, דערנאך האט איהם השי"ת געזאגט ומבית אביך פון דיין פאטערס הויז דאס איז נאך שווערער דען דאס איז א געלד ניצין אזוי ווי עס שטייט בית והון נחלת אבות האט איהם השי"ת געהייסען פון דעם אויך אוועק גיין אל הארץ אשר אראך דאס הייסט ארץ ישראל, דאס גייט ארויף אויפין הר המורי דאס אדט פון וואנען דער מענטש איז באשעפען געווארען "ממקום אדם נברא" דאס ארט וואס פון דארט קומען ארויס אללע גופים טהורים ונשמות קדושות וטהורות דאס ארט פון די גרעסטע קדושות שבית המקדש של מטה מכוון כנגד בית המקדש של מעלה דארט שטייט דער סולם שעולים ויורדים בו הנשמות קדושות וטהורות, האט איהם השי"ת געהייסין לך לך פי' לעצמותך צו דיר אליין צו דעם ארט פון וואנען די קומסט ארויס זאלסט דך מרבק זיין ציא דיא גרעסטע קדושה עיין שם הענין באריכות.

ניא חאטש עס איז מיר שווער צו זאגן מוז איך אבער זאגען, כל ישראל בחזקת כשרים הם נאר זייא ווייסין נישט דעם חומר האיסור עס האט זיך נעביך געמאכט א סאך נשים וואס גייען אין די האהר, זייא מיינען אז עס איז נאר א חסידות וואס מען גייט אהנע די האהר, בין איך אייך מחויב צו זאגען אז חרץ דעם וואס עס איז נוגע צו א חשש איסור דאורייתא א חציצה בטבילה, חרץ דעם ווערט נאך געברענגט אין די גמרא און אין שלחן ערוך אז דאס הייסט חלילה עוברת על רת משה, דאס הייסט מען איז עובר חלילה אויף די גאנצע תורה און מען דארף איהר געבען א גט בלא כתובה, איך וויל אייך גאר נישט אזוי ווייט זאגען וואס דאס הייסט עס איז דאך נעבעך יודישע קינדער, אויך למען השלום.

עס איז ווידער פּערהאנדען אזעלכע וואס גייען אביסל אויף געדעקט די האהר דאס איז שוין אביסל גרינגער עס איז אבער אויך זייער ביטער, עס ווערט אהן גערופען עוברת על דת יהודית, זאגט רש"י דאס הייסט, מען גייט חלילה ארום פון כלל בנות ישראל.

איך האב אייך נישט געוואלט זאגען, נאר איך מוז אייך זאגען עס טרעפט זיך נעביך ביי אייך אזעלכע וואס גייען בגילוי בשר אויסגעבלעזט, מען זאגט זיי ענפערין, דאס איז שטותים מיט הבלים, דאס איז זייער א הארבע עבירה, מען דארף גיין אקעגען זייא מיט שטעקינס, אלע אידען זענען מחויב דאס צו ווערין. ווידער איז נעביך נפרץ געווארען אין ענין טהרת המשפחה בנות ישראל, אין א סאך שטעט האט מען שוין ב"ה א סאך אויפגעטוהן אין דעם ענין ב"ה. מען איז מחויב אין יעדער שטאט זיך צו זאממען צו קוממען קלערין עצות מתקן צו זיין תקנות וועגען די אלע ענינים עס זאל קענען ארויס קומען נשמות קדושות וטהורות וגופים טהורים.

אז א אורח קומט אין שטאט אריין און גייט אריין אין איין אכסניא פרעגט ער צום ערשט צו ער מעג דא עסען, ענפערט מען איהם אז דער רב פון שטאט בעשטייט מען זאל דא איינשטיין מעג מען בודאי עסען. ניא אויף וועמען איז דאס אחריות? אויף דעם רב. בין איך מרא דאתרא אייך מחויב צו זאגען איך בין אייך מודיע אז יעדער אכסניא וואס געפינט זיך חלילה עמיץ וואס גייט אין די האהר אפילו נור אביסל אין האהר, אבער מען גייט חלילה אויסגעבלעזט נעם איך אוועק פון דארט דעם חזקת כשרות הן אין פלישיקען הן אין מילעכיקען. און שוין (כאן התחיל מרן הק' צוק"ל כלשון מוסר של קודם כל נדרי ובבכי גדולה אין לשער) אצינד וועלין מיר טאטשין דעם המשך אין פסוק, די תורה איז דאך איין נצחיי עד סוף כל הדורות האט השי"ת געזאגט לך מ'אראצך גייע ארויס פון דיין ארציות און ווארף אוועק אלע שטותים מיט הבלים אללע פאסקיצוועס וממולדתך דערמאן דיך פון וואנען די ביסט געבוירען געווארען פון הר המורי' וואס ווערט גערופען אבן שתי' שממנו הושחת העולם וואס פון דארט קומען ארויס אללע נשמות קדושות וטהורות וגופים טהורים אז אונץ האבען יא אזא זכי' אז מיר קומען ארויס פון אזא הייליג ארט דארף מיר זעהן צו זיין נוהר זיך צו פיהרען בקדושה ובטהרה זאגט ווייטער דער פסוק אל הארץ אשר אראך אזוי וויא דער כלי יקר זאגט אז עס גייט

ארויף אויף דעם הר המורי'. נאך קען מען זאגען אז דער פסוק איז מרמז אויף ביאת המשיח אז עס איז שוין זייער נאהנט און מלכות בית דוד ומלכותו יתברך חד הוא, דארפן מיר זעהן חלילה נישט זיין מורד במלכות און מיר זאללען קענען אקעגען גיין מיט אזעלכע דורות ישירים אז מיר זאללין זיך נישט שעמין פאר דעם מלך המשיח מיר זאללין זוכה זיין צי א דיא אלע קדושות אמן, עכלה"ק והטהור כמעט אות באות. (נכתב ע"י אחד שה"י שם בעת הדרשה ובסופו כתב בזה"ל: מי יוכל לשער האימה והפחד והבכי' הגדולה שה"י אז בבית המדרש עמודי הכותלים בכו).

מכתב קודש של מרן בעל קרן לדוד זצ"ל בהקדמתו לספר אמירה לבת יעקב

ב"ה

הנה יד שלוחה אלי מכבוד ידידי הרבני המופלג בתורה וביראה צדיק בדרכיו וחסיד במעשיו מפורסם בצדקתו ובמדותיו נודע לשם ולתהלה בקרב עם סגולה כש"ת מו"ה בנימין בערגער נ"י מק"ק בעלעד יצ"ו ספר תוכחת מוסר בלשון אשכנזי ללעוזים בלעז אשר כוננו מעשי ידיו נגד רוח המתחדשים אשר נטו קו מדרכי אבותינו הקדושים בהדרכת בנייהם ובנותיהם והוא הגבר אשר ראה עני עמו בדור תהפוכות אשר ירדה עשר מעלות אחורנית, בלימוד חכמות זרות בנותיהם כאלו התירו פרושים הדבר, והוא באמת מקור משחת לכל עון ולכל חטאת ישראל וכל העם בשגגה ביודעין ובלא יודעים עד היכן הדברים מגיעים והקולר תלוי באבותיהם אשר לימדום והדריכום לחבק חיק נכרי' וספרי חשק ועבירה גורת עבירה ותאכל עד אבדון, ע"כ הטיב אשר פעל ועשה טוב בעמיו להזהיר המוזהרים להראות להם טעותם ולבל יקל בעיניהם הדרכת בנותיהם למען לא יטו מדרכי הצניעות והיהדות בעקבי אבותיהם ואמותינו הקדושים ואין ספק כי דבריו אשר יצאו מלב טהור יכנסו בלבות הטובים והישרים בלבותם, וחפץ ה' בידו יצליח להרבות כבוד המקום וכבוד התורה ויתרבה כבוד שמים על ידו עדי נזכה להבטחת הנביא ומלאה הארץ דעה את ה' וכו' פה בע"ח באם הדרך פה ק"ק ראאב יע"א יום ב' חוקת התורה תרפ"ד.

אליעזר דוד בלאאמו"ר עמרם גר"ו וצללה"ה

אב"ד דק' סאטמאר יע"א

מכתב קודש של מרן הגה"צ אדמו"ר מפאסא זצ"ל בהקדמתו לספר
אמירה לבת יעקב אשר בו עורר נגד קריאת ספרים חיצוניים

יוסף גרינוואלד
רנ דקהל "קהלת יעקב" מפאסא
660 בדפארד עוו.
ברוקלין, נ. י.

כס"ד

לכבוד ידידי הנכבד תלמיד ותיק וחסיד וכו', על דבר אשר שאל עצתי
אם לחזור ולהדפיס הקונטרס אמירה לבת יעקב אשר חיבר בלשון עברי
טייטש, הרב החסיד ועניו שהי' לוחם מלחמת מצוה לשם שמים והי' מפורסם
באונגארן בצדקתו ותמימותו מוה"ר בנימין בערגער זצ"ל מק"ק בעלעד,
שבקונטרס זה בו מסביר החיוב להרחיק בנות ישראל הכשרות מללמוד
לימודי חכמת חיצוניות (שקורין שטורירן) דהיינו לימודים הגבוהים שאינם
נחוצים למשא ומתן. הנה לא ידעתי מקום הספק בזה הלא מאז הסכים על
הקונטרס כ"ק אדמו"ר הגה"צ בעל קרן לדוד זצ"ל ודובר בשכחו כאשר
נרפס בראש הקונטרס ופשיטא שטוב ונכון וישר הדבר לחזור ולהדפיסו כי
מאז ועד עתה לא אכשיר דרא בענין זה ואדרכה הדור פרוץ במילואו הן בנוגע
לצניעות במלכרשי הנשים והבנות הן בנוגע להרחקת מחברותא שאינה הגונה
שיש להם דיעות נפסדות, ובודאי הזמן גרמא שנכון להפיץ ספרים כאלו,
ובקונטרס הנ"ל מסביר טעות של המון עם שסוברים מאחר שהבנות פטורות
מתלמוד תורה אין למנעם מללמוד בבתי הספר הגבוהות (שקורין פה
קאלעדש) ואינם יודעים כי עי"ז נורע בלבם דיעות נפסדות הן מצד החברותא
כמאמר חז"ל הרבה חברותא עושה הן מצד הספרים החיצוניים אשר כל
מגמתם לעקור מדת הצניעות והבושה מבנות ישראל עד שמלגלים על
האבות ואומרים עליהם שהם מדור הישן שאין מבינים את רוח הזמן עניני
הדור הזה ועל זה צווח רבינו החתם סופר בצוואתו הקדושה אל תאמרו
נשתנו העתים כי יש לנו אב זקן ואף שכ"ה בפרט א' הוטב המצב פה כעת
במה שנתיסרו ע"י הקהלות החרדים בתי ספר לבנות שבו מלמדים אותן עניני
יהדות ודינים הנחוצים ומחנכין אותן לילך בדרך הישר ברוח ישראל סבא מה
שלא עלה ביריבו בדור הקדום ליסד בתי ספר ובתי חינוך כאלה, ואשרי חלקם
של המנהלים וראשי הקהלות המקיימים בתי ספר הללו כי הם בכלל מזכי
הרבים וזכות הרבים תלוי בהם כי כמו שאחז"ל בענין לימוד הבנים אם אין

גדיים אין תיישים כמו כן נוכל לומר בכנות, דאם אין מתגדלים בנעוריהן בחינוך של יראת שמים מאין יגיע להן זאת כאשר יתגדלו, מ"מ אף אלה שנתגדלו ונתחנכו חינוך הגון צריכים אזהרה שלא ידמו ששוב יוכלו ללמוד גם בקאלעדש ולא יזיק להן דהוא טעות, גם צריכין אזהרה כפולה ומכופלת שלא להניחם לילך ללייברערי לשאול משם ביכער כנהוג בעוה"ר שבכל עיר יש בית שנמצאים שם כל מיני ספרים חיצונים "ביכער" הטמאים ומטמאים כל ההוגים בהם וכל מי שרוצה מקבל מהם בשאלה להובילם לביתו, ולאט לאט נעקר מלב הקוראים בהם מעט היראת שמים שרכשו להם בנערוותן בבתי ספר הכשרות, ורבים חללים הפילה טומאה זו טומאת הביכער כי הרבה בתים כשרים נתהפכו לרעה עי"ז וכאשר האבות הרגישו הרעה כבר איחרו כי אין בידם עוד למחות ע"כ כל המרבה להפיץ ספרים כשרים בלשון עברי טייטש הרי זה משובח כי כל ספר כזה יוכל לדחות מהבית ביכעל טמא, כידוע המאמר מעט מן האור דוחה הרבה מהחושך כולי האי ואולי נוכל להציל עי"ז מה שיכולין עוד להציל. וכאשר בגאולת מצרים אמרו חז"ל בזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו, כן נזכה גם עתה להושע תשועת עולמים בב"א

הלא כה דברי המצפה לישועה בתוך כל המיחלים לחסדו.

כ"ב למב"י תשכ"ט

הק' יוסף גרינוואלד

**מטעם רבותינו שרי התורה הגאונים הרבנים הבר"צ
שליט"א דפעה"ק ירושלים ת"ו
ח ר מ ח ר**

ע"ד כלי המשחית הטמא תועבת ד' הטלביזיא המשוקצת שעשתה שמות והרס בעולם הגדול. ואשר כולל בתוכו השלש עבירות, והשחית את בני ובנות ישראל, והרס בתים שלמים מקדושתו וטהרתו ורכים חללים הפילה רח"ל.

וכבר צוחו והזהירו הרבנים הגאונים והאדמורי"ם בתפוצות בראותם את הסכנה שהטלביזיא הטמאה הורסת ומאיימת במקומותיהם. ופירסמו איסורים חמורים שאסור לראות במחזות הטלביזיא ושאסור להכניסו לבתי ישראל חלילה.

וכעת הסכנה מאיימת במלוא מוראה על פני ארצנו הקדושה וזרים סוחרי תועבה כבר הביאו כלי מתועב זה לנעוץ צפרניו הטמאות באה"ק וירושלם עיר הקודש.

ואת אשר לא הספיקו הבריכות המתועבות והארורות, ותלבושת השחץ הנורא ואיום ברחובות, רדיו הטמא והספרות החילונית המשחתת להרעיל את הישוב ישלים שיקוץ זה ח"ו.

אשר ע"כ הננו מכריזים עפ"י ד"ת חרם חמור על כלי מתועב זה,, וכל בית שבישראל שיכנים כלי הטלביזיא הטמא לתוכו. סופו חורבן ואבדון רח"ל, ובו ארור ושמתא.

ואסור להשכיר דירה או חנות למחזיקי כלי משחית זה.

ואסור למכור ולסחור בטלביזיא והעוברים על זה הרי הם מחטיאי הרבים וגדול עונם מנשוא

והגנו מוחים בזה נגד הרשות והשלטון שנהפכו לסוכני שחיתות להכניס כלי מכתור זה לעירנו ולארצנו הקדושה.

ועל ההורים והמחנכים והמחנכות להזהיר בכל חומר הדין את הילדים והילדות שלא לראות בטלביזיא בשום מקום כי כנפשם הוא. ח"ו. וכל מי שבירדו למחות, וכו'.

והשי"ת יערה רוח טהרה ממרום על אה"ק וירושלם ת"ו, ולהשומעים יונעם ותבוא עליהם ועל כל ישראל ברכות טוב, ונזכה לראות ולשמוע קו"ר וישועה באהלי צדיקים ובכיאת גוא"צ בכ"א.

הכו"ח בצעריך ירושלם. המצפים לישועת ד' הביד"צ דפעיה"ק ירושלם ת"ו כ"ה אייר תשכ"ח.

נאם פינחס עפשטיין בהגר"י זצ"ל ראב"ד
נאם ישראל יצחק הלוי רייזעמאן
נאם דוד הלוי יונגרייז

תקנת אמירת תהלים בצבור

זה איזה שנים אשר בכמה קהלות ישראל, הן בכתי כנסיות
סתפלי נוסח אר"י והן בשאר כתי כנסיות, יסדו לומר בכל יום אחר
הפלת שחרית שיעור תהלים כפי שמתחלק לימי החדש, ואומרים ק"י
אחריו.

ובכל שנת קדש שמכרכים בו החדש אומרים בהשכמה, קודם
התפלה, כל התהלים וק"י אח"כ, ואם יש היזק — יא"צ או אבל —
אומרים ק"י אחר כל ספר.
וגם בש"ק שלפני ר"ה נוהגין כן.

דברים הקדושים האלו, צוואת רבינו יונה זצוק"ל.

בְּנֵי, בָּאוּ וַרְאוּ כַּמָּה גְדוֹל כַּח הַתְּפִלָּה. שֶׁל מִי שֶׁהוּא
קוֹרֵא קְרִית-שְׁמַע וּמִתְפַּלֵּל בְּכֹונֵת הַלֵּב, אֵין תְּפִלָּתוֹ חוֹזֶרֶת
רִיקָם, שֶׁכֶּךָ אָמְרוּ חַכְמֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה בְּאַגְדָּה, רְצוֹנָה
לִידַע כַּח הַתְּפִלָּה, שְׁאֵם אֵינָה עוֹשֶׂה כְּפָה, עוֹשֶׂה חֲצִיָּה, מִקֵּין
שְׁעַמַד וְרִצַּח וְנִגְזֵר בְּנֶע וְנָד, וְכֵין שְׁנַתְפַּלֵּל וְאָמַר גְּדוֹל
עוֹנֵי מְנִשׁוּא, אָמַר לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִי לְכָל בְּאֵי-הָעוֹלָם
אֲתָה סוֹבֵל וְלַעוֹנֵי אֵין אֲתָה סוֹבֵל? מִיָּד נִתְבַּטְּלָה חֲצִי הַגְּזֵרָה,
שֶׁנֶּאֱמַר, וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוֹד וְגוֹ'. וְכֵן מְצִינוּ בְּחֻזְקָה מְלַךְ יְהוּדָה,
שֶׁאָמַר לוֹ יִשְׁעִיהַ הַנְּבִיא, צוֹ לְבֵיתָהּ כִּי מֵת אֲתָה וְלֹא תִחִיָּה. וְכֵין
שְׁנַתְפַּלֵּל לְפָנֵי הַמְּקוֹם, אָמַר לוֹ יִשְׁעִיהַ, כֹּה-אָמַר יְיָ וְגוֹ' שְׁמַעֲתִי
אֶת-תְּפִלָּתָהּ וְגוֹ', וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁהַתְּפִלָּה מְקַרְעֶת גְּזֵר-דֵּינוּ
שֶׁל אָדָם, שֶׁכֶּךָ אָמְרוּ חַכְמֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה, אַרְבָּעָה דְבָרִים

מְקַרְעִין גְּזֵר־דִּינוֹ שֶׁל אָדָם. וְאֵלּוּ הֵן, צְדָקָה, צְעָקָה,
 שְׁנוּי־הַשֵּׁם, וְשְׁנוּי־מַעֲשֵׂה מַרְעָה קְטוּבָה. וַיֵּשׁ
 אֹמְרִים, אֵף שְׁנוּי־מְקוֹם. צְדָקָה, דְּכָתִיב, וְצָדִיקָה
 תְּצִיל מִמּוֹת. וְצְעָקָה, דְּכָתִיב, וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְיָ בְּצַר לָהֶם
 וּמִצְקוֹתֵיהֶם יוֹצֵיאֵם. שְׁנוּי־הַשֵּׁם, דְּכָתִיב, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 וְגוֹ' שְׂרֵי אֲשַׁתָּה וְגוֹ', וְכָתִיב וּבִרְכַתִּי אוֹתָהּ. וְשְׁנוּי־מַעֲשֵׂה,
 דְּכָתִיב, וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדֶּרֶךְ הַרְעָה וְגוֹ'.
 וַיֵּשׁ אֹמְרִים, אֵף שְׁנוּי־מְקוֹם, דְּכָתִיב, וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל־אַבְרָם
 לָךְ־קָה מֵאַרְצָהּ וּמִמּוֹלַדְתָּהּ וְגוֹ', וְכָתִיב וְאַעֲשֶׂה לְגוֹי גְּדוֹל.
 גְּדוֹל כַּח הַתַּפְּלָה. שְׁכַל מִי שֶׁזָּהִיר בְּקִרְיַת־שֹׁמֶע וּבַתַּפְּלָה
 שְׁחֲרִית וְעֲרַבִית, הָרִי הֵן עוֹמְדִין לוֹ לְיוֹם־הַדִּין, דִּתְנָא דְּבִי
 אֱלִיהוּ, עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֵישֵׁב בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ שְׁלוֹ
 וְצַדִּיקֵי־עוֹלָם עוֹמְדִין לְפָנָיו, וְנוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין בְּמַקְרָא בְּמִשְׁנָה
 בְּמַדְרָשׁ בְּהַלְכוֹת וּבְאַגְדוֹת, וְאֹמְרִים עַל טָמֵא טָמֵא, וְעַל טְהוֹר
 טְהוֹר. עַל טָמֵא בְּמַקְוֵמוֹ, וְעַל טְהוֹר בְּמַקְוֵמוֹ.
 עוֹמְדִין צַדִּיקִים לְפָנָי מִי־שֶׁאִמְרוּ וְהָיָה־הָעוֹלָם וְאֹמְרִים לְפָנָיו,
 רְבוּנוֹ־שֶׁל־עוֹלָם, כְּשֶׁהֵינּוּ בְּאוֹתוֹ־עוֹלָם, אֵלּוּ בְּנֵי־אָדָם, הֵיוּ

משכימים ומעריבים בבית הכנסת וקורין קריית-שמע ומתפללים
 ועושין שאר מצות. והוא אומר להן, אם כך עשו, לכו ורפאו
 אותן. מיד הולכין הצדיקים ועומדין על עפרן של רשעים
 ומבקשין עליהן רחמים, והקדוש-ברוך-הוא מעמידן מעפרן
 ועומדין על רגליהן, שנאמר, ועסותם רשעים כי יהיו אפר
 תחת כפות רגליכם. ובזכות התפלה, ישראל נצולין מן
 המלכיות, שנאמר, הקל קול יעקב. ואמרו חכמינו זכרונם
 לברכה, קולו של יעקב שולט בבתי-כנסיות, וידי עשו
שולטות בחמסין. כל זמן שקולו של יעקב נמוך, ידי עשו
 שולטות בו. וכל זמן שיעקב מצפצף בקולו, אין ידי עשו
 שולטות בו. ולא עוד אלא, שהקדוש-ברוך-הוא משרה
שכינתו ביניהן, ויושב ושומע תפלותיהן של ישראל,
 כענין שנאמר, ואתה קדוש יושב תהלות ישראל.
 בני, באו וראו, כמה חפץ הקדוש-ברוך-הוא בתפלתן
 של ישראל, שאין להן אמה בעולם קוראה ונענית כישראל.
 כענין שנאמר, כי מי-גוי גדול אשר-לו אלהים קרבים אליו
 כי לא הינו בכל-קראנו אליו. וכן הוא אומר, וקראני

רבינו יונה

ואענהו עמו אנכי בצרה. ואמרו חכמינו זכרונם לברכה,
לעולם יקדים אדם תפלה לצרה, שאמלא (לא) הקדים
אברהם אבינו תפלה לצרה בין בית-אל ובין העי, לא נשתיר
משונאיהן של ישראל שריד ופליט. ואמרו עוד באגדה,
לא תהא בוסר בשעת הרוח שלא להתפלל. אמר הקדוש-
ברוך-הוא, כשם שאני זקוק לה להוריד לה גשמים וטללים
לגדל צמחים לתחית הבריות, כך תהא זקוק להתפלל לפני
ולברך אותי מעין מעשי, ולא תאמר, אני ברוח, מה אני
מתפלל, וכשתבוא לה צרה תבוא ותתפלל. אלא, עד שלא
תבוא לה צרה, הוי מקדים ומתפלל. וכן אמר בן-סירא,
אוקיר לאסיא עד לא תצטריק לה.

חביבה היא התפלה לפני המקום ביותר, שפך אמרו
חכמינו זכרונם לברכה, גדולה תפלה יותר ממעשים טובים,
שאין לה גדול במעשים טובים יותר ממשה רבנו עליו השלום,
ואף-על-פי-כן לא נענה אלא בתפלה, שנאמר, אל-תוסף
דבר אלי עוד בדבר הזה. וכתוב בתרה, עלה ראש הפסגה.
ועוד אמרו, כל המאריך בתפלתו, אין תפלתו חוזרת

רבינו יונה

ריקם. מנלן? ממשה רבנו עליו השלום, שנאמר, ואתנפל לפני יי את ארבעים היום ואת ארבעים הלילה וגו'. וכתוב בתרה, וישמע יי אלי גם בפעם ההיא.

חביבה היא תפלתן של ישראל לפני המקום שאדם מקבל בה פני-שכינה בכל יום. ולא עוד אלא שמלאכי-השרת משכימין לבית-הכנסת לשמוע תפלותיהן של ישראל. וכיון שהאדם נכנס להתפלל בבית-הכנסת, הן אומרים לו ברוך אתה בבאך. ומכיון שהוא מתפלל וגומר תפלתו וכא לו לצאת, הן אומרים לו, וברוך אתה בצאתך.

ולא עוד אלא שהקדוש-ברוך-הוא נגלה עליו ומברכו, שנאמר, בכל-המקום אשר אזכיר את-שמי אבוא אליך וברכתך.

ואמרו חכמינו זכרונם לברכה, גדולה תפלה יותר מן הקרבנות, דכתיב, להשתחית ולזבח. להשתחית ברישא, והדר לזבח.

וכיון שהתפלה הוקשה לקרבנות, צריך לו לאדם לכוון את לבו לשמים ולעמוד לפניו באימה וביראה ברחת ובזיע.

וְלֹא יֵהָא מִתְפַּלֵּל וְאִין לְבוּ עַל הַתְּפִלָּה אֲלָא שְׁפוּנָה לְדַבְרֵי
 הַבְּטָלָה. שְׂכָשֵׁם שְׁהַמְחַשְׁבָּה מְפַגְלַת הַקְּרָבֹן, כִּף הַמְחַשְׁבָּה
 מְפַגְלַת הַתְּפִלָּה וְאִינָה עוֹלָה לֹו לְרָצוֹן. וְכֵן הוּא אוֹמֵר,
 זָבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבַת יְיָ וַתְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל רְצוֹנוֹ.
 בְּנֵי, כְּשֵׁאתֶם עוֹמְדִין בַּתְּפִלָּה, הוּוּ יוֹדְעִין לְפָנַי מִי אַתֶּם
 עוֹמְדִין, כְּדִי שְׁתַּעֲמְדוּ בְּאִמָּה וּבִירָאָה וּבְרַתַּת וּבְזִיעַ לְפָנַי
 מִי־שֵׁאֲמַר-וְהִיָּה-הָעוֹלָם, כְּעַנְיָן שְׁנֹאֲמַר, עַבְדוֹ אַתְּ יְיָ בִירָאָה.
 וִיְהֵא לְבַבְכֶם שְׂמֵחַ עֲלֵיכֶם, שֵׁאתֶם עוֹבְדִים לְאֵלֹוֹהַ שְׂאִין כִּיּוֹצֵא
 בּוּ בְּעוֹלָם, כְּעַנְיָן שְׁנֹאֲמַר, עַבְדוֹ אַתְּ יְיָ בְּשִׂמְחָה. וְאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה, הַמְתַּפְּלֵל צָרִיף שִׁירָאָה אֶת עַצְמוֹ
 כְּאֵלֹו שְׂכִינָה שְׁרוּיָה כְּנִגְדּוֹ, שְׁנֹאֲמַר, שׁוֹיְתִי יְיָ לְנִגְדֵי תְּמִיד.
 אָמְרוּ, כְּשִׁחֲלָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, נִכְנָסוּ תְּלָמִידָיו לְבַקְרוֹ.
 אָמְרוּ לֹו, רַבְּנוּ, לְמַדְנוּ אֲרַחוֹת-חַיִּים. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי, הִזְהָרוּ
 בְּכַבוֹד חֲבָרִיכֶם. וְכֵשֵׁאתֶם עוֹמְדִין לְהַתְּפַלֵּל, דַּעוּ לְפָנַי־מִי
 אַתֶּם עוֹמְדִין. וּמִתּוֹף כִּף – תִּזְכּוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם-הַבָּא.
 וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה, הַמְתַּפְּלֵל, צָרִיף שִׂיתָן
 עֵינָיו לְמַטָּה, כְּדִי שְׁלֵא יִסְתַּכֵּל לְכָאן וּלְכָאן וַיִּפְנֶה לְבוּ בְּמַקּוֹם
 אַחֵר, וַיִּכּוֹן לְבוּ לְמַעְלָה, כְּדִי שִׁיְהֵא מְכוּן לְבוּ בַּתְּפִלָּה.

גדול העונה אמן יותר מן המברך פי המברך מזכיר שם אחר והעונה אמן
 בכונה הנ"ל הוא מיחד שני שמות כנ"ל.
 צריך האיש תשובה גדולה על שלא ענה אמן אפילו פעם אחר, כששומע
 מן המברך איזה ברכה על איזה פרי או על איזה מצוה ומקש"ב אחר הפילת
 הש"ץ בבהק"ג, פשיטא שצריך לעשות תשובה גדולה, וק"ן בנו של ק"ן
 כשלא ענה איש"ר כנ"ל להווא גיהנם מודידין להנהו גברי ראינן מבזין לומר
 אמן ולפי חשבון סף אמן שלא ענה אחר המברך בנין אותו בסקה ההוא בגיהנם
 ושם נאבד בר מינן ואינו עולה לעולם פי אין לאותו גיהנם לא פתח ולא חלץ
 פי הוא מרודה חמאה ועל זה הגיהנם פתיב פלה ענן הלך כן יגד שאול לא
 יצלה אלא א"ב עושה תשובה על כל אמן ואמן שלא ענה, וכן להיפה
 שכתוב טוב למי שעונה עניית אמן יש"ר, ומי שעונה איש"ר
 בקול רם הקב"ה מתמלא רחמים, וכן איתא בזוהר פרשת נח,
 בזמנא דישראל איתובו בקול רם איש"ר וגוי קב"ה אתמלא
 רחמים.

לכן כל האדם יהיה לו זה הכתב בתוך סידור שלו או על הכותל בשעת
 התפלה, ויאמר הודוי אשמנו בכל יום ורכבה בדמעות על אותן אמנים שלא ענה.
 (ז) אוי להם לאותם שגומלים דעה לנפשם המדברים בבהק"ג אפילו אחר
 זמן תפלה ואפילו רבני מוסד ציין בזוהר פ' תרומה האריך מאוד קצוץ זה,
 ומזה ראה כמה גדול עונש המדברים דברים בטלים רבני שחוק והיחול בשעת
 התפלה ובשעת הקדיש, ואוי להם ואוי לנפשם, בזוהר פ' תרומה נאמר עליו
 בזה הלשון, "מאן ראשטעי בבי כנישתא ווי ליה נאחזי פרקא ווי ליה דגרע
 מהימנותא ווי ליה דליחי ליה חילקא באלהא דישראל נאחזי דלית אלהא ולא
 אישתבח ממן ולא דחיל מיניה."

אזוי נאגט דער הייליגער ישמח משה זצ"ל:

בעוה"ר משיחין בתפילת שמו"ע ומדברים אז דברים בטלים
 אוי לאותה בושה אוי לאותה פלימה
 מורדים ופושעים קהיכל מלך
 אין זה אלא קפירה סורה
 אין אלקים כל מזימותיו ח"ו

עכ"ל

(ישמח משה פ' רשב. ח"א דף פ"ג)

ואענהו עמו אנכי בצרה. ואמרו חכמינו זכרונם לברכה, לעולם יקדים אדם תפלה לצרה, שאמלא (לא) הקדים אברהם אבינו תפלה לצרה בין בית-אל ובין העי, לא נשתיר משונאיהן של ישראל שריד ופליט. ואמרו עוד באגדה, לא תהא בוסר בשעת הרוח שלא להתפלל. אמר הקדוש-ברוך-הוא, כשם שאני זקוק לה להוריד לה גשמים וטללים לגדל צמחים לתחית הבריות, כך תהא זקוק להתפלל לפני ולברך אותי מעין מעשי, ולא תאמר, אני ברוח, מה אני מתפלל, וכשתבוא לה צרה תבוא ותתפלל. אלא, עד שלא תבוא לה צרה, הוי מקדים ומתפלל. וכן אמר בן-סירא, אוקיר לאסיא עד לא תצטריך לה.

חביבה היא התפלה לפני המקום ביותר, שכך אמרו חכמינו זכרונם לברכה, גדולה תפלה יותר ממעשים טובים, שאין לה גדול במעשים טובים יותר ממשה רבנו עליו השלום, ואף-על-פי-כן לא נענה אלא בתפלה, שנאמר, אל-תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה. וכתיב בתרה, עלה ראש הפסגה. ועוד אמרו, כל המאריך בתפלתו, אין תפלתו חוזרת

ריקם. מנלן? ממשה רבנו עליו השלום, שנאמר, ואתנפל לפני יי את ארבעים היום ואת-ארבעים הלילה וגו'. וכתוב בתרה, וישמע יי אלי גם בפעם ההיא.

חביבה היא תפלתן של ישראל לפני המקום שאדם מקבל בה פני-שכינה בכל יום. ולא עוד אלא שמלאכי-השרת משכימין לבית-הכנסת לשמוע תפלותיהן של ישראל. וכיון שהאדם נכנס להתפלל בבית-הכנסת, הן אומרים לו ברוך אתה בבאה. ומכיון שהוא מתפלל וגומר תפלתו ובא לו לצאת, הן אומרים לו, וברוך אתה בצאתך.

ולא עוד אלא שהקדוש-ברוך-הוא נגלה עליו ומברכו, שנאמר, בכל-המקום אשר אזכיר את-שמי אבוא אליה וברכתיה.

ואמרו חכמינו זכרונם לברכה, גדולה תפלה יותר מן הקרבנות, דכתיב, להשתחוות ולזבח. להשתחוות ברישא, והדר לזבח.

וכיון שהתפלה הוקשה לקרבנות, צריך לו לאדם לכוון את לבו לשמים ולעמוד לפניו באימה וביראה ברתת ובזיע.

וְלֹא יִהְיֶה מִתְפַּלֵּל וְאִין לְבוּ עַל הַתְּפִלָּה אֲלֵא שְׁפוּנָה לְדַבְרֵי
 הַבְּטָלָה. שְׂכַשְׂם שֶׁהִמְחִשְׁבָה מִפְּגַלַת הַקְּרָבָן, כִּךְ הִמְחִשְׁבָה
 מִפְּגַלַת הַתְּפִלָּה וְאִינָה עוֹלָה לוֹ לְרָצוֹן. וְכֵן הוּא אוֹמֵר,
 זָבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבַת יְיָ וְתִפְלַת יִשְׂרָאֵל רָצוֹנוֹ.
 בְּנֵי, כְּשֶׁאַתֶּם עוֹמְדִין בַּתְּפִלָּה, הוּוּ יוֹדְעִין לְפָנַי מִי אַתֶּם
 עוֹמְדִין, כְּדֵי שְׁתַּעֲמְדוּ בְּאִמָּה וּבִירָאָה וּבְרַחֲמֵי וּבְזִיעַ לְפָנַי
 מִי־שֶׁאַמְרֵי-וְהִיָּה הָעוֹלָם, כְּעַנְיָן שֶׁנֶּאֱמַר, עֲבָדוּ אֶת־יְיָ בִירָאָה.
 וַיְהִי לְבַכְּם שְׂמֵחַ עֲלֵיכֶם, שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים לְאֱלֹהֵי שְׂאִין כִּיּוֹצֵא
 בּוֹ בְּעוֹלָם, כְּעַנְיָן שֶׁנֶּאֱמַר, עֲבָדוּ אֶת־יְיָ בְּשִׂמְחָה. וְאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה, הַמְתַּפַּלֵּל צָרִיף שִׁירָאָה אֶת עַצְמוֹ
 כְּאִלּוּ שְׂכִינָה שְׂרוּיָה כְּנֶגְדּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, שׁוֹיְתִי יְיָ לְנֶגְדֵי תְּמִיד.
 אָמְרוּ, כְּשֶׁחָלָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, נִכְנָסוּ תַלְמִידָיו לְבַקְרוֹ.
 אָמְרוּ לוֹ, רַבֵּנוּ, לְמַדְנוּ אֲרָחוֹת־חַיִּים. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי, הִזְהָרוּ
 בְּכַבּוֹד חֲבָרֵיכֶם. וְכְשֶׁאַתֶּם עוֹמְדִין לְהַתְּפַלֵּל, דַּעוּ לְפָנַי־מִי
 אַתֶּם עוֹמְדִין. וּמִתּוֹךְ כִּךְ — תִּזְכּוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם־הַבָּא.
 וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה, הַמְתַּפַּלֵּל, צָרִיף שִׁיתָן
 עֵינָיו לְמַטָּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסְתַּכַּל לְכָאן וּלְכָאן וַיִּפְנֶה לְבוֹ בְּמִקּוֹם
 אַחֵר, וַיִּכּוֹן לְבוֹ לְמַעְלָה, כְּדֵי שֶׁיְהִי מְכוּן לְבוֹ בַּתְּפִלָּה.

גרול העונה אמן יוחר מן המברה פי המברה מזכיר שם אחר והעונה אמן
 בפונה הנ"ל הוא מייחר שני שמות כנ"ל.
 צדיק האיש תשובה גרולה על שלא ענה אמן אפילו פעם אחר, כששומע
 מן המברה איזה ברכה על איזה פרי או על איזה מצוה ומקש"ב אחר תפילת
 הש"ץ בבה"ג. פשיטא שצדיק לעשות תשובה גרולה, וכן בנו של ק"ן
 כשלא ענה איש"ר כנ"ל לה הוא גיהנם מורידין להנהו גברי ראינו מבזין לומר
 אמן ולפי חשבון סף אמן שלא ענה אחר המברה רנין אותו בסוף ההוא בגיהנם
 ושם גאבר בר מינו ואינו עולה לעולם פי אין לאותו גיהנם לא פתח ולא חלון
 פי הוא קרויה תפאה ועל זה הגיהנם פתיב בלה ענין הלך בן יחד שאול לא
 יעלה אלא א"ב עושה תשובה על כל אמן ואמן שלא ענה, וכן להיפך
 שכר טוב למי שעונה עניית אמן יש"ר, ומי שעונה איש"ר
 בקול רם הקב"ה מתמלא רחמים, וכן איתא בזוהר פרשת נח,
 בזמנא דישראל איתובו בקול רם איש"ר וגוי הקב"ה אתמלא
 רחמים.

לכן כל האדם יזהר לו זה הפתח בתוך סידור שלו או על הכותל בשעת
 התפלה, ויאמר הודי אשכנו בכל יום ודבקה ברמעות על אותן אמנים שלא ענה.
 (ו) אוי להם לאותם שגומלים רעה לנפשם המרברים בבה"ג אפילו אחר
 זמן תפלה ואפילו רברי מוסר עינין בזוהר פ' תרומה האריך מאוד בעון זה,
 ומה ראה כמה גרול עיגש המרברים דברים בטלים רברי שחוק ותיחול בשעת
 התפלה ובשעת הקדיש, ואוי להם ואוי לנפשם, בזוהר פ' תרומה נאמר עליו
 בזה הלשון "מאן ראשטעי בבי קנישטא ורי ליה דאתי פרקא ורי ליה דגרע
 מהימנותא ורי ליה דליחי ליה חולקא באלהא דישראל דאתי דליח אלהא ולא
 אישחבת פמן ולא בחיל מיניה."

אזוי נאגט דער הייליגער ישמח משה זצ"ל:

בעוה"ר משיחין בתפילת שמו"ע ומדברים אז דברים בטלים
 אוי לאותה בושה אוי לאותה פלימה
 מורדים ופושעים קהיכל מלך
 אין זה אלא כפירה סורה
 אין אלקים כל מזימותיו ח"ו

(ישמח משה פ' וישב, ח"א דף פ"ג)